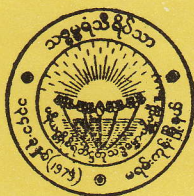

မဟာစည်နာယက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
 သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်
 အရှင် ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ
 ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဒုလ္လဘသိဖွယ် ဝိနည်းငယ်

ဗုဒ္ဓ၏ ယဉ်ကျေးမှု ဝိနည်းအဆုံးအမများကို ရဟန်းတော်များနှင့်
 လေ့လာလိုသူ လူပုဂ္ဂိုလ်များပါ
 လွယ်ကူစွာ ဖတ်ရှုနိုင်စေရန် ရေးသားစီရင်ထားပါသည်။

“ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်း၏ အကျိုး ၁၀-ပါး”

- ၁။ သံဃာတော်၏ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံစေခြင်းငှာ၊
 - ၂။ သံဃာတော်၏ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှာ၊
 - ၃။ သီလမဲ့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှိပ်ခြင်းငှာ၊
 - ၄။ သီလချစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊
 - ၅။ မျက်မှောက်၌ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို ပိတ်ဆို့ခြင်းငှာ၊
 - ၆။ တမလွန်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ၊
 - ၇။ မကြည်ညိုသေးသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ၊
 - ၈။ ကြည်ညိုပြီးသူတို့အား တိုး၍ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ၊
 - ၉။ သာသနာတော်၏ အခွန်ကြာရှည် တည်နေစေခြင်းငှာ၊
 - ၁၀။ ဝိနည်းတရားတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊
- ဗုဒ္ဓသည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို ပညတ်တော်မူ၏။

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ဒုလ္လာသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

မဟာစည်နာယက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
 သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသမာဓရာတော်
 အရှင်ကုဏ္ဍလဘိဝံသ
 ရေးသားစီရင်အပ်သော

“ဒုလ္လဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်”

ဗုဒ္ဓ၏ယဉ်ကျေးမှု ဝိနည်းအဆိုးအမမျှ ၁၁ ကို
 ရဟန်းတော်များနှင့်
 လေ့လာလိုသူ လူပုဂ္ဂိုလ်များပါ
 လွယ်ကူစွာ ဖတ်ရှုနိုင်စေရန် ရေးသားစီရင်ထားပါသည်။

သာသနာ-၂၅၃၄

ကောဇာ-၁၃၅၂

ခရစ်-၁၉၉၁

က ရတီပညာရှင် **မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ဗုဒ္ဓဗိမာန်**
အမောင်(၄)၊ ပထမထပ်ကြီးရေ(ခိရုံ) ရွှေတိဂုံတရားတန်း
ဖုန်း-၃၀၂၉၃၅ ၃၇၁၈၀၀ ထိုင်းခွဲ(၃၆၄)၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၆၉] မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် အမှတ် [၁၁]

ဒုတိယအကြိမ်

•

အုပ်စု-၂၀၀၀

•

၁၉၉၁-ခုနှစ်၊

•

ဧပြီလ

•

အဖုံးရိုက်-သီရိနန္ဒာ

•

စာအုပ်ချုပ်-ချယ်ချီမိသားစု

•

တန်ဖိုး-၂၀ ကျပ်

ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင် (အငြိမ်းစား)၊ (၀၃၃၆၆) သဒ္ဒမ္မရံသီ
စာပေ၊ အမှတ် (၇)၊ ဇေယျာဓိမာလမ်း၊ မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့က
ထုတ်ဝေ၍၊ ဦးနု- (၀၃၅၉၇)၊ သီရိနန္ဒာစာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်
၂၁၅၊ ခု၊ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ပုံနှိပ်သတ်ဝေခဲ့သည်။

မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းသည် ဤစာအုပ်ကို ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပုံနှိပ်ခဲ့ပြီး၊
ဤစာအုပ်ကို ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပုံနှိပ်ခဲ့ပြီး၊

ကျေးဇူးတော်ရှင် သဒ္ဓမ္မရုံသီရိဝံသာ ဆရာတော်
အရှင် ကုဏ္ဍလဘိဝံသ

“ဒုလ္လဘ သိ ဖွယ် ဒိ နည်းငယ်”

မာတိကာ

စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

* အမှတ်စဉ်

(၈)

* နိဒါန်း—

(၉)

၁။ ရှင်သာမဏေဝတ်ခန်း

(က)	ဒုလ္လဘ၏ အဓိပ္ပာယ်	၁
(ခ)	မိတ္တများထံ ခွင့်ပြုချက်ရမှ ရှင်ရဟန်းပြုရ	၈
(ဂ)	ခွင့်ပြု၊ ခွင့်မပြု ရှင်ရဟန်းပြုရပုံ	၁၀
(ဃ)	ဆံချသောအခါ သိဖွယ်ရာ	၁၂
(င)	ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံ သင်္ကန်းပေးပုံ	၁၅
(စ)	ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံမှ သင်္ကန်းပြန်တောင်းပုံ	၁၅
(ဆ)	၁၀-ပါးသီလ ကျိုးပျက်ခြင်းအပြစ်	၂၁
(ဇ)	သိက္ခာပုဒ် (၂)ခုပေါင်းခြင်းနှင့် ခွဲခြင်း	၂၂
(ဈ)	ဥစ္စာသယန-မဟာသယန၌ သိဖွယ်ရာ	၂၄
(ည)	ဇာတဂ္ဂပ ရတေ၌ သိဖွယ်ရာ	၂၅
(ဋ)	ရဟန်းတော်များ မကိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းများ	၂၅
(ဌ)	ရဟန်းပြုမပေးအပ်သူများ	၂၆
(ဍ)	ဥပဇ္ဈာယ်၏အဓိပ္ပာယ်	၂၇
(ဎ)	ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်ခြင်း၌ အကျိုး(၅)မျိုး	၃၀

(ဃ)

မာတိကာ

စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂။ ရဟန်းဝတ်ခန်း

(က)	ရဟန်းပြုပေးပါရန် သံဃာထံ တောင်းပန်ရခြင်း	၃၁
(ခ)	အနာရောဂါရှိက ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၂
(ဂ)	လူမဟုတ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၃
(ဃ)	ယောက်ျားမဟုတ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၅
(င)	ကျန်ဖြစ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၆
(စ)	ကြွေးမြီရှိသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၇
(ဆ)	မင်းမှုထမ်းဖြစ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၇
(ဇ)	မိဘခွင့်မပြုသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၃၉
(ဈ)	အသက်(၂၀)မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၄၀
(ည)	သပိတ်သင်္ကန်းမရှိသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်	၄၂
(ဋ)	ရဟန်းခံသောအခါ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါ(၅)	၄၃

၃။ သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

(က)	ပစ္စည်း ၄-ပါး သုံးဆောင်ပုံကို ပြောကြားခြင်း	၄၅
(ခ)	တောင်းခြင်းသည် အကြည်ညိုပျက်၍ ဆုတ်ယုတ်ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း	၄၇
(ဂ)	သာသနာတော်၌ သုံးဆောင်ခြင်း (၄)မျိုး	၅၄

ဇာတိကာ

(င)

စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

(ဃ)	ပစ္စည်း ၄-ပါး သုံးဆောင်တိုင်း ဆင်ခြင်ရန်	၅၅
(င)	အရုဏ်မတက်မီ အားလုံးပေါင်း၍ ဆင်ခြင်ရန်	၅၇
(စ)	အကပ်ခံရာဝယ် သတိပြုဖွယ်	၅၈
(ဆ)	အကပ်ခံမြောက်ခြင်း အင်္ဂါ(၅)ပါး	၅၉
(ဇ)	စားသုံးဖွယ်တို့၏ အချိန်ကာလ
အပိုင်းအခြား (၄)မျိုး	၆၂
(ဈ)	အရုဏ်တက်ရာ သတိပြုပါ	၆၃
(ည)	ကျူးလွန်မိက လူထွက်ရသည့်
သိက္ခာပုဒ်များ	၆၅
(ဋ)	ကျူးလွန်မိမိက သံဃာ (၂၀)ဖြင့်
ကုစားရမည့် သိက္ခာပုဒ်များ	၆၇
(ဌ)	ကျူးလွန်မိမိက အာပတ်(၃)မျိုးထဲက
တစ်မျိုးမျိုးသင့်သော သိက္ခာပုဒ်များ	၆၈
(ဍ)	ကျူးလွန်မိမိက ပစ္စည်းကိုစွန့်ပြီးမှ
ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်များ	၇၀
(ဎ)	သင်္ကန်းအဝတ်အထည်တို့ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ	၇၁
(ဏ)	(၁၀)ရက် လွန်၍စွန့်ပုံနှင့် ကုစားပုံ	၇၄
(တ)	သင်္ကန်းတစ်ထည် ဝိကပ္ပနာပြုပုံ	၇၆
(ထ)	သင်္ကန်းများကို ဝိကပ္ပနာပြုပုံ	၇၇
(ဒ)	တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်	၇၇
(ဓ)	တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ	၇၉

(၈)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(န)	အဓိဋ္ဌာန်ချပုံ	၈၀
(ပ)	အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ကြောင်း (၈)ပါး	၈၁
(ဖ)	အမျိုးမတော်သူတို့ထံတောင်းရာ၌ သိဖွယ်ရာများ	၈၂
(ဗ)	တောင်းကောင်းသော အခါများ	၈၂
(ဘ)	ရွှေ၊ ငွေကို မခံယူဘဲ ပယ်ရပုံ	၈၄
(မ)	သပိတ်၌ သိဖွယ်ရာ	၈၆
(ယ)	သပိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ	၈၇
(ရ)	ဝိကပ္ပနာပြုပုံ	၈၇
(လ)	(၁၀)ရက်လွန်၍ ကုစားပုံ	၈၈
(ဝ)	ဒေသနာကြား၍ အာပတ်ကုစားပုံ	၉၀
(သ)	ကျူးလွန်မိက ဒေသနာပြောကြား၍ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်များ	၉၂
(ဟ)	ကပ္ပိပုံ	၉၄
(ဠ)	အပြစ်ကိုဖော်ပြ၍ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်များ	၉၈
(အ)	ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ကျင့်ဖွယ်ရာ သိက္ခာပုဒ်များ	၉၉
(ကက)	ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာအဓိကရုဏ်းများ ငြိမ်းဖို့ရာကိုပြသော သိက္ခာပုဒ်များ	၁၁၁
(ကခ)	ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ	၁၁၂
(ကဂ)	အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလ	၁၁၃

စဉ်	မာတိကာ	(ဆ)
	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(ကဃ)	ပစ္စယသန္တိတသီလ	၀၁၃
၄။ ဝိပဿနာရှုခန်း		
(က)	ဝိပဿနာရှုခန်း	၁၁၅
(ခ)	ကာယရှုမှတ်ပုံ	၁၁၇
(ဂ)	စင်္ကြံလျှောက်၍ ရှုမှတ်ပုံ	၁၂၀
(ဃ)	အဆင့်ဆင့်မှ ဖြစ်ပျက်	၁၂၂
(င)	အသေးစိတ် ရှုမှတ်ပုံ	၁၂၅
(စ)	စားသောအခါ ရှုမှတ်ပုံ	၁၂၆
(ဆ)	ဝေဒနာရှုမှတ်ပုံ	၁၂၇
(ဇ)	စိတ်ကိုရှုမှတ်ပုံ	၁၃၁
(ဈ)	ဓမ္မာနုပဿနာ-သဘောတရားကို ရှုမှတ်ပုံ	၁၃၂
(ည)	နိဂုံး	၁၃၄

“အမှာစာ”

ဤ “ဗုဒ္ဓဘာသိဖွယ် ဝိနည်းငယ်” စာအုပ်၌ ဗုဒ္ဓဘာရဟန်း-
 သာမဏေတို့ သာသနာ့ဘောင်၌ အပြစ်ကင်းစွာ နေနိုင်ဖို့ရန်
 ဗုဒ္ဓဘာရဟန်း-သာမဏေတို့ မသိကြ၍ အပြစ်သင့်တတ်သော
 ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို လွယ်လွယ်နှင့် သိစေရန် မြန်မာလို
 ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားပါသည်။ သင့်လာသော အပြစ်များ
 ကို ပြေပျောက်အောင် ကုစားနည်းကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ
 ဖော်ပြထားပါသည်။

ရှင်ပြုခြင်း၊ ရဟန်းခံခြင်းတို့နှင့်စပ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ သိလိုကြသည့် “မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များထံက ခွင့်ပြုချက်ရမှ
 ရှင်ရဟန်းပြုလို့ ရသည်၊ ခွင့်ပြုချက်မရက ရှင်-ရဟန်းမပြုလုပ်ရ၊
 ခွင့်ပြုချက်မရသော်လည်း ရှင်ရဟန်းပြု၍ရသည်” စသည်များ
 ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားပါသည်။ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုကို
 လေ့လာလိုသူများအတွက် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဝတ္ထုသဘင်
 များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ရှင်ရဟန်းပြု
 လိုသူများအတွက် ကြိုတင်လေ့လာ သိရှိထားဖို့ရာ ဗုဒ္ဓ၏ ယဉ်
 ကျေးမှုဝိနည်းအဆုံးအမများကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြ
 ထားပါသည်။

‘သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာ ဆရာတော်’

“နိဒါန်း”

စာရေးသူသည် ဤ “ဒုလ္လဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်” စာမူကို မဖတ်ရသေးမီတွင် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာ ဆရာတော်၏ “အကျိုး များရန် ဒုလ္လဘရဟန်းခံ” ဟူသော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ၁၉၈၇-ခု ဩဂုတ်လထုတ် မြတ်မင်္ဂလာစာစောင် အတွဲ- ၃၊ အမှတ်-၂ ၌ ဖတ်ရှုခဲ့ရပါသည်။ ဤစာအုပ်၌ နိဒါန်းရေး ပေးပါရန် တာဝန်ပေးအပ်လာသောအခါ မိမိဖတ်ရှုခဲ့သော “အကျိုးများရန် ဒုလ္လဘရဟန်းခံ” ဆောင်းပါးကို ပြန်လည် အမှတ်ရလာပါသည်။

ဆောင်းပါး၌ ဖတ်ရှုခဲ့ရသည့်အတိုင်းပင် ဤစာအုပ်၌လည်း “ဒုလ္လဘ-ရနိုင်ခဲ့သော ရဟန်းအဖြစ်ဟူသည်-လူဝတ်ကြောင် များအနေဖြင့် မရနိုင် မယူနိုင်သည့်(၂၂၇)သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်၊ အကျယ်အားဖြင့် ကုဋေကိုးထောင်ကျော်သော သိပ္ပံသိက္ခာပုဒ်တို့ကို လိုက်နာကျင့်ကြံ၍ သီလကုသိုလ်များကို ရယူနိုင်သောကြောင့်-ဒုလ္လဘ-ရနိုင်ခဲ့သော ရဟန်းအဖြစ်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်” ဟူ၍ ဒုလ္လဘ၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ပြဆိုထားပြီး ဒုလ္လဘရဟန်းအပါအဝင် ရဟန်း(၅)မျိုး ရှိကြောင်းကိုလည်း ဆက်လက်၍ ဤသို့ ဖွင့်ပြထားပါသည်။

“ဒုလ္လဘရဟန်းနှင့်စပ်၍ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူ (၅)မျိုး ရှိသည်ကို သိသင့်လှပေသည်။ ဒုလ္လဘရဟန်းပြုသူနှင့် တကွ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူ(၅)မျိုး ရှိပါသည်။”

(၅)

နိဂါန်း

- (၁) သစ္စာပဗ္ဗဇိတ - ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းပြုသူ၊
- (၂) ပညာပဗ္ဗဇိတ - ပညာကြောင့် ရဟန်းပြုသူ၊
- (၃) ဓာယာပဗ္ဗဇိတ - စားကြောင့် ရဟန်းပြုသူ၊
- (၄) မိရိုးဖလာပဗ္ဗဇိတ - မိဘချီးရာ အစဉ်အလာကြောင့် ရဟန်းပြုသူ၊

(၅) ဒုလ္လဘပဗ္ဗဇိတ - ရခဲသည့် ရဟန်းအဖြစ်ကိုရလိုသော ကြောင့် ရဟန်းပြုသူဟူ၍ ငါးမျိုး ရှိပါသည်”ဟု ရဟန်းငါးမျိုးကို အစဉ်ထားကာ ရေးသား ဖွင့်ဆိုပြီးနောက် ဒုလ္လဘရဟန်းတော်တို့အတွက် သိဖွယ်ရာများ ကို ရေးသားပြုစုထားပါသည်။

ယခုအခါ ဒုလ္လဘရဟန်းစံပွဲများ ရွေးကထက် ပေါများ လာပါသည်။ ရုံးသမား ဝန်ထမ်းများကလည်း ရုံးအားရက် ခွင့်ရက်ရသည့်အခိုက် အပြေးအလွှားလာရောက်၍ ဒုလ္လဘဝတ် ကြသည်။ ကျောင်းဆရာ၊ ကျောင်းသားများကလည်း ကျောင်း ပိတ်ရက် အခွင့်ရသည့်အခိုက် အပြေးအလွှား လာရောက်၍ ဒုလ္လဘဝတ်ကြသည်။ အချိန်ကလည်းမရ၊ သာသနာ့အသိဉာဏ် ကလည်း နုနယ်ကြသော ထိုဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်များအတွက် အချိန်တိုနှင့် လွယ်ကူစွာဖတ်ရှုနိုင်သည့် “လမ်းညွှန်လက်စွဲ” စာအုပ်တစ်အုပ် ရှိထားသင့်ကြပေသည်။ ဤ “ဒုလ္လဘသိဖွယ် ဝိနည်းငယ်” စာအုပ်သည် ဒုလ္လဘရဟန်းတော်တိုင်း ရှိသင့် ဆောင်ထားသင့်သော စာအုပ်တစ်အုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်

(၃)

ဤစာအုပ်၌ “ရှင်သာမဏေဝတ်ခန်း၊ ရဟန်းဝတ်ခန်း၊ သီလ ဖြည့်ကျင့်ခန်း၊ ဝိပဿနာရှုခန်း” ဟူ၍ အခန်းကြီး (၄)ခန်း ပါရှိပါသည်။ မိမိသည် ရဟန်းဘဝသို့ မည်သို့ ရောက်ရှိလာသည်ကို သာမဏေဝတ်ခန်း၊ ရဟန်းဝတ်ခန်းကို ဖတ်ရှုပါက အစီအစဉ်တကျ အသေးစိတ် သိရှိနားလည်နိုင်ပေ သည်။ မိမိတို့ အငြိမ့်တောင်းလေ့ရှိသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရအောင် ဘာလုပ်ကြရမည်နည်း။ သီလကို ဖြည့်ကျင့်ရမည်။ ဝိပဿနာတရားကို ပွားများ အားထုတ်ရမည်။ သီလဖြည့်ကျင့် ခန်းနှင့် ဝိပဿနာရှုခန်းကို ဖတ်ရှုပါက အသေးစိတ် သိရှိ နား လည်နိုင်ပေသည်။

သာသနာကို ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍- သာသနာတော်၌ ဝင်ရောက်လာသည့်အခိုက် ဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်တို့သည် သာ သနာတော်၏ အသက်ဖြစ်သော ဝိနည်းကို ရိုရိုသေသေ စောင့် ထိန်း ကြရပေသည်။ ဝိနယောနာမ သာသနဿ အာယု- ဝိနည်းသည် သာသနာတော်၏ အသက်ပင် ဖြစ် ပေ သည်။ ဝိနည်းမတည်လျှင် သာသနာတော်လည်းမတည်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဗီဇဒဿ-ခေတ် အရှည်ကိုမြင်တတ်ကြသော ဆရာတော်များက မိမိထံမှောက် ရောက်လာကြသည့် သာသနာတောင်းသား ပုဂ္ဂိုလ် များအား ဝိနည်းတရားကို ရှေ့တန်းတင်၍ သင်ကြားပေးနေ ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဝိနည်းကို သိရှိနားလည်ကာ ဝိနည်း အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် သာသနာတော်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်ရာ ရောက်ပေသည်။ မိမိကိုယ်မိမိလည်း စောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်ရာ ရောက်ပေသည်။

(၁)

နိဂါန်း

အပူဇော်ခံလိုသူတိုင်း ဝိနည်းတရားကို ကျင့်သုံးရပေမည်။
“ဝိနည်းကျင့်ဝိတ် တစ်ပါးတတ်က လူနတ်ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်
၏”- ဟူသော စကားတစ်ရပ် ရှိပါသည်။ ဝိနည်းတရားကို
ရှိသေးလေးစားစွာ ကျင့်သုံးသူအား လူနတ်များ ကြည်ညိုပူဇော်
ကြသည်ကို သိရှိယုံကြည်ပါလျှင် ဝိနည်းတရားကို ရှိရှိသေးသေ
ကျင့်သုံးကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းကျိုးတရားများ တိုးပွားစေလိုပါလျှင် ဝိနည်း
တရားကို ကျင့်သုံးရပေမည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဏာ
ဒေသနာဖြစ်သည့် ဝိနည်းတရားကို အကြောင်းမဲ့ ပညတ်ခဲ့ခြင်း
မဟုတ်ပါ။ သာဝကများအတွက် အကျိုး(၁၀)ပါးကို ရည်
ရွယ်၍ သိက္ခာပုဒ်များကို ပညတ်တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
သိက္ခာပုဒ်တစ်ခု ပညတ်နိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားသည် ပါရမီတော်
များကို ဘဝပေါင်းများစွာ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးခဲ့ရသည်ကို
တကယ်တမ်း သိရှိနားလည်ပါလျှင် မိမိတို့ ထိန်းသိမ်းနေရသည့်
သိက္ခာပုဒ်များအပေါ်၌ ကျေနပ် အားရကြမည်သာ ဖြစ်ပေ
သည်။ စောင့်ထိန်းသူတိုင်း ကောင်းကျိုးတရားများ တိုးပွား
ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

“ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်း၏ အကျိုး(၁၀)ပါး”

- ၁။ သံဃာတော်၏ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံခံခြင်းငှာ၊
- ၂။ သံဃာတော်၏ ချမ်းသာစွာနေခြင်းငှာ၊
- ၃။ သီလမဲ့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှိပ်ကွပ်ခံခြင်းငှာ၊

နိဂါန်း

(က)

၄။ သီလချစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊

၅။ မျက်မှောက်၌ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို ပိတ်ဆို့ခြင်းငှာ၊

၆။ တမလွန်၌ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ၊

၇။ မကြည်ညိုသေးသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ၊

၈။ ကြည်ညိုပြီးသူတို့အား ထိုး၍ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ၊

၉။ သာသနာတော်၏ အခွန်ကြာရှည်တည်နေစေခြင်းငှာ၊

၁၀။ ဝိနည်းတရားတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ.... မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို ပညတ်တော်မူခဲ့ပေသည်။ ဤအကျိုး(၁၀)ပါးကို သိရှိပါလျှင် ဝိနည်းတရားတော်ကို အထူးပင် ကြိုးစား၍ လိုက်နာကျင့်သုံးကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိနည်းကို နားမလည်၊ ဂရုမပြုပါက ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှပေသည်။ “နိဗ္ဗာန်လိုလို့ ရဟန်းခံ ရင်းစား ပြန်လျှင် အာဂယောကျ်ား” ဟု ဆိုရိုးရှိပါသည်။ နိဗ္ဗာန်ကိုလိုလား၍ ရဟန်းပြု၊ ရဟန်းခံပါ၏။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် ဝိနည်းကို နားမလည်၊ မတတ်ကျွမ်းသောကြောင့် လူလိုနေ၊ လူလိုသွား၊ လူလိုစား၊ လူကဲ့သို့ ပြုကျင့်နေပါက အကျိုးထက် အပြစ်ကပိုများ၏။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်နတ်ရွာ အသာထား၍ လူ့ဘဝဟူသော အရင်းကို ပြန်ရလျှင်ပင် အာဂယောကျ်ားဖြစ်သည်။ ဟု သတိပေးထားသော ပညာရှိစကား ဖြစ်ပါသည်။

(တ)

နိဂါန်း

ဤကဲ့သို့ ဝိနည်းတရား၏ အရေးကြီးပုံတို့ကို သိမြင်တော်
မူသော သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသော ဆရာတော်သည် ဒုလ္လဘ ရဟန်းခံကြ
မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဒုလ္လဘရဟန်းတော်များအတွက် တိုကျဉ်းနှင့်
လိုရင်းဖြစ်သော ဤ “ဒုလ္လဘသိဖွယ် ဝိနည်းငယ်” စာအုပ်ကို
စေတနာရှေ့ထား၍ ရေးသားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသော ဆရာတော်သည် မအားလပ်သည့်ကြားမှ
ပင် သာသနာတော်နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို စာတစ်အုပ်၊
ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်အဖြစ် ပြီးမြောက်အောင် အချိန်ပေး၍
ရေးသားလေ့ ရှိပေသည်။ “ဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်များ ဒုလ္လဘ
ဟူသော အမည်အတိုင်း ဖြစ်ကြပါစေ” ဟူသော သဒ္ဓမ္မရုံသီ
ရိပိသော ဆရာတော်၏ ဆန္ဒမွန်ကြောင့် “ဒုလ္လဘသိဖွယ် ဝိနည်း
ငယ်” စာအုပ် ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်တို့သည် ဤစာအုပ်ကို အချိန်တိုတိုနှင့်
လွယ်ကူစွာ ဖတ်ရှု လေ့လာနိုင်ကြသည် ဖြစ်၍ သာသနာ
ဘောင်တွင် ဝိနည်းစည်းကမ်းနှင့် လျော်ညီစွာ ကျင့်သုံးနေထိုင်
တတ်ကြပြီးလျှင် “ရစ်သော ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို ငါသည် စင်စစ်
ရအပ်လေပြီ” ဟု မိမိကိုယ် မိမိ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်လျက် ကိုယ်
စိတ် နှစ်ပါး၏ ချမ်းသာမှုများကို မလွဲမသွေ ရရှိနိုင်ကြမည်
ဖြစ်ပေသည်။

စာရှင်စဏ္ဍိတ

ပဓာန နာယက ဆရာတော်
ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ ကျိုက်ဝိုင်း

“ရှင်သာမဏေဝတိခနိး”

ဒုလ္လဘ၏ အဓိပ္ပာယ်

ယခုခေတ်အခါ၌ ရှေးခေတ် အခါများကထက် ဒုလ္လဘ ရဟန်းခံပွဲများ မြန်မာပြည်တွင် ပို၍ များပြားလာပါသည်။ ဒုလ္လဘဟူသော အမည်နှင့် လျော်ညီစွာ ကျင့်သုံးနေထိုင်ပါက ဒုလ္လဘရဟန်း(ခံ)ပြုသူများလည်း မင်္ဂလိန်နိဗ္ဗာန် ရောက်သည် အထိ အကျိုးများကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ သာသနာတော်ကြီး လည်း မိမိတို့ကိုအကြောင်းပြု၍ တိုးတက်ကြီးပွား အကျိုးများ မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဒုလ္လဘဟူသော အမည်နှင့်လျော်ညီစွာ ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်း မရှိပါက မိမိတို့လည်း အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်သွားသည်အထိ ဆုတ်ယုတ်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ သာသနာတော်ကြီးလည်း မိမိတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဆုတ်ယုတ်သွားမည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိအတွက် သာသနာတော်ကြီးအတွက် အကျိုးရှိ သော ဒုလ္လဘရဟန်းများဖြစ်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်သင့်လှ ပေသည်။

ဒုလ္လဘ ဟူသော အမည်ကို လူအများစုက သိရှိနားလည် သဘောပေါက်နေကြသည်မှာ သာသနာတော်သို့ ခေတ္တခဏ ဝင်ရောက်၍ လူမြန်ထွက်ကြမည့် ရဟန်းတော်များ ဖြစ်သည် ဟူ၍ နားလည်သဘောပေါက်နေကြပေသည်။

ဝေဒနာယအကြိမ်

၂

ဓုလ္လဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ဓုလ္လဘဟူသောအမည်သည် နားလည်
သဘောပေါက်ကြသည့်အတိုင်း ဓေတ္တဇက သာသနာတောင်သို့
ဝင်ရောက်၍လူပြန်ထွက်ကြမည့်ရဟန်းတော်များဟူ၍အဓိပ္ပာယ်
မရရှိပေ။ ရခဲသည်ကို ရအောင်ယူသူများ ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရရှိ
ပေသည်။

ဓုလ္လဘ-၌၊ ဒု-က တစ်ပုဒ်၊ လဘ-က တစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါ
သည်။ ဒု-ရနိုင်ခဲ့သည်ကို၊ လဘ-ရသည်၊ ဝါ-ရအောင်ယူ
သည်။ ဓုလဘ-ရနိုင်ခဲ့သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရအောင်ယူထား
သူဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် ရရှိပေသည်။ ဓုလဘ-ဟု ပင်ကိုယ်ပုဒ်ရင်း
ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း သဒ္ဒါစည်းကမ်းများကြောင့် ဓုလ္လဘ-ဟု
‘လ္လ’ နှစ်လုံးဆင့် ဖြစ်နေပါသည်။

ဓုလ္လဘ-ရနိုင်ခဲ့သော ရဟန်းအဖြစ်ဟူသည် လူဝတ်ကြောင့်
များအနေဖြင့် မရနိုင် မယူနိုင်သည့် (၂၂၇)သွယ်သော သီလ
သိက္ခာပုဒ်၊ အကျယ်အားဖြင့် ကုဋေ ကိုးထောင် ကျော်သော
သီလသိက္ခာပုဒ်တို့ကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံ၍ သီလကုသိုလ်များကို
ရယူနိုင်သောကြောင့် ဓုလ္လဘ-ရနိုင်ခဲ့သော ရဟန်း အဖြစ်ဟု
ဆိုလိုပါသည်။

ဓုလ္လဘရဟန်းခံခြင်းနှင့်စပ်၍ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူ
၅-မျိုး ရှိသည်ကို သိသင့်လှပေသည်။ ဓုလ္လဘရဟန်းပြုသူနှင့်
တံကွဲ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုသူ ၅-မျိုး ရှိပါသည်။

၁။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ- ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းပြုသူ

၂။ ပညာပဗ္ဗဇိတ- ပညာကြောင့် ရဟန်းပြုသူ

ရှုမိသမကောဝိဒနိဂါး

၃

၃။ ဘယာပဗ္ဗဇိတ- အပြစ်တေးကြောင့် ရဟန်းပြုသူ

၄။ မိရိုးဖလာပဗ္ဗဇိတ- မိဖရိုးရာ အစဉ်အလာကြောင့်
ရဟန်းပြုသူ

၅။ ဒုလ္လဘပဗ္ဗဇိတ- ရခဲသည့် ရဟန်းအပြစ်ကို ရလို
သောကြောင့် ရဟန်းပြုသူ ဟူ၍

၅-မျိုး ရှိပါသည်။

၁။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ- ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းပြုသူ
ဟူသည်....

အကြင်သူသည် ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးတို့၏
အကြောင်းကို ကြားနာရ၍ ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်ခြင်း
သဒ္ဓါတရားဖြစ်၏။ ထိုသဒ္ဓါတရားကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်း
ပြုသောသူသည် သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ- ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် ရဟန်း
ပြုသူ မည်၏။

ထိုရဟန်းသည် ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်လေးစားသော
ကြောင့် သီလသိက္ခာပုဒ်များကိုလည်း မကျိုးမပေါက်ရအောင်
အလေးဂရုပြု၍ စောင့်ထိန်း၏။ ဆရာသမားများနှင့်အတူနေသူ
သီတင်းသုံးတော်တို့ကိုလည်း အလေးပြု၍နေထိုင်၏။ သံသရာမှ
လွတ်မြောက်ကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတို့ကိုလည်း ကြိုးစား
အားထုတ်၍ နေတတ်၏။ ဤကဲ့သို့ နေထိုင်ကျင့်သုံးသဖြင့်
ကြည်ညိုဖွယ်ဂုဏ်များနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့်သာသနာတော်၏
ဂုဏ်ကျက်သရေဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ပေသည်။

၄

ဗုဒ္ဓဘသိဖွယ် ဝိနည်းငယ်

၂။ ပညာပဗ္ဗဇိတ- ပညာကြောင့် ရဟန်းပြုသူ ဟူသည်....
 အကြင်သူသည် ဗုဒ္ဓ၏ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်စာပေတို့ကို လေ့
 လာ ဖတ်ရှုရ၊ နာကြားရ၍ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ တိုးတက်
 လာသောကြောင့် ရဟန်းပြု၏။ ထိုအသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာကို
 အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းပြုသောသူသည် ပညာပဗ္ဗဇိတ- ပညာ
 ကြောင့် ရဟန်းပြုသူ မည်၏။

ထိုရဟန်းသည် ဗုဒ္ဓ၏ ပိဋကတ်စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို သင်ယူ
 တတ်မြောက်ခြင်း၌သာ အလေးပြု၏။ အခြား သာသနာရေး
 ကိစ္စများ၌ အလေးပြုခြင်း မရှိ၊ အများနှင့်မဆန့်ကျင်၍မျှသာ
 နေထိုင်လေ့ ရှိ၏။ သို့ပါသော်လည်း ပိဋကတ် စာပေကျမ်းဂန်
 များ ပြည့်စုံစွာသင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးသောအခါ သဒ္ဓါနှင့်
 ပညာ နှစ်ပါးစုံပြည့်စုံလာသဖြင့် သာသနာတော်၏ ဂုဏ်ကျက်
 သရေဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

၃။ ဘယာပဗ္ဗဇိတ- အပြစ်ဘေးကြောင့် ရဟန်းပြုသူ ဟူ
 သည်....

အကြင်သူသည် ရာဇဝတ်ဘေး စသော တစ်စုံတစ်ခုသော
 အပြစ်ဘေးကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဓားဝတ်နေရေးမပြေ
 လည်၍သော်လည်းကောင်း ရဟန်းပြု၏။ ထိုအပြစ်ဘေးနှင့်
 မပြေလည်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းပြုသော သူသည်
 ဘယာပဗ္ဗဇိတ-အပြစ်ဘေးကြောင့် ရဟန်းပြုသူ မည်၏။

ထိုရဟန်းမျိုးသည် များသောအားဖြင့် ဆရာသမားကောင်း
 များထံ၌ စနစ်တကျလည်း မနေလိုပေ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်

ရှင်သာမဏေဝတ်ခန်း

၅

နိုင်အောင် သီလသိက္ခာပုဒ်များကိုလည်း စောင့်ထိန်းခြင်းမရှိပေ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ လှည့်လည်တောင်းခံကာ သာသနာတော်၏ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့ကို ဖျက်ဆီးနေသောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်ပေသည်။

၄။ မိရိုးဖလာပဗ္ဗဇိတ - မိဖရိုးရာ အစဉ်အလာကြောင့် ရဟန်းပြုသူဟူသည်...

အကြင်သူသည် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကတည်းက ရှင်သာမဏပြုလုပ်၍အသက် (၂၀) ပြည့်လျှင်မိရိုးဖလာထုံးစံ တိုင်းရဟန်းပြု၏။ ထိုမိရိုးဖလာထုံးတမ်းစဉ်အလာကိုအကြောင်းပြု၍ ရဟန်းပြုသောသူသည် မိရိုးဖလာပဗ္ဗဇိ - မိဖရိုးရာ အစဉ်အလာကြောင့် ရဟန်းပြုသူ မည်၏။

ထိုရဟန်းမျိုးကို ယခုခေတ်အခါ၌ ငယ်ပြုရဟန်းဟုခေါ်ကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆရာသမားကောင်းများ၏ဩဝါဒကို ခံယူ၍ ပညာသင်ကြား တတ်မြောက်ပါက ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားနှင့်လည်းပြည့်စုံလာတတ်ပေသည်။ သဒ္ဓါနှင့်ပညာပြည့်စုံလာသောအခါသာသနာတော်၏ဂုဏ်ကျက်သရေဆောင်သာသနာ့အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

၅။ ဗုလ္လဘပဗ္ဗဇိတ-ရခဲသည့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုသောကြောင့် ရဟန်းပြုသူဟူသည်....

သာသနာတော်၌အမြဲပင်မနေနိုင်ငြားသော်လည်းရခဲသော ရဟန်းအဖြစ်ကိုရယူမည်၊ နောက်နောင်ဘဝများအတွက် အထုံပါရမီကုသိုလ်ဖြစ်အောင် အားထုတ်မည်ဟု ရည်မှန်း၍ ရဟန်း

၆

ဗုဒ္ဓဘာသာဝိသုဒ္ဓိစာအုပ်

ပြု၏။ ထိုရခဲသောရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ရဟန်းပြုသောသူသည် ဗုဒ္ဓဘာဝဗုဒ္ဓဘာဝ-ရခဲသည့်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုသောကြောင့် ရဟန်းပြုသူ မည်၏။

အကြင်ဗုဒ္ဓဘာ ရဟန်းတော်တို့သည် (၂၂၇)သွယ်သော သီလသိက္ခာပုဒ်တို့ကို စောင့်ထိန်းခြင်းလည်းမရှိ၊ ဆရာသမား များ၏ ဆုံးမဩဝါဒတို့ကိုလည်း ရိုရိုသေသေ လိုက်နာကျင့်ကြံ ခြင်းလည်း မရှိ၊ သာသနာတော်၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို စားကာ သောက်ကာဖြင့် ပျော် ပျော် နေထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုဗုဒ္ဓဘာရဟန်းတော်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာ ဟူသောအမည်နှင့်လည်းမလျော်ညီ၊ အာပတ် ကြီး ငယ်များ လည်း သင့်နေမည်ဖြစ်၍ အာပတ်ငယ်သို့ ကျရောက်သွားသည် အထိ ဆုတ်ယုတ်သွားကြမည်ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်ဗုဒ္ဓဘာရဟန်းတော်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာဟူသော အမည် နှင့်လျော်ညီစွာလူ့ တဝဉ္စမရနိုင်မစောင့်ထိန်းနိုင်သော(၂၂၇) သွယ်သော သီလသိက္ခာပုဒ်တို့ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်း၏။ ဆရာသမားကောင်းတို့၏ အဆုံးအမဩဝါဒများကိုလည်း ရိုရို သေသေလိုက်နာ၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးနှင့်ပြည့် စုံအောင်နေထိုင်၏။ ထိုဗုဒ္ဓဘာရဟန်းတော်တို့သည် မိမိတို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သွားကြသည်အထိ အကျိုးများကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ပါရမီစုံသော၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေးငြားသော် လည်း နောက်နောင်တဖန် နောက်နောင်သောဘုရားရှင်တို့၏

၄ ငါးမကေဝတိခန်း

2

သာသနာတော်၌ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာများဖြစ်ကြ၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါကအမျိုးကောင်းသားတစ်ယောက်သည် ဆွေမျိုးညာတိများ ပျက်စီးခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာများ ပျက်စီးခြင်းတို့ကြောင့် ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုလေ၏။ ထို အမျိုးကောင်းသား ရဟန်းသည် ရဟန်းတရားတို့ကို ကြိုးစား၍ အားထုတ်၏။ ၇ရက်ပြည့်သည်ရှိသော် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းတို့ငြိမ်းအေးသွားလေ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းဘဝမှထွက်၍ လူဝတ်လဲသွားလေ၏။

လူ့ ၁၀ မွေးနထိုင်ပြီးသက်တန်းကုန်၍ ကွယ်လွန်စုတေသွားသောအခါ(၉၁)ကမ္ဘာပတ်လုံး အပေါ်သို့ မကျရောက်ပါဘဲ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူလာသောအခါဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ၇-ရက် ရဟန်းပြုခဲ့ဖူးသော အထုံပါရမီ ကုသိုလ်ကြောင့် ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄-ပါး၊ အဘိညာဉ် ၆-ပါးရရှိသောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရလေ၏။ သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတမထေရ်ဟု ထင်ရှားလေ၏။

သို့ဖြစ်၍ ဒုလ္လဘရဟန်းဟောတိုသည် ရစ်သည့်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရအောင်ယူသူ (ဒုလ္လဘ) ဟူသောအမည်နှင့် လျော်ညီစွာ ကျင့်သုံးနေထိုင်ပါက ရဟန္တာဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သွားရသည်အထိ အကျိုးများကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

၈

ဒုလ္လဘသိပ္ပယ် ဖိနည်းငယ်

ရှင်ရဟန်းပြုကြမည့် ဒုလ္လဘရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းတို့
သည် မိဘများထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရသူများဖြစ်ပါမူ - ဆရာတော်
သံဃာတော်များက ရှင်ရဟန်းပြုပေးသို့ရပါသည်။ ခွင့်ပြုချက်
မရသူများကို ရှင်ရဟန်းပြုပေးပါက ဆရာတော် သံဃာတော်
များ၌ အပြစ်ရှိပါသည်။ အာပတ်သင့်စေဟု မြတ်စွာဘုရား
ပညတ်တော်မူထားခဲ့ပါသည်။

မိဘများထံ ခွင့်ပြုချက်ရမှ ရှင်ရဟန်းပြုရ

မိဘများထံမှာ ခွင့်ပြုချက်ရမှ ရှင်ရဟန်းပြုရမည်ဟူသော
ပညတ်ချက် ဖြစ်ပေ။ လာရခြင်း၏အကြောင်းရင်းမှာ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက်မကြာ မိဘာပင်ရဟန္တာခေါင်း
နှစ်သောင်းမြဲရံလျက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ တစ်ဆင့် ခမည်းတော်
သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးရှိရာ ကပိလဝတ်နေပြည်ခရိုင်သို့ ကြွတော်
မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားကပိလဝတ်ပြည်သို့ရောက်၍ သုံးရက်မြောက်
နေ့၌ ညီတော်နန္ဒမင်းသားနှင့် ညီမတော် ရူပနန္ဒာမင်းသမီးတို့
ထိမ်းမြားလက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲကျင်းပ၏။

မြတ်စွာဘုရားကို ထိမ်းမြားလက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲသို့ ပင့်ဖိတ်၍
မင်္ဂလာဆွမ်း ဆက်လပ် လှူဒါန်းကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်
ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ သပိတ်တော်ကို ညီတော်နန္ဒမင်း
သားလက်သို့ပေးအပ်၍ ကျောင်းတော်သို့ပြန်ကြွတော်မူ၏။

ညီတော်နန္ဒမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ချစ်ကြောက်
ရိုသေသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား နောက်တော်သို့

ရှင်သာမဏေဝတ်စဉ်း

၉

မလိုက်လိုပါဘဲ၊ သပိတ်တော်ကို ကိုင်ဆောင်ကာ နိဂြောဓာရုံ ကျောင်းသို့ လိုက်ပါသွားရလေ၏။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ ညီတော် နန္ဒမင်းသားကို ရဟန်း ပြုပေးတော်မူလိုက်၏။

ယသော်ရောမိဖုရားကလည်း ၇ နှစ်သား အရွယ် ဘုရားသားငယ်တို့ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အမွေတောင်းဖို့ရန် စေလွှတ်လိုက်၏။ မြတ်စွာဘုရားက ဇောကီအမွေထက် မွန်မြတ်သော ဇောကုတ္တရာအမွေကို ပေးမည်ဟု မိန့်ကြားကာ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို စေခိုင်း၍ ရှင်သာမဏေပြုပေးတော်မူလိုက်၏။

ဤကဲ့သို့ ညီတော်နန္ဒမင်းသားနှင့် သားတော်ရာဟုလာတို့ကို ဖခင် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးထံ ခွင့်မတောင်းပါဘဲ မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်အတိုင်း ရှင်ရဟန်း ပြုပေးလိုက်သောကြောင့် ဖခင် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးမှာ များစွာစိတ်ထိခိုက်စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရလေ၏။

သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးသည် မိမိစိတ်ထိခိုက် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရသကဲ့သို့ နောင်သားနောက်သားမိဘများ စိတ်မချမ်းမသာ မဖြစ်ရလေအောင် မြတ်စွာဘုရားထံချဉ်းကပ်၍ မိဘနှစ်ပါးထံမှ ခွင့်ပြုချက် မရသောသူကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးပါရန် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား တောင်းပန်လေ၏။

ဖခင် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး လျှောက်သားတောင်းပန်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မိဘများက ခွင့်မပြုသူကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးရဟူ၍ ပညတ်ချက်ကို မြတ်စွာဘုရား ထုတ်ပြန်တော်မူလိုက်ပါသည်။

ဤသို့ ပြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူချက် ရှိသောကြောင့် ရှင်ရဟန်းပြုကြမည့် ရုတ္တဘ ရှင်-ရဟန်းလောင်း တို့ကို ဆရာတော် သံဃာတော်များက “မိဘများထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရကြပါ၊ ရွဲလား” ဟု မေးကြရပါသည်။ ခွင့်ပြုချက်ရမှ ရှင်ရဟန်းပြုပေးကြရပါသည်။

ခွင့်ပြု၊ ခွင့်မပြု ရှင်ရဟန်းပြုရပုံ

မိဘများထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရမှ ရှင်ရဟန်းပြုပေးရမည်။ ခွင့်ပြုချက် မရက ရှင်ရဟန်းပြုမပေးရ ဟူသော ပညတ်တော်မူချက်သည် မွေးဖွားသော မိခင်ရင်း၊ ဖခင်ရင်းများမှ ခွင့်ပြုချက်ရခြင်းကိုသာ ဆိုလိုပါသည်။ မွေးစားသောမိဘများထံမှ ခွင့်ပြုချက်ကို ဆိုလိုရင်း မဟုတ်ပါ။ မွေးစားသော မိဘများထံမှ ခွင့်ပြုချက် မရသော်လည်း ရှင်ရဟန်း ပြုကောင်းပါသည်။

မိဘရင်း နှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်သေဆုံးသွားလျှင် ကျန်တစ်ယောက်ထံ၌သာ ပန်ကြား ခွင့်တောင်းအပ်၏။ ရှင်ရဟန်းဝတ်နေကြသော မိဘများကိုလည်း ပန်ကြားခွင့်တောင်းအပ်၏။ ဖခင်ကိုယ်တိုင် ရှင်ရဟန်းပြု၍ သားကိုလည်း ရှင်ပြုပေးစေလိုလျှင် မိခင်ထံ၌ ခွင့်ပြုပါရန် ပန်ကြား ခွင့်တောင်းအပ်၏။

ခွင့်မပန်ခဲ့ရသေးသော ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းများ ဧကန်လာလျှင် ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်း များ၏ မိဘများထံ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် သွားရောက်၍ခွင့်ပြုဖို့ရန် ပန်ကြား

ရှင်သာမဏေဝတ်ခန်း

၁၁

ခွင့်တောင်းနိုင်ပါသည်။ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း စေလွှတ်၍၊
ပန်ကြားနိုင်ပါသည်။ ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းတို့ကိုသော်
လည်း မိဘများထံ သွားရောက်၍ ပန်ကြားခွင့်တောင်းရန်
စေလွှတ်အပ်၏။

ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းများက 'မိဘများထံမှခွင့်ရခဲ့
ပါသည်'ဟု လျှောက်ထားသောအခါ ယုံကြည်လျှင် ရဟန်းပြု
ပေးအပ်၏။ မယုံကြည်လျှင် ရဟန်းပြုမပေးအပ်။ မယုံကြည်
ပါဘဲ သံသယရှိလျက်နှင့် ရှင်ရဟန်းပြုပေးခဲ့လျှင် ပြုပေးသော
ဆရာတော်မှာ (ဇုက္ကန္တိ) အာပတ်သင့်၏။

မိဘ (၂) ဦးတို့သည် အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေသဖြင့်
ခွဲခွာ၍ နေကြရာ၌ သားဖြစ်သူများ ရှင်ပြု ရဟန်းခံကြမည့်
အခါတွင် မိခင်နှင့် အတူတကွ နေကြသော သားများက
ဖခင်၏ ခွင့်ပြုချက်ကိုရယူရန် မလိုပါ။ မိခင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်
ပင် ရှင်ရဟန်းပြုနိုင်ကြပါသည်။ ဖခင်နှင့်အတူတကွနေကြသော
သားများကလည်း မိခင်၏ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရန်မလိုပါ။ ဖခင်၏
ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ပင် ရှင်ရဟန်းပြုနိုင်ကြပါသည်။

ရှင်ရဟန်းပြုပြီး သာသနာတော်၌ မပျော်ခမ္မ ခြင်း၊
အကြောင်းကိုစွန့်ခြင်းတို့ကြောင့် လူထွက်၏။ လူထွက်ပြီးသော
အခါ တစ်ဖန်ပြန်၍ ရှင်ရဟန်းပြုလိုသည်ရှိသော် မိဘများထံ
ခွင့်ပြုပါရန် ပန်ကြားရပါသည်။ အကြိမ် (၁၀၀) လူထွက်၍
တစ်ဖန် ရှင်ရဟန်းပြန်ဝတ်လိုသည်ရှိသော် အကြိမ် (၁၀၀) ပင်
မိဘများထံ ခွင့်ပြုပါရန် ပန်ကြားရပါမည်။

၁၂

ဓမ္မစာသိပ္ပံနိဗ္ဗာန်

ငယ်စဉ်ကပင် 'ဤသူငယ်ကို အလိုရှိသောအခါ ရှင်ပြုပေးပါ။ ဤသူငယ်ထာဝရဘဝလည်း ရှင်ပြုပေးပါ' ဟု မိဘများက လျှောက်ထားခဲ့ဖူးပါလျှင် မပန်ကြားဘဲ ရှင်ပြုပေးကောင်းပါသည်။

သူငယ်တစ်ဦးသည် မိဘတို့နှင့် ငြင်းခုံခိုက်ရန်ဖြစ်ခဲ့၍ မိဘတို့ထံ ပန်ကြားရန် မသွားလိုသောကြောင့် 'ရှင်ပြုပေးလျှင် ကျောင်းကို မီးရှို့မည်၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲမည်၊ သစ်ပင်ပေါ်မှ ခုန်ချ၍ ဆေးလိုက်မည်၊ သူခိုး၊ ဓားပြ၊ သူမုန်ထသို့ ဝင်မည်၊ အရပ်ဘစ်ပါးသို့ ထွက်သွားမည်' ဟူ၍ ခြေစာဆိုအံ့၊ အသက်ကို ကယ်ဆယ်သောအားဖြင့် ရှင်ပြုပေးအပ်၏။

ဆံချသောအခါ သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်

ဓမ္မစာ ရှင်လောင်းရဟန်းလောင်းများ ခေါင်းရိတ် ဆံချရာတွင် ဆံချမီ ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ သံဃာတော်များကို ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းများ ဆံချ ခေါင်းရိတ် မည့်အကြောင်း ပန်ကြားလျှောက်ထားရပါသည်။ ဆံတစ်ပင်မျှကို သော်လည်း မပန်ကြားဘဲ မချိတ်အပ်သည် ဘာတည်း။ မပန်ကြားနိုင်လျှင် ခဏ္ဍသိမ်အတွင်း၌ ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းများကို ဆံချ ခေါင်းရိတ်ပေးရပါသည်။ လူတို့ကိုယ်တိုင် ရိတ်ပေးလျှင် ပန်ကြားဖွယ်မရှိ။

သံဃာကို ပန်ကြားရခြင်းအကြောင်းမှာ....

တစ်ချိန်သောအခါ ရွှေပန်းကိမ်သည် သားတစ်ယောက်သည် မိဘများနှင့် ငြင်းခုံခိုက်ရန်ဖြစ်ပြီး ရဟန်းတော်များရှိရာကျောင်း

ရှင်သာမဏေဝတ်စန်း

၁၃

သို့ ထွက်ပြေးလာ၏။ ရှင်ပြုပေးပါဟုလျှောက်ထားတောင်းပန်လေ၏။ ရဟန်းတော်တို့က ဆံရိတ်ပြီးရှင်ပြုပေးကြကုန်၏။ မိဘတို့သည် ချောင်းသို့လာရောက်၍ ရွာဖွေကြသောအခါ ရဟန်းတော်တို့ကိုမြင်၍ မေးကြကုန်၏။ ရဟန်းတော်တို့က ငါတို့မသိ၊ ငါတို့မမြင်ဟု ပြောကြကုန်၏။ ထိုနောက် လိုက်၍ရွာပြန်သောအခါ သားငယ်အား ရှင်ပြုပေးနေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ရဟန်းတို့သည် လိမ်ညာ၍ မုသားပြောကြကုန်၏။ သီလမရှိကြကုန်-ဒုသီလတွေ ဟု ကဲ့ရဲ့ ရွတ်ချပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းများကို ဆံရိတ်သောအခါ သံဃာကို ပန်ကြားရမည်ဟု မိန့်ကြား ပညတ်တော်မူသောကြောင့် ပန်ကြားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆံ့ချ ခေါင်းရိတ်ပေးသောအခါ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရွတ်ဆိုစေ၍ ခေါင်းရိတ်ပေးရပါသည်။

ဤကိုယ်၌ ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အရေသွား၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ မွေးညင်း၊ ဆံပင် ဤ၅-ခုသည် အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မှီရာအကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်စရာ ရွံ့စရာဖြစ်ကုန်၏။ မတင့်တယ်ကြကုန်၊ အတ္တဝါလည်းမဟုတ်ကုန်၊ အသက်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ မာတင်းသော ပထဝီဓာတ် ဖြစ်၏။ ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့ဟာ၊ ငါ့မဟုတ်၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ရွတ်ဆိုစေ၍ ခေါင်းရိတ်ပေးရပါသည်။

၁၄

ရတ္တတသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

ဆံရိတ်ပြီးလျှင် ခေါင်းမှအနံ့ဆိုးများပျောက်သွားသောအခါ
နန္ဒာ၊ ဓမ္မာ၊ ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရမည်ဟု ကျမ်းဂန်များ၌
အဆိုရှိ၏။ အနံ့ဆိုးများပျောက်သွားဖို့သာ လိုရင်းဖြစ်ပေသည်။
ကာတော်လစ်ဆပ်ပြာစသည်တို့ဖြင့် ပွတ်တိုက်လျှင်လည်း ကိစ္စပြီး
ပါသည်။

ခေါင်းရိတ် ဆံချပြီးသောအခါ သင်္ကန်းဝတ်ကြမည့် ရှင်
လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းတို့သည် မျက်နှာသုတ်ပဝါကိုဖြစ်စေ၊
အဝတ်တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ၊ ပရံတွင် လက်ကတော့ တင်၍
ဥပဇ္ဈာယ် ဖြစ်ထိုက်သော ရဟန်းတော်ထံ၌ သင်္ကန်းဝတ်ခွင့်
တောင်းကြရပါသည်။ သာသနာတွင်းက ရဟန်းတော်များက
သင်္ကန်းဝတ်ခွင့်မပေးဘဲရိတ် ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းဝတ်ပါက ခိုး၍
ဝတ်သည်မည်၏။

သာသနာတွင်းမှရဟန်းတော်များက သင်္ကန်းဝတ်ခွင့် မပေး
ပါဘဲ ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းဝတ်ခဲ့သော် ရဟန်းကောင်း သာမဏေ
ကောင်းတို့၏ သာသနာ့အသွင်ကို ခိုးယူသည်မည်၏။ မိမိသည်
ရဟန်းဖြစ်သည် သာမဏေဖြစ်သည်ဟူ၍ ဝန်ခံကာ သာသနာ
တွင်းက ရဟန်းကောင်း၊ သာမဏေကောင်းတို့နှင့် အတူတကွ
ပေါင်းပေါ် နေထိုင်ခဲ့သော် သာသနာတော်၏ပေါင်းပေါ်ခြင်း
ကို ခိုးယူသည်မည်၏။ နေောင်သောအခါ ရှင် ရဟန်း ပြုလို့မရ၊
သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးသူ ဖြစ်သွားရ၏။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင်သင်္ကန်းကို (၁၀)ဝါ ပြည့်၍
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်ထိုက်သော ဆရာတော်အား ပေးရပါသည်။

ရှင်သာမဏေဝတ်ဇနီး

၁၅

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံ သင်္ကန်းပေးပုံ

ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းတို့သည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ သင်္ကန်းကို ကိုင်၍—

“သကလ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကရဏတ္တာယ ဣမံ ကာသာဝံ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘဇန္တိ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ”ဟု (ပါဠိလိုဖြစ်စေ) ဆိုကာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအား မိမိတို့သင်္ကန်းကို ပေးကြရပါသည်။

“အရှင်ဘုရား....၊ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုပါရခြင်းအကျိုးငှာ တပည့်တော်၏ လက်၌ ရှိသော ဤသင်္ကန်းကို ယူ၍ ရှင်သာမဏေဖြစ်အောင် ပြုပေးတော်မူကြပါဘုရား”ဟု (မြန်မာလိုဖြစ်စေ) ဆိုကာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအား မိမိတို့သင်္ကန်းကို ပေးကြရပါသည်။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံမှ သင်္ကန်းပြန်တောင်းပုံ

ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းတို့သည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ လက်အုပ်ချီ၍—

“သကလ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကရဏတ္တာယ တေ ကာသာဝံ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘဇန္တိ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ”ဟု (ပါဠိလိုဖြစ်စေ)ဆို၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်ထံမှ သင်္ကန်းကို ပြန်တောင်းယူကြရပါသည်။

“အရှင်ဘုရား....၊ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် လျင်

မြန်စွာ မျက်မှောက် ပြုပါရခြင်း အကျိုးငှာ အရှင်ဘုရား၏ လက်၌ရှိသော ထိုသင်္ကန်းကို တပည့်တော်အား ပေးသနား၍ တပည့်တော်ကို အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ရှစ် သာမဏေအဖြစ်အောင် ပြုပေးတော်မူကြပါဘုရား”ဟု (မြန်မာလို့ဖြစ်စေ)ဆို၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံမှ သင်္ကန်းကို ပြန်တောင်း ကြရပါသည်။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံမှ သင်္ကန်းကိုတောင်းယူရရှိပြီးသောအခါ သင့်လျော်ရာ အရပ်သို့သွား၍ ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို ခူးအောက် လက်ရှစ်သစ်ခန့် ချကာ ဝတ်ရပါသည်။ ကိုယ်ရုံ ကေသီကို ခူးအောက် လက်လေးသစ်ခန့်ချကာ ဝတ်ရုံရပါသည်။

သင်္ကန်းဝတ်ပြီးသောအခါ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာထံ ပြန်လာ၍ ရှစ်သာမဏေအဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ဝင်ဖို့ရာခွင့်တောင်း ရပါသည်။

ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းတို့သည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ လက်ဆုပ်ချီကာ—

“ဘန္တေ သံသာရ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ ပဗ္ဗဇ္ဇိ ယာစာမိ”ဟု (ပါဠိလို) ဖြစ်စေ ရှစ်သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ခွင့်တောင်းရပါသည်။

“အရှင်ဘုရား....သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ဖို့ရာ ရှစ် သာမဏေအဖြစ်ကို တောင်းပန်ပါသည်ဘုရား”ဟု (မြန်မာလို့) ဖြစ်စေ၊ ရှစ်သာမဏေအဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ခွင့် တောင်းရပါသည်။

ရှင်သာမဏေဝေါဒနိ

၈၇

စာသနာတောင်သို့ဝင်ရှင်တောင်းပြီးသောအခါသာသနာ
နှင့်စပ်သော အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်များ ယခုအခါမှာ ဖြစ်စေ၊
ရှေးရှေးဘဝများကဖြစ်စေ ရှိခဲ့ပါလျှင်ကင်းစင်သွားရအောင်-

ဩကာသ၊ဩကာသ စသည်ဖြင့်ဆိုကာကန်တော့ရပါသည်။

“ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊
မနောကံ တည်းဟူသော အပြစ်ဝပ်သိမ်း ပပျောက်ငြိမ်း၍
အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး ရန်တေးကမ်းကြောင်း ကောင်းမှု
မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်းအကျိုးမှာ ဗျာဓိရတနာ တရားရတနာ
သံဃာရတနာတည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး အရာသမား
တို့ကို အဓိအသေ လက်အုပ်မှီး၍ ခိုခိုပူဇော် ပူးမြော်စာန်လျှော့
ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား”ဟူ၍ ကန်တော့ရပါသည်။

ကန်တော့ပြီးသောအခါ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံမှာ ဆယ်ပါး
သီလ တောင်းယူရပါသည်။

“အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေနသဟ ဒသ သာမဏေရ ပဗ္ဗိတံ
သီလံ ဓမ္မယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံကတော သီလံဓေတ မေ ဘန္တေ”
ဟူ၍ ဒုတိယဗွိ တတိယဗွိ ထည့်ကာ သုံးကြိမ်ဆို၍ တောင်းရ
ပါသည်။

“အရှင်ဘုရား...အပည့်ခတ်သည် သရဏဂုံ (၃) ပါးနှင့်
တကွ ဆယ်ပါးသော ရှင်သာမဏေသီလတရားကို တောင်းပါ
သည်။ ဟပည့်ခတ်အား သနားချီးမြှောက်၍ ဆယ်ပါးသီလ
ပေးတော်မူပါဘုရား”ဟူ၍ မြန်မာလိုဖြစ်ပါသည်။

၇-ဒုတိယအကြိမ်

၁၇

ရုက္ခဘလိဝုဒ္ဓိစိနည်းငယ်

ဆယ်ပါးသီလ ကောင်းပြီသောအခါ ဆရာတော်က....
“နမော တဿ ဇာကဝဇော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ” ဟု
တစ်ခေါက်ဆိုမှားလိုက်လျှင် ရှစ်လောင်း ရဟန်းလောင်းများက
သုံးခေါက်ဆိုကြရပေသည်။

“ပူဇော်ဆရာကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ အလုံးစုံသော ကဏ္ဍ
ထို့ကို မပောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်မူသော၊ ဘုန်းတော်
ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသေးမြတ်စွာဘုရားအား တပည့်
တော်(သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်) ခိုနှိုင်းပါ၍” ဟု မြန်မာလိုဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားရှိခိုးပြီးသောအခါ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက ဆိုပြပေးသော
အတိုင်း သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရပါသည်။

(ရှင်သာမဏေဖြစ်ဖို့ရာမှာ သရဏဂုံဆောက်တည်ခြင်းသည်
အရေးအကြီးဆုံးပင် ဖြစ်ပေသည်။ သရဏဂုံကို ပီသအောင်
ဆိုနိုင်မှသာ ရှင်သာမဏေဖြစ်သည်။ ရှေးမဏေရ်မြတ်တို့သည်
သရဏဂုံပီသအောင် အတူးအလေးပြု၍ ဆိုစေကြပါသည်။)

ရဟန်းခံ၍ ကမ္မဝါဒ္ဓတ်ဖတ်ရာ၌ ကမ္မဝါဒတ်သော ဆရာ
တော်က ပီသစွာရွတ်ဖတ်နိုင်လျှင် ရဟန်းခံခြင်းကိစ္စ ပြီး၏။
ရဟန်းဖြစ်၏။ ရှင်သာမဏေဝတ်၍ သရဏဂုံဆောက်တည်ရာ၌
သရဏဂုံပေးသော ဆရာတော်ကလည်း ပီသအောင်ရွတ်ဆိုနိုင်ရ
မည်၊ ရှင်သာမဏေလောင်းကလည်း ပီသအောင်ရွတ်ဆိုနိုင်ရ
မည်၊ နှစ်ဦးလုံး ပီသအောင် ရွတ်ဆိုနိုင်မှ ရှင်သာမဏေဖြစ်
သည်။ တစ်ဦးဦးက မပီသလျှင် ရှင်သာမဏေ မဖြစ်။

ရှင်သာမဏေဝတီခန်း

၁၅

ပီသအောင် ဆိုသည်မှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည့် အကွရာများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရွတ်ဆို၍ နဂိုအတိုင်းရွတ်ဆိုရမည့် အကွရာများကို နဂိုအတိုင်း ရွတ်ဆိုခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။

“ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟု ရွတ်ဆိုရာ၌...
ဗုဒ္ဓံ ခွံ(ခွံ)ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည်။
ဂစ္ဆာမိ ခွံ(ခွံ) ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည်။

“ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟု ရွတ်ဆိုရာ၌...
ဓမ္မံ ခွံ(ခမ်) ကိုပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည်။
ဂစ္ဆာမိ ခွံ(ခွံ)ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည်။

“သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟု ရွတ်ဆိုရာ၌...
သံဃံ ခွံ(သံ)ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည်။
ဂစ္ဆာမိခွံ(ခွံ)ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရမည်။
ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ ဆည့်၍ ရွတ်ဆိုရာ၌လည်း ဤနည်း အတူပင်(ခွံ)၊ (ခွံ)၊ (ခမ်)၊ (သံ)ဟူသော အကွရာ(၄)လုံး တို့ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်ဆိုရပါသည်။

(ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဟု ဆိုပါသော်လည်း ခေါင်း၊ ကိုယ်များ တုန်ခါသွားလောက်အောင် ပြင်းထန်ဖို့မှ မလိုပါ။ သိသာရုံမျှသာ ပြင်းထန်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။)

ဤအကွရာ(၄)လုံးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရွတ်ဆို၍ ကြွင်းကျန်သော အကွရာများကို သံမှန်နဂိုအတိုင်း ဆရာနှင့်တပည့်နှစ်ဦးလုံး ရွတ်ဆိုနိုင်ပါက၊ တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဟူ၍ရွတ်ဆိုပြီးဆုံးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ရှင်သာမဏေ ဖြစ်သွား

၂၀

ဗုဒ္ဓဘာသာသမ္မာသိဗျူဟာ

သေတော၏။ သယ်ပါ။ သိက္ခာပုဒ်များကို ဆောက်တည်
ခြင်းသည် ကိစ္စကုသိုလ်ကြံရမည်။ သိက္ခာပုဒ် များကို
သိစောင် ဆောက်တည်ရခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ထရုဏ် ဆောက်တည် ပြီးသောအခါ သယ်ပါ။ သိက္ခာ
ဆောက်တည်ရပါသည်။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ် သမာဓိယာမိ။
သု၊ အသက်လဲ၊ မသတ်ပါ။ အမြဲ ရွှောင်ကြည့်မည်။

၂။ အဓိန္ဒာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ် သမာဓိယာမိ။
သု၊ ဥစ္စာလဲ၊ မစိုက်ပါ။ အမြဲ ရွှောင်ကြည့်မည်။

၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ် သမာဓိယာမိ။
မပြတ်တတ်လဲ၊ မကျင့်ပါ။ အမြဲ ရွှောင်ကြည့်မည်။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ် သမာဓိယာမိ။
လိမ်ညာရွှံလဲ၊ မပြောပါ။ အမြဲ ရွှောင်ကြည့်မည်။

၅။ သုတုမေရယ မုဒ္ဒပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ်
သမာဓိယာမိ။

စသဆရက်လဲ၊ မသောက်ပါ။ အမြဲ ရွှောင်ကြည့်မည်။

၆။ ဝိကာလတောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ် သမာဓိယာမိ။
နေ့မှန်းထိမ်းလွှဲ၊ ညစာလဲ၊ မစားပါ။ ရွှောင်ကြည့်မည်။

၇။ နစ္ဆာ၊ ဂီတ၊ ဝါဗိတ၊ ဝိချာက စသနာ ဝေရမဏိ
သိက္ခာပုဒ် သမာဓိယာမိ။

ကတားကိုလဲ၊ မကြည့်ပါ။ တီးမှုတ်တတ်လဲ၊ နားမထောင်ပါ။
အမြဲ ရွှောင်ကြည့်မည်။

ရှင်သာမဏေဝတ်ခန်း

၂၀

၈။ မာလာ၊ ဂန္ဓ၊ ဝိလေပန၊ ဓာရဏ၊ မဏ္ဍုန၊ ဝိဘူသန
ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိယာမိ။
ပန်းနံ သာလံ၊ မဆုံးပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၉။ ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိ
ယာမိ။
မြင့်မြတ်ရာလဲ၊ မနေပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၁၀။ ဇာတဗ္ဗပ ရဇတ ဖဋ္ဌိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဓိယာမိ။
ရွှေငွေကိုလဲ၊ မကိုင်ပဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်...ဟူ၍
ဆောက်တည်ရပါသည်။

(၁၀)ပါးသီလ ကျိုးပျက်ခြင်း အပြစ်

(၁၀)ပါးသော သီလသိက္ခာပုဒ်တို့တွင် မါဏာတိပါတာ
စသော ရှေ့ သီလသိက္ခာပုဒ်(၅)ပါးကို ကျူးလွန်လျှင် အပြစ်
ကြီး၏၊ လိင်ကျ၏၊ ရှင်သာမဏေအပြစ်မှ လူအပြစ်သို့ ရောက်
သွား၏၊ စောင့်ထိန်းထားသောသီလအားလုံးပျက်၏။ (၁၀)ပါး
သီလ တစ်ဖန်ပြန်၍ ဆောက်တည်ရသည်။

ဝိကာလတောဇနာ စသော နောက် သိက္ခာပုဒ်(၅)ခုကို
လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်သေးငယ်၏။ လွန်ကျူးသောသိက္ခာပုဒ်
တစ်ခုသာပျက်၏၊ ဆရာတော်များက သဘယ်ခိုင်းခြင်း၊ ရေခပ်
ခိုင်းခြင်းဟူသောသံဒဏ်၊ ရေခက်ပေးခြင်းတို့ဖြင့်အပြစ်ကင်းစင်
ပပျောက်နိုင်သည်။

သိက္ခာပုဒ်(၂)ခု ပေါင်းခြင်းနှင့် ခွဲခြင်း

လူတို့(ဂ)ပါးသီလ ဆောက်တည်ကြရာတွင်-

နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိ ယာမိ-ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ကို တစ်ပုဒ်တည်းပြု၍ ဆောက်တည် ကြရပေသည်။

ရှင်သာမဏေတို့ ဆယ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ကြရာတွင်

(၁)နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊

(၂)မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သိက္ခာပုဒ်နှစ်ခုကိုခွဲ၍ ဆောက်တည်ကြရပေသည်။

လူတို့(ဂ)ပါးသီလ ဆောက်တည်ကြရာတွင်-

နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿနာ သိက္ခာပုဒ်၌ ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း တို့သည် ကာမဂုဏ်အရာ၌ လျှပ်ပေါ်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနသိက္ခာပုဒ်၌ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် အတင့်အတယ် အပြေအပြစ် ပြုခြင်းတို့သည်လည်း ကာမဂုဏ်အရာ၌ လျှပ်ပေါ်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်အရာမှာ လျှပ်ပေါ်မှုချင်း တူကြသောကြောင့် ရှစ်ပါးသီလဥပုသ်စောင့်ထိန်းသောအခါ ရှောင်ကြဉ်

ရမည့်အင်္ဂါချင်း တူကြ၏။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်တစ်ခုတည်း ပြု၍ ဆောက်တည်ကြရပေသည်။

ရှင်သာမဏေတို့ (၁၀)ပါးသီလ ဆောက်တည်ကြရာတွင်-

(၁) နစ္စ ဂီတ ဝါဓိတ ဝိသုက ဒဿနာ သိက္ခာပုဒ် သည် ကိုယ်တိုင်ကခြင်း၊ သိဆုံးခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ကစေခြင်း၊ သိဆုံးစေခြင်း၊ တီးမှုတ်စေခြင်း၊ သူတစ်ပါး က၊ ဆို၊ တီးမှုတ်သည်ကို သွားရောက် ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းတို့ကို ပြုသောသူအား ကိုယ်နှင့်နှုတ်အားဖြင့် (၂)ပါး၊ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်းနှင့် သူတစ်ပါးကိုပြုစေခြင်း အားဖြင့် (၂) ပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံ နေသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် အထူးဖြစ်၏။

(၂) မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ သိက္ခာပုဒ်သည် ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း၊ နံ့သာ ပျောင်း တို့ဖြင့် အတင့်အတယ် အပြေအပြစ်ပြုသောသူ အား မိမိကိုယ်ကာယ၌ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ခြင်း တစ် ပါးနှင့်သာ ဆက်ဆံသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် အထူး ဖြစ်၏။

ဤကဲ့သို့ (၁) နံပါတ် သိက္ခာပုဒ်က ကိုယ်နှင့် နှုတ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်းပြုခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ပြုစေခြင်းအား ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (၂) နံပါတ် သိက္ခာပုဒ်က ကိုယ်ကာယ တစ်ခုတည်း၌ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း တစ်ခုတည်း အားဖြင့်လည်း ကောင်း ကဲ့ပြားကြသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုကို ခွဲ၍ ဆောက်တည်ကြရပေသည်။

ဥစ္စာသယန-မဟာသယန၌ သိပ္ပံနရာ

ခုတင်၊ ထိုင်ခုံတောင်အောက် တစ်တောင်ထွာထက် ခြေ
ထောက်ရှည်သော ခုတင်(မဉ္ဇ - ညောင်စောင်း)၊ ထိုင်ခုံ(ပိဋ္ဌ-
အင်းပျဉ်)တို့သည် မြင့်သောနေရာ(ဥစ္စာသယန)မည်၏။ ရဟန်း
သာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်တို့ မအိပ်ကောင်း၊ မထိုင်ကောင်းသော
နေရာမျှားဖြစ်၏။ တစ်တောင်ထွာအောက်တို့အောင်ခြေထောက်
ကို ဖြတ်၍ အသုံးပြုနေထိုင်ပါက အပြစ်မရှိ။ နေထိုင်ကောင်း
ပါသည်။

ခြေထောက်၌ ခြင်္သေ့ရုပ်၊ ကျားရုပ် စသည်ရှိသော ပလ္လင်
သည် မြတ်သောနေရာ (မဟာသယန) မည်၏။ လဲမို့ ဆွက်ထား
စော (ဘုံလျှို) မွေ့ရာသည်လည်း မြတ်သောနေရာ (မဟာ
သယန) မည်၏။ ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်တို့ မထိုင်
ကောင်းသော နေရာမျှားဖြစ်၏။ ပလ္လင်ခြေထောက်၌ ခြင်္သေ့
ရုပ်၊ ကျားရုပ်စသည်တို့ကို ဖျက်၍၊ မွေ့ရာ၌ လဲမို့တို့ကို ထုတ်၍
အသုံးပြုနေထိုင်ပါက အပြစ်မရှိ။ နေထိုင်ကောင်းပါသည်။

လေးထောင့်အညီ ပြုလုပ်ထားသော ခုတင်(အာသန္နီ
ညောင်စောင်း) သည် တစ်တောင်ထွာထက် ခြေထောက်ရှည်
သော်လည်း ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်တို့ အသုံးပြုနေ
ထိုင်ကောင်းပါသည်။

ခုတင်(မဉ္ဇ-ညောင်စောင်း)၊ ထိုင်ခုံ (ပိဋ္ဌ-အင်းပျဉ်)၊
လေးထောင့်အညီ ပြုလုပ်ထားသော ခုတင် (အာသန္နီ ညောင်
စောင်း) တို့၌ သားမွေးကော်စော စသည် စင်းလျှင် မြတ်သော

ရှင်သာမဏေဝတ်စဉ်း

၂၁

နေရာ(မဟာသဟန) မည်၏။ ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်
တို့ မထိုင်ကောင်း၊ မဆိုင်ကောင်းသော မြတ်သောနေရာများ
ဖြစ်၏။ သားဗိမ္ဗု၊ ကော်လော စသည်တို့ကို မြေ၌ ကြမ်း၌
ခင်းလျှင် အပြစ်မရှိ။ နေထိုင်ကောင်းပါသည်။

ဇာတ ရူပ ရဇတ၌ သိပ္ပယ်ရာ

ရွှေ ငွေကို မခံယူရ၊ မကိုင်ရ ဟူသော ဇာတရူပ ရဇတ
သိက္ခာပုဒ်၌ ရွှေ ငွေကို လာလှူသောအခါ ရဟန်း သာမဏေ
တို့အား မအပ်စပ် ဟူ၍ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ပယ်လိုက်လျှင် စိတ်
ထဲက သာယာသော်လည်း အပြစ်မရှိ။ ဤ ရွှေ ငွေ တို့ သည်
မအပ်စပ်ဟု စိတ်ဖြင့် ပယ်လိုက်လျှင်လည်း ကိုယ်နှုတ် တို့ဖြင့်
မပယ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ။

အဆက်ဖော်ပြပါ မြတ်စွာဘုရား၏ ပညတ်ချက်၊ ခွင့်ပြုချက်
များသည် ရဟန်းသာမဏေတို့ ကတွက် အကျိုးများလှပါသည်။
လိုက်နာဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ရဟန်းတော်များ မကိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းများ၊

ရဟန်းတော်များ မကိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းများမှာ...
လူမိန်းမ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ကိုယ်ကာယ၊ မိန်းမတို့၏ အဝတ်အရုံ၊
ထန်းရွက် လက်စွပ်မှ စ၍ အခုံးအဆောင် တန်းဆာ၊ မိန်းမ
ဖုံသဏ္ဌာန် အရုပ်၊ ကြက်မဝပ်ဟန် လက်ဘက်အုပ်၊ နတ်သမီး
တံဆိပ် မီးခြစ်၊ အမျိုးသမီးရုပ်ပုံပါသော ပြက္ခဒိန်မှ စ၍ အမျိုး
သမီးဓာတ်ပုံအမျိုးမျိုး၊ စပါးမျိုး(၇)ပါး၊ သစ်ပင်၌ သီးနှံ

၂၆

ရတနာသိဉ္ဇန ဝိနည်းပေ

ဆေး၊ စားဖွယ်အစား၊ အရွက်၊ သူတို့ရပ်ကားသော အဆီး
အရွက်၊ အုတ်၊ ရေသော ရွှေ၊ ရွှေဆိုင်၊ ရွှေထွက်သော မျိုး
ကျောက်ပုစွန်၊ ရွှေ ငွေ၊ ရတနာ (၁၀) ပါ။ သေနတ် စသော
လက်နက်၊ မုဆိုး၊ တံခါးတို့၏ ပိုက်ကွန်၊ ဆောင်၊ ကျော့ကွင်း၊
တီးမှုတ်စရာ တူရိယာပစ္စည်း၊ ဘဏ္ဍာ ဤပစ္စည်းများကို မကိုင်
ကောင်းပေ။

မိန်းမ အသုံးအဆောင်ကို သင်္ကန်း၊ ထိုင်ခင်း၊ စသည်အလို
ငှာ လှူလျှင် ကိုင်ကောင်း၏။ ယမ်း၌ စပါး ဖြန့်လှန်းထား၍
သွားလမ်းမရှိလျှင် နင်းသွားကောင်း၏။ ရတနာကို ကျောင်း
ထုံးလှူလျှင် ကိုင်ကောင်း၏။ မိန်းမရုပ်ရှိသော ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်
အရုပ်ကိုဖျက်၍ သုံးကောင်း၏။

(၁၀) ပါးသီလ ဆောက်တည်ခံယူပြီးသောအခါ (၁၀)
ဝါးပြည့်၍ ဥပဇ္ဈာယ် ဖြစ်ထိုက်သော ဆရာတော်ထံ၌ ဥပဇ္ဈာယ်
ယူရပါသည်။

ရဟန်းပြုမပေးအပ်သူများ

- ၁။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိသောသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်။
- ၂။ သံဃာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုကာ သံဃာ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့် ရဟန်း
ပြုမပေးအပ်။
- ၃။ ဂိုဏ်းကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုကာ ဂိုဏ်းဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့် ရဟန်းပြု
မပေးအပ်။ ရဟန်းပြုပေးလျှင်ပြုပေးသောရဟန်းမျှား
(ဒုက္ကဋ်) အာပတ် သင့်၏။

ရမည့်အင်္ဂါချင်း တူကြ၏။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်တစ်ခုတည်း ပြု၍ ဆောက်တည်ကြရပေသည်။

ရှင်သာမဏေတို့ (၁၀)ပါးသို့လေ ဆောက်တည်ကြရာတွင်-

(၁) နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုကာ ဒဿနာ သိက္ခာပုဒ်သည် ကိုယ်တိုင်ကခြင်း၊ သိဆုံးခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ကစေခြင်း၊ သိဆိုစေခြင်း၊ တီးမှုတ်စေခြင်း၊ သူတစ်ပါး က၊ ဆို၊ တီးမှုတ်သည်ကို သွားရောက် ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းတို့ကို ပြုသောသူအား ကိုယ်နှင့်နှုတ်အားဖြင့် (၂)ပါး၊ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်းနှင့် သူတစ်ပါးကိုပြုစေခြင်း အားဖြင့် (၂) ပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံ နေသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ၁၀ ထူးဖြစ်၏။

(၂) မာလာဂန္ထ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ သိက္ခာပုဒ်သည် ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း၊ နံ့သာ ပျောင်း တို့ဖြင့် အတင့်အတယ် အပြေအပြစ်ပြုသောသူ အား မိမိကိုယ်ကာယ၌ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ခြင်း တစ် ပါးနှင့်သာ ဆက်ဆံသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ၁၀ ထူး ဖြစ်၏။

ဤကဲ့သို့ (၁) နံပါတ် သိက္ခာပုဒ်က ကိုယ်နှင့် နှုတ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်းပြုခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ပြုစေခြင်းအား ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (၂) နံပါတ် သိက္ခာပုဒ်က ကိုယ်ကာယ တစ်ခုတည်း၌ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း တစ်ခုတည်း အားဖြင့်လည်း ကောင်း ကွဲပြားကြသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုကို ခွဲ၍ ဆောက်တည်ကြရပေသည်။

ဥစ္စာသယန-မဟာသယန၌ သိပ္ပံနရာ

ခုတင်၊ ထိုင်ခုံတောင်အောက် တစ်တောင်ထွာထက် ခြေ
ထောက်ရှည်သော ခုတင်(မဉ္ဇူ = ညောင်စောင်း)၊ ထိုင်ခုံ(ပိဋ္ဌ-
အင်းပျဉ်)တို့သည် မြင့်သောနေရာ(ဥစ္စာသယန)မည်၏။ ရဟန်း
သာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်တို့ မထိုင်ကောင်း၊ မထိုင်ကောင်းသော
နေရာမျှားဖြစ်၏။ တစ်တောင်ထွာအောက်တို့အောင်ခြေထောက်
ကို ဖြတ်၍ အသုံးပြုနေထိုင်ပါက အပြစ်မရှိ။ နေထိုင်ကောင်း
ပါသည်။

ခြေထောက်၌ ခြင်္သေ့ရုပ်၊ ကျားရုပ် စသည်ရှိသော ပလ္လင်
ထဲ၌ မြတ်သောနေရာ (မဟာသယန) မည်၏။ လဲမှို့သွက်ထား
သော (ဘုံလျှို) မွေ့ရာထဲ၌လည်း မြတ်သောနေရာ (မဟာ
သယန) မည်၏။ ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်တို့ မထိုင်
ကောင်းသော နေရာမျှားဖြစ်၏။ ပလ္လင်ခြေထောက်၌ ခြင်္သေ့
ရုပ်၊ ကျားရုပ်စသည်တို့ကို ပျက်၍၊ မွေ့ရာ၌ လဲမှို့တို့ကို ထုတ်၍
အသုံးပြုနေထိုင်ပါက အပြစ်မရှိ။ နေထိုင်ကောင်းပါသည်။

လေးထောင့်အညီ ပြုလုပ်ထားသော ခုတင်(အာသန္နီ
ညောင်စောင်း) သည် တစ်တောင်ထွာထက် ခြေထောက်ရှည်
သော်လည်း ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်တို့ အသုံးပြုနေ
ထိုင်ကောင်းပါသည်။

ခုတင်(မဉ္ဇူ-ညောင်စောင်း)၊ ထိုင်ခုံ (ပိဋ္ဌ-အင်းပျဉ်)၊
လေးထောင့်အညီ ပြုလုပ်ထားသော ခုတင် (အာသန္နီ ညောင်
စောင်း) တို့၌ သားမွေးကော်စော စသည် စင်းလျှင် မြတ်သော

ရှင်သာမဏေဝတ်စန်း

၂၁

နေရာ(မဟာသယန) မည်၏။ ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်သည်
တို့ မထိုင်ကောင်း၊ မဆိပ်ကောင်းသော မြတ်သောနေရာများ
ဖြစ်၏။ သားမွေးကော်လော စသည်တို့ကို မြေ၌ ကြမ်း၌
ခင်းလျှင် အပြစ်မရှိ။ နေထိုင်ကောင်းပါသည်။

ဇာတ ရူပ ရဇတန္တံ သိပ္ပယ်ရာ

ရွှေ ငွေကို မခံယူရ၊ မကိုင်ရ ဟူသော ဇာတရူပ ရဇတ
သိက္ခာပုဒ်၌ ရွှေ ငွေကို လာလှသောအခါ ရဟန်း သာမဏေ
တို့အား မအပ်စပ် ဟူ၍ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ပယ်လိုက်လျှင် စိတ်
ထဲက သာယာသော်လည်း အပြစ်မရှိ။ ဤ ရွှေ ငွေ တို့သည်
မအပ်စပ်ဟု စိတ်ဖြင့် ပယ်လိုက်လျှင်လည်း ကိုယ်နှုတ် တို့ဖြင့်
မပယ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ။

အထက်ဖော်ပြပါ မြတ်စွာဘုရား၏ ပညတ်ချက်၊ ခွင့်ပြုချက်
များသည် ရဟန်းသာမဏေတို့ကတွက် အကျိုးများလှပါသည်။
လိုက်နာဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ရဟန်းတော်များ မကိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းများ

ရဟန်းတော်များ မကိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းများမှာ...
လူမိန်းမ၊ တိရစ္ဆာန်မတို့၏ ကိုယ်ကာယ၊ မိန်းမတို့၏ အဝတ်အစုံ၊
ထန်းရွက် လက်စွပ်မှ စ၍ အဘိုးအဆောင်၊ ဇာနည်၊ မိန်းမ
ပုံသဏ္ဌာန် အရုပ်၊ ကြက်မငယ်ဟန် လက်ဘက်အုပ်၊ နတ်သမီး
တံဆိပ် မီးခြစ်၊ အမျိုးသမီးရုပ်ပုံပါသော ပြက္ခဒိန်မှ စ၍ အမျိုး
သမီးဓာတ်ပုံအမျိုးမျိုး၊ စပါးမျိုး(၇)ပါး၊ သစ်ပင်၌ သီးနေ

ရက္ခိတသိပ္ပံ၊ ဝိဇ္ဇာဗိဇ္ဇာ

၃။ ဂိုဏ်းကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုကာ ဂိုဏ်းဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့် ရဟန်းပြု
မပေးအပ်။ ရဟန်းပြုပေးလျှင်ပြုပေးသောရဟန်းမျှား
(ဒုက္ကဋ်)ဆာပတ် သင့်၏။

ရှင်သီလဝံသကံဝဂ်

၂၃

(၁၀)ဝါ မပြည့်သေးသော ရဟန်းသည် ဥပဇ္ဈာယ်မပေး
အပ်။ (၁၀)ဝါ ပြည့်သော်လည်း ကံကြိုက်ငယ်စသော ဝိနည်း
ဆရာ၌ မကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည် ဥပဇ္ဈာယ် မပေးအပ်။
ပေးလျှင် (ဒုက္ခန္ဓ) အာပတ် သင့်၏။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် (၁၀)ဝါ ပြည့်၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်ထိုက်
သော ဆရာထံ၌ “ဥပဇ္ဈာယော မေ အန္တေ ဟောဟိ” ဟူ၍
နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုကာ ဥပဇ္ဈာယ်ယူရပါသည်။ “အရှင်ဘုရားသည်
တပည့်တော်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ဖြစ်တော် မူ ပါ ဘုရား” ဟု
လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

မိသားစုများ နေထိုင်ကြသော အိမ်တွင် အကြီးအကဲ မိဘ
များ ရှိကြရသလို၊ အလုပ်ဌာနများတွင် ဌာနဆိုင်ရာ အကြီး
အကဲပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိကြရသလို၊ သာသနာတော်၌လည်း အကြီး
အကဲပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိကြရပေသည်။ သာသနာတော်၌ အကြီး
အကဲပုဂ္ဂိုလ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဟူ၍ ခေါ်ကြရပါသည်။

ဥပဇ္ဈာယ်၏ အဓိပ္ပာယ်

ဥပဇ္ဈာယ်သည် ဥပဇ္ဈာယ် ဟူသော ပါဠိမှ ဖြစ်ပေါ်လာ
သော စကား ဖြစ်ပေသည်။

ဥပဇ္ဈာယံဥပ-က တစ်ပုဒ်၊ ဇ္ဈာယ-က တစ်ပုဒ်ဖြစ်ပေသည်။
ဥပ-အနီးကပ်၍၊ ဇ္ဈာယ-အပြစ်ကြီး၊ အပြစ်ယေတို့ကို ကြည့်ရှု
ပြောဆိုဆုံးမသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဥပဇ္ဈာယ-အပြစ်ကြီး၊ အပြစ်ယေ
တို့ကို အနီးကပ် ကြည့်ရှုကာ ပြောဆို ဆုံးမသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍
အဓိပ္ပာယ် ရရှိပါသည်။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဟူသည် သာသနာ့ဘောင်သို့ရောက်လာကြ
သော ရဟန်းသားပစ္စေကများကို သာသနာတော်နှင့် စပ်သော
အပြစ်ကြီး၊ အပြစ်ငယ်များမှ လွတ်ကင်းစေ၍ သာသနာ့အကျင့်
မြတ်တို့ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကျင့်ကြံ အားထုတ်နိုင်ဖို့ရာ မေတ္တာ
ကရုဏာ ရွှေတားလျက် ပြောဆိုဆုံးမ ပေးသော ဆရာ ဖြစ်ပေ
သည်။ အလေးဂရု အပြုရဆုံးဆရာ ဖြစ်ပေသည်။

ရှင်သားမထေဖြစ်ပြီသော ရဟန်းလောင်းက “အရှင်ဘုရား
သည် တပည့်တော်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား”
ဟူ၍ လျှောက်ထားတောင်းပန်သောအခါ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက
“ပါသမိဏေန သမ္မာဓေဟိ” ဟု မြန်၍ မိန့်ကြားတော်မူ
ပါသည်။ သာသနာတော်တွင် နေ့စဉ် လိုက်နာဖို့ရာ လေးနက်
သော ဩဝါဒစကားဖြစ်သည်။

ပါသမိဏေန-ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်တတ်သော ကိုယ်
အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာဖြင့်၊ တိဝိသေကွ-သိက္ခာ(၃)ရပ် သာ
သနာတော်မြတ်ကို၊ သမ္မာဓေဟိ-ပြည့်စုံစေလော့ဟူ၍ သာသနာ
တော်တွင် နေ့စဉ်မှာ လိုက်နာကျင့်ကြံဖို့ရာ အကျဉ်းချုပ် မှာ
ကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သာသနာ့ဘောင်သို့ ရောက်လာသောအခါ “ကိုယ် အမှု
အရာကလည်း ကြည်ညိုဖွယ်ရာရှိပါစေ၊ နှုတ်အမှုအရာကလည်း
ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ရှိပါစေ” ဟု ရွေးဦးစွာ မှာကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်
ပေသည်။

ရှင်သာမဏေဝတ်နိပါတ်

၂၉

သာသနာတောင်သို့ရောက်လာသောအခါ ပြေးလွှားခြင်း၊
 လျင်မြန်စွာဆိပ်ခြင်း၊ ထခြင်း၊ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း စသော
 လူတို့၏ကိုယ်အမူအရာအားလုံးသည်ကြည်ညိုဖွယ်ရာမဟုတ်သော
 ကြောင့် ပယ်ဖျောက်ရပါသည်။ ရဟန်းဟူသော အမှတ်သညာ
 ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂူမှတ်မှု အမှတ်သတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊
 သိမ်မွေ့စွာ ထွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်း၊
 ထခြင်း၊ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ရပါသည်။
 ဤကဲ့သို့ ရဟန်းဟူသော အမှတ်သညာ၊ ဂူမှတ်မှု အမှတ်သတ်
 တို့ဖြင့် သွားလာခြင်း စသည်တို့သည် သာသနာတော်၌ ကြည်ညို
 ဖွယ်ရာ ကိုယ်အမူအရာပင် ဖြစ်ပေသည်။

သာသနာတောင်သို့ ရောက်လာသောအခါ လူ့ဘဝက
 ပြောဆိုသုံးနှုန်းခဲ့သော မင်းတို့ငါတို့၊ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်၊
 ဟုတ်ကဲ့၊ အဖေ၊ အမေ၊ အဖေ၊ ကြီးဖေ၊ အစ်ကို၊ အစ်မ
 စသော အသုံးအနှုန်း တို့သည် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ မဟုတ်သော
 ကြောင့် အားလုံး ပယ်ဖျောက်ရပါသည်။

ရဟန်း သာမဏေ အချင်းချင်း ပြောဆို ဆက်ဆံကြရာမှာ
 တပည့်တော်က၊ အရှင်ဘုရားက၊ မှန်ပါဘုရား၊ ဟုတ်ပါဘုရား
 စသည်ဖြင့် ပြောဆိုကြရပါသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြောဆို
 ဆက်ဆံကြရာမှာလည်း ဒကာကြီး၊ ဒကာမကြီး၊ ဒကာမလေး၊
 ဒကာမလေး စသည်ဖြင့် ပြောဆိုကြရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြော
 ဆိုသုံးနှုန်းခြင်းသည် သာသနာတော်၌ယဉ်ကျေးသော ကြည်ညို
 ဖွယ်ရာ နှုတ်အမူအရာပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်ခြင်း၌ အကျိုး (၅)မျိုး

- ၁။ မကြည်ညိုသေးသောသူတို့ ကြည်ညိုကြကုန်၏။
- ၂။ ကြည်ညိုပြီးသော သူတို့သည်လည်း တိုး၍ကြည်ညိုကြကုန်၏။
- ၃။ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံသည် မည်၏။
- ၄။ နောင်လာ နောက်သားတို့သည် အတုလိုက်ကြကုန်၏။
- ၅။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် ကြည်လင်၏ဟူသော ဤအကျိုး (၅)မျိုး ရရှိပါသည်။

ထို့နောက်ကျင့်ကြံအားထုတ်ဖို့ရာများကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက ဆက်လက်မှာကြားတော်မူသည်မှာ “ကိုယ်အမှုအရာ နတ်အမှုအရာများ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ရှိပြီးသည့်အပြင် သီလသိက္ခာ၊ ဃောမိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာဟူသော သာသနာ (၃)ရပ်ကိုလည်း ပြည့်စုံနိုင်သမျှ ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ပါ” ဟု ထပ်ဆင့်၍ မှာကြားတော်မူပါသည်။

တပည့်ရဟန်းလောင်းများက “အာမတန္တေ” ဟူ၍ ဝန်ခံကြရပါသည်။

တန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ အာမ - မိန့်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံစေပါမည်ဘုရားဟု အလေးအနက် ဝန်ခံကြရပါသည်။

[ခွင်သာမဏေဝတ်ခန်း ပြီးပါပြီ။]

“ရဟန်းဝတ်ခန်း”

ရဟန်းပြုပေးပါရန် သံဃာထံ တောင်းပန်ရခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာရဟန်းလောင်းတစ်ပါးသည် ရှင်သာမဏေဝတ်ပြီးသောအခါ သံဃာတော်များရှိရာ သိမ်ထဲသို့သွား၍ ရဟန်းပြုပေးပါရန် သံဃာတော်များကို တောင်းပန်ရပါသည်။

“သံဃာတော် အရှင်မြတ်များဘုရား....၊ တပည့်တော်ကို သနားတော်မူသဖြင့် မည်းညစ်သော အကုသိုလ်အဖို့မှ ထရှေ့၍ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်အဖို့၌ တည်အောင်ထားပေးတော်မူကြပါ ဘုရား....။ ယုတ်နိမ့်သော သာမဏေအဖြစ်မှ ထုတ်နှုတ်၍ မြင့် မြတ်သော ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌ တည်အောင် ထားပေးတော်မူ ကြပါဘုရား....။ သံသရာဘည်းဟူသော ဝဲဩဇာ ရေအယဉ်မှ ဆယ်ယူ၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကုန်းထက်၌ တည်အောင် ထားပေးတော်မူကြပါဘုရား”ဟူ၍ တောင်းပန်ရပါသည်။

သံဃာတော်များကို တောင်းပန်ရခြင်းအကြောင်းမှာ....

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက ရဟန်းတစ်ပါးသည် ရဟန်းပြုပြီးလျှင်ပြီးချင်း ရဟန်းတော်တို့ မပြုအပ် မပြုကောင်း သည်ကို ပြုလုပ်၏။ ရဟန်းတော်များက ဆုံးမကြသောအခါ “ရဟန်းပြုပေးပါဟု ငါမတောင်းပန်ဘဲ အဘယ်ကြောင့် ငါ့ကို ရဟန်းပြုပေးကြသနည်း”ဟု ရိုင်းပြစွာ ပြန်ပြောခြင်းကြောင့် တောင်းပန်မှသာ ရဟန်းပြုပေးရမည်၊ မတောင်းပန်ဘဲ ရဟန်း ပြုပေးလျှင် (ဗုဒ္ဓဉာဏ်)အာပတ်ဆင့်စေဟု မြတ်စွာဘုရား ပညတ်

တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သံဃာတော်များကို တောင်းပန်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အနာရောဂါရှိက ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထိုသို့ တောင်းပန်ပြီးနောက် သံဃာတော်များထံမှ မေးစစ်ခွင့် (သမ္ပုတိ) ရသော ရဟန်းတော်က ရဟန်းလောင်းကိုမေးစစ်၏။ သင့်မှာ နှုနာ၊ မြင်းပုနာ၊ ပေး ညှင်းအနွကွက်၊ ချောင်းဆိုးရင်ကျပ်နာ၊ အရွှေ့နာရှိသလော ဟု မေးစစ်၏။ ယင်းအနာငါးမျိုးရှိနေလျှင် ရဟန်းပြုမပေးအပ်။

ပြုမပေးရခြင်း၏အကြောင်းမှာ....

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက မာဂတိုင်း၌ လူတို့သည် နှုနာစသော ရောဂါ (၅) မျိုး စွဲကပ်ကြကုန်၏။ ဆရာဇီဝကထံ၌ လူဝတ်ကြောင်နှင့် ဆေးကုသခွင့် မရသောကြောင့် ရဟန်းဝတ်ကြ၍ ဆရာဇီဝ၏ ဆေးကုသမှုကို ခံယူကြကုန်၏။

ရဟန်းတစ်ပါးသည် နှုနာရောဂါပျောက်ကင်းသောအခါ လူထွက်လေ၏။ ဆရာဇီဝက တွေ့မြင်သည်ရှိသော် နှုနာစသည်ရှိသူများကို ရဟန်းပြုပေးရန် မသင့်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက “နှုနာစသောရောဂါရှိသူများကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်။ ပြုပေးလျှင် ဗုဒ္ဓကွယ်ပတ်သင့်စေ” ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် နှုနာစသော ရောဂါရှိသူများကို ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ရဟန်းဝတ်ခန်း

၃၃

လူမဟုတ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့် (သမ္မုတိ) ရသော ရဟန်းတော်က
“သင် ရဟန်းလောင်းသည် လူသားစင်စစ်ဖြစ်၏လော” ဟု မေး
စစ်၏။ လူမဟုတ်သူ နတ်၊ တိရစ္ဆာန်တို့ဖြစ်လျှင် ရဟန်းပြု
မပေးအပ်။

ပြုမပေးရခြင်းအကြောင်းမှာ....

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက လူယောင်ဖန်ဆင်း
နိုင်သော နဂါးသည် နဂါးဘဝကို စက်ဆုပ်လှသည်ဖြစ်၍
လူယောင်ဖန်ဆင်းကာ ရဟန်းတော်များထံ၌ ရဟန်းပြုပေးပါ
ရန် တောင်းမရှိ၏။ ရဟန်းတော်တို့သည် ရဟန်းပြုပေးကြ
ကုန်၏။

ထိုနဂါးရဟန်းသည့် အဖော်ရဟန်းတစ်ပါးနှင့် တစ်
ကျောင်းတည်းမှာ အတူတကွနေ၏။ တစ်နေ့သ၌ အဖော်ရဟန်း
သည် နံနက်စောစောထ၍ ကျောင်းအပြင်ဘက် (လွင်တီး
ခေါင်၌) စကြိုလျှောက်နေ၏။ ထိုအချိန်တွင် နဂါးရဟန်း
သည် လွတ်လပ်စွာအိပ်ရသဖြင့် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်ပျော်သွား
လေ၏။ ဤကဲ့သို့ နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်ရာ၌ နဂါးတို့၏ ပကထံ
ပင်ကို သဘောသည်ထင်ရှားစွာဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တစ်ကျောင်း
လုံး မြွေ၏ကိုယ်ဖြင့်ပြည့်၍ ပြောင်းပေါက်များမှ အဝေ့များ
ထွက်နေကြကုန်၏။

၉ ရတီယအကြိမ်

အပေရဟန်းသည် ကျောင်းတွင်းထိုင်မည်ဟု တံခါးကို ပွင့်လိုက်သောအခါ တစ်ကျောင်းလုံး မြွေကိုယ်ဖြင့် ပြည့်နေသည်ကိုမြင်၍ ကြောက်လန့်ကာ ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်လေ၏။ အခြားသော ရဟန်းတော်များပြေးလာကြပြီး အော်ဟစ်ရခြင်း အကြောင်းကို မေးကြကုန်၏။ မေးမြန်းကြသော အသံများကြောင့် နဂါးရဟန်းသည် အိပ်ပျော်ရာမှန်းပြီး ထိုင်နေလေ၏။ ရဟန်းတော်များက 'သင် ဘယ်သူနည်း' ဟု မေးကြသောအခါ 'အကျွန်ုပ် နဂါးဖြစ်သည်' ဟု ပြောကြားလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားထံ လျှောက်ထားကြရာ မြတ်စွာဘုရားက ထိုနဂါးကို ဤသို့ မိန့်ကြား၏။ 'သင်နဂါးတို့သည် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် မထိုက်တန်သောကြောင့် သာသနာတော်၌ မကြိုးပွားနိုင်တန်၊ ထို့ကြောင့် နဂါးပြည်သို့ပြန်သွား၍ ဥပုသ်သီလ စောင့်သုံးလော့၊ မကြာမီ လူ့ဘဝကို ရပေလိမ့်မည်' ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ နဂါးသည် စိတ်နှလုံး မသာမယာ ဖြစ်၍ ငိုယိုကာ ထွက်သွားလေ၏။

“ရဟန်းတို့....၊ နဂါးတို့သည်....

(၁) ဇာတ်တုထု နဂါးမနှင့် မေထုန်ပျော်ပါးသော အခါ-

(၂) နှစ်နှစ်မြို့က်မြို့က်အိပ်ပျော်သောအခါ- ဤအကြောင်း (၂) ပါးကြောင့် နဂါးတို့၏ သဘာဝသည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။”

ရဟန်းတော်စဉ်း

၃၅

“ရဟန်းထို့...၊ သာသနာတော်၌ မကြီးပွားနိုင်သော နဂါးစသော တိရစ္ဆာန်များကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်၊ ရဟန်းပြုပြီးလျှင်လည်းပျက်ဆီးအပ်၏” ဟုမိန့်ကြားတော်မူသောကြောင့် ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယောကျ်ားမဟုတ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့်(သမ္ပုတိ)ရသော ရဟန်းတော်က “ဆင် ရဟန်းလောင်းသည် ယောကျ်ားစစ်စစ်ဖြစ်၏လော” ဟု မေးစစ်၏။ ယောကျ်ားမဟုတ်သူကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးအပ်။

ပြုမပေးရခြင်းကြောင်းမှာ-

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ယောကျ်ားလည်း မဟုတ်၊ မိန်းမလည်းမဟုတ်သော ပဏ္ဍုက်တစ်ယောက်သည် ရဟန်းတို့ထံ ရှင်ရဟန်းပြု၍နေ၏။ ထိုပဏ္ဍုက်သည် ရဟန်းငယ်တို့ထံ ရျဉ်းကပ်၍ ‘အကျွန်ုပ်ကို (မေထုန်မှီဝဲ) ပျက်ဆီးကြကုန်လော့’ဟု ဆို၏။ ရဟန်းငယ်တို့က အော်ငေါက် မောင်းမဲထုတ်ကြကုန်၏။ ထို့နောက် သာမဏေကြီးတို့ထံ သွားရောက်၍ (မေထုန်မှီဝဲ) ပျက်ဆီးကြကုန်လော့ဟု ဆိုပြန်၏။ သာမဏေကြီးတို့၏ ငေါက်ငန်း မောင်းမဲမှုကို ခံရပြန်၏။

ထို့နောက် ဆင်ထိန်း၊ မြင်းထိန်းတို့ထံမှာ သွား၍ (မေထုန်မှီဝဲ) ပျက်ဆီးခိုင်း၏။ ဆင်ထိန်း၊ မြင်းထိန်းတို့သည် မှီဝဲပျက်ဆီးပြီးလျှင် ဤရဟန်းတို့သည် ယောကျ်ားမဟုတ်၊ မိန်းမမဟုတ်၊ ပဏ္ဍုက်တို့ ဖြစ်ကြ၏။ တစ်ပါးသော (ပဏ္ဍုက်မဟုတ်သော)

ရဟန်းတို့သည် ဤပစ္စုပ္ပန်တို့ကို (မေထုန်မှီဝဲ) ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ ရဟန်းအားလုံးတို့သည် မမြတ်သော (မေထုန်)အကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်၏ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုထင်ချကြကုန်၏။

-ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “ပစ္စုပ္ပန်တို့ကို ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးအပ်” ဟု မိန့်ကြား ပညတ်တော်မူသောကြောင့် စေတနာရှိသူမဟုတ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်မြတ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့် (သမ္မုတိ)ရသော ရဟန်းတော်က “ဆင်ရဟန်းလောင်းသည် ကျွန်(၄)မျိုးတို့တွင် မပါဝင်ဘဲ တော်မူနိုင်ကောင်းမြတ်သူ ဖြစ်၏လော” ဟု မေးစစ်၏။ ကျွန်ုပ်မြတ်သူကို ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးအပ်။

ပြုမပေးရခြင်းအကြောင်းမှာ....

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက ကျွန်တစ်ယောက်သည် ထွက်ပြေး၍ ရဟန်းတော်တို့ထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြု၏။ အရှင်သခင်ဖြစ်သူက မြင်သောအခါ ဤသူသည် ငါတို့၏ ကျွန်ဖြစ်သည်။ ပမ်းဆီးမည်ဟုဆို၏။ ရဟန်းတို့က မိမိသာရမင်းကြီးသည် ခွင့်ပြုထား၏ဟု ဆိုကြကုန်သည်ရှိသော် လူအများက ရဟန်းတို့သည် သခင်ခွင့်မပေးသော ကျွန်ကိုလည်း ရှင်ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏ ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “ကျွန်ုပ်ကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင် (ဒုက္ခဋ္ဌိ)အာပတ်သင့်စေ” ဟု ပညတ်တော်မူသောကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကြွေးမြီရှိသူကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့်(သမ္မုတိ)ရသော ရဟန်းတော်က
“သင်ရဟန်းလောင်းသည် ကြွေးမြီကင်းသောသူ ဖြစ်၏လော”
ဟု မေးစစ်၏။ ကြွေးမြီရှိလျှင်ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးအပ်။

ပြုမပေးရခြင်းအကြောင်းမှာ....

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်စောင့်အခါက ကြွေးရှိသူ တစ်
ယောက်သည် ထွက်ပြေး၍ ရဟန်းတော်တို့ထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြု
နေ၏။ တစ်နေ့သောအခါ ကြွေးရှင်သည် ထိုရဟန်းကို မြင်
သဖြင့် ငါတို့၏ ကြွေးရှိသူဖြစ်သည်။ ဖမ်းဆီးမည်ဟု ဆို၏။
ရဟန်းတော်တို့က ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် ခွင့်ပြုထား၏ ဟု
ဆိုသည်ရှိသော် လူ့စာမျှားက ရဟန်းတော်တို့သည် ကြွေးမကင်း
သူကိုလည်း ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏ ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။
ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “ကြွေးမကင်းသူကို ရှင်ရဟန်း
ပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင်(ခုတ္တင်္ဂ) ကာပတ်သင့်စေ”ဟု ပညတ်
တော်မူသောကြောင့် ကြွေးရှိသူကို ရှင်ရဟန်းပြု မပေးရခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

မင်းမှုထမ်းဖြစ်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့်(သမ္မုတိ) ရသော ရဟန်းတော်က
“သင်ရဟန်းလောင်းသည်မင်းစောဘယောကျ်ားမဟုတ်သူဖြစ်၏
လော” ဟု မေးစစ်၏။ မင်းစောဘယောကျ်ားကို ရှင်ရဟန်း
ပြုမပေးအပ်၊ ပြုမပေးရခြင်းအကြောင်းမှာ....

၃၈

ဒုတ္တတသိပ္ပယ် ဝိနည်းပေ

မြတ်စွာဘုရား ထက်ထက်တော်အခါက ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ တိုင်းပြည်တွင် တိုင်းစွန်ထိုင်းများ (ပစ္စန္နထုဇ်) အရပ်၌ လူယက် ဖျက်ဆီးကာ ထူပုန်ထကြကုန်၏။ မင်းကြီးက အမတ်စစ်သူကြီး တို့ကို ထူပုန်များကို ထွားထောက်နှိမ်နင်းရန် မိန့်ကြား၏။ အမတ်စစ်သူကြီးများက စစ်သားများကို စုဆောင်းပြီး တိုက် ခိုက်နှိမ်နင်းရန် ညွှန်ကြားစေလွှတ်၏။

စစ် သား တို့ သည် “စစ်တိုက်ရခြင်းသည် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်၏။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်များ တိုးပွားဖို့ ရာဖြစ်၏။ ရဟန်းတော်တို့ထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းသည် အကုသိုလ် ကင်း၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ တိုးပွားဖို့ရာ ဖြစ်၏” ဟု ကြံစည် ယူဆကာ ရဟန်းတော်များထံ တောင်းပန်၍ ရှင်ရဟန်းပြုကြ ကုန်၏။

အမတ်စစ်သူကြီးတို့သည် စစ်သားများကို စိစစ်သောအခါ နှလျှာနည်း နေသည်ကို တွေ့ကြ၍ လျော့ နည်း နေ သည့် အကြောင်းကို မေးကြရာ ရဟန်းတော်တို့ထံ ရှင်ရဟန်းပြုကြ သောကြောင့် လျော့နည်းနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြား ကြလေ၏။

အမတ်စစ်သူကြီးတို့သည် ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၍ ဗိမ္ဗိ သာရမင်းကြီးအား လျှောက်တင် အကြောင်းကြားကြကုန်၏။ မင်းကြီးက တရားဆုံးဖြတ်သော အမတ်ကြီးတို့ကို “အမတ်ကြီး တို့.... မင်းစော၊ ယောက်ျားအား ရဟန်းပြုပေးသောသူကို အဘယ်အပြစ်များ ပေးသင့်ပါသနည်း” ဟု မေး၏။ ဥပဇ္ဈာယ်

ဆရာကို ခေါင်းဖြတ်အပ်၏။ ကမ္မဝါစာဆရာကို လျှာဖြတ်ထုတ်
အပ်၏။ ကာရကသံဃာကို နံရိုးတစ်ပိုင်းကျိုးအောင်ပြုအပ်၏ဟု
ပြောကြားလျှောက်တင်ကြကုန်၏။

အမတ်စစ်သူကြီးတို့၏စကားကို မင်းကြီး ကြားရသောအခါ
မြတ်စွာဘုရားထံ သွား၍ လျှောက်ထားလေ၏။ “မြတ်စွာ
ဘုရား သာသနာတော်ကို မကြည်ညိုကြကုန်သော မင်းတို့သည်
အနည်းငယ်သောအဖြစ်ဖြင့် ရဟန်းတော်တို့ကို ညှဉ်းဆဲ သတ်
ဖြတ် ကုန်လတ္တံ့၊ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် (မင်းမူထမ်း) မင်းစေား
ယောကျ်ားတို့ကို ရဟန်းပြုပေးဖို့ရာ မသင့်ကြောင်း” လျှောက်
ထား တောင်းပန်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလျှောက်ထားတောင်း
ပန်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ “မင်းစေား ယောကျ်ားကို ရဟန်း
ပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင် (ရုက္ကဋ်) အာပတ်သင့်စေ” ဟု ပညတ်
တော်မူသောကြောင့် မင်းစေားယောကျ်ားကို ရဟန်းပြုမပေး
ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မိဘခွင့်မပြုသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့် (သမ္မုတိ) ရသော ရဟန်းတော်က
“သင်ရဟန်းလောင်းသည် မိခင်ဖခင်တို့က ကျေကျေနပ်နပ် ခွင့်
ပြုအပ်သောသူ ဖြစ်၏လော” ဟု မေးစစ်၏။ မိဘ ခွင့်မပြုသော
သူကို ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးအပ်၊
ပြုမပေးရခြင်းအကြောင်းမှာ....

တစ်ချိန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညီတော် နန္ဒမင်းထားနှင့် ထားတော်ရာဟုလားက ဖခင် သုခန္ဓါဒနမင်းကြီး ထံ ခွင့်မတောင်းပါဘဲ မြတ်စွာဘုရားအလိုအတိုင်း ရှင်ရဟန်းပြုပေးလိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ဖခင်သုခန္ဓါဒနမင်းကြီး များစွာ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်၍ နောင်သောအခါ မိဘနှစ်ပါးထံမှ ခွင့်ပြုချက် မရသောသူကို ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးပါရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ “မိဘခွင့်မပြုသူကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင် (ဒုက္ကဋ်) အာပတ်သင့်စေ” ဟု ပညတ်တော်မူသောကြောင့် မိဘခွင့်မပြုသူကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အသက်(၂၀) မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့် (သမ္ပုတိ)ရသော ရဟန်းတော်က “သင်ရဟန်းလောင်းသည် အသက်(၂၀)ပြည့်သောသူ ဖြစ်၏လော” ဟု မေးစစ်၏။ အသက်(၂၀) မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်။ အသက်(၂၀)ကို အမိဝမ်းထဲ၌ နေခဲ့ရသော ရက်၊ ထမ္ပု စ၍ ဟုရပါသည်။ အသက်(၂၀) ဟူသည် လဆားဖြင့် (၂၄၀)၊ ရက်ဆားဖြင့် (၇၂၀) ဖြစ်ပါသည်။

အသက်(၂၀)မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း အကြောင်း မှာ...

တစ်ချိန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ

ရဟန်းဝတ်စုံ

၇၁

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ (၁၇) ယောက်ရှိသော သူငယ်ချင်း အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရှိလေသည်။ ထိုသူငယ်ချင်းအဖွဲ့တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သည့် ဥပါလိ မည်သော သူငယ်က မိမိ ရဟန်းပြုတော့မည့်အကြောင်း ပြောပြရာ အဖွဲ့ဝင် သူငယ်ချင်းအားလုံးတို့က ကျွန်ုပ်တို့လည်း အတူလိုက်၍ ရဟန်း ပြုကြမည်ဟု ပြောကြားလေ၏။ မိဘများထံ ခွင့်ပန်ကာ သူငယ်ချင်း (၁၇) ယောက်တို့ ရဟန်းပြုကြလေ၏။

ထိုရဟန်းငယ်တို့သည်နံနက်စောစောထ၍ ယာဂု(ဆန်ပြုတ်) ပေးကြလေဘု၊ ထမင်းပေးကြလေဘု၊ သစ်သီးခဲဖွယ် ပေးကြလေဘု စသည်ဖြင့် တောင်းကြကုန်၏။ မရသောအခါ ငိုကြကုန်၏။ အိပ်ရာထဲ၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်များ စွန့်ကြကုန်၏။

ထိုသူငယ်တို့၏ စားသောက်ဖွယ်များကို တောင်းသောအသံနှင့် ငိုသောအသံတို့ကို မြတ်စွာဘုရားကြားတော်မူသောကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာကို မေးတော်မူ၏။ အရှင်အာနန္ဒက အကြောင်းကို လျှောက်ထားသည်ရှိသော် အသက်(၂၀) မပြည့်သောသူတို့သည် အချမ်းအမာကို သည်းမခံနိုင်၊ ရေငတ်၊ အစာလာခြင်းကိုလည်း သည်းမခံနိုင်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောဂါဝေဒနာတို့ကိုလည်း သည်းမခံနိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် “အသက်(၂၀) မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင် (ရုက္ခင်္ဂ) အာပတ်သင့်စေ” ဟု ပညတ်တော်မူသောကြောင့် အသက်(၂၀) မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သပိတ်သင်္ကန်း မရှိသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်

ထို့နောက် မေးစစ်ခွင့် (သမ္မုတိ)ရသော ရဟန်းတော်က
“သင်ရဟန်းလောင်းအား သပိတ် သင်္ကန်း ပြည့်စုံ၏လော”ဟု
မေးစစ်၏။ သပိတ်သင်္ကန်း မရှိသူ မပြည့်စုံသူကို ရဟန်းပြု
မပေးအပ်။

ပြုမပေးရခြင်း အကြောင်းမှာ....

တစ်ချိန်သောအခါ ရဟန်းတော်တို့သည် သပိတ် သင်္ကန်းမရှိ
သူတို့ကို ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏။ ရဟန်းပြုပြီးသောအခါ သပိတ်
သင်္ကန်းမရှိသော ရဟန်းတော်တို့သည် အဝတ်မပါ၊ ကိုယ်တုံးလုံး
ဖြင့်၊ သပိတ်မပါ၊ လက်ဖြင့် မြို့ထဲ ရွာထဲသို့ ဆွမ်းခံကြွဝင်ကြ
ကုန်၏။ တိတ္ထိတွေ့လိုပဲဟု လူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “သပိတ်
သင်္ကန်း မရှိသူကို ရဟန်းပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင် (ဒုက္ကဋ္ဌ)
အာပတ် သင့်စေ”ဟု ဗညတ်တော်မူ၏။

ရဟန်းတော်တို့သည် သပိတ် သင်္ကန်း မရှိသော သူတို့ကို
သပိတ် သင်္ကန်း အငှားတို့ဖြင့် ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏။ ရဟန်းပြု
ပြီးသောအခါ သပိတ် သင်္ကန်းတို့ကို ပြန်ယူကြကုန်၏။ သပိတ်
သင်္ကန်းမပါ၊ ကိုယ်တုံးလုံး၊ လက်ဖြင့်သာ ဆွမ်းခံကြွဝင်ကြကုန်
၏။ တိတ္ထိတွေ့လိုပဲဟု လူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “သပိတ်
သင်္ကန်း အငှားဖြင့် ရဟန်းပြုမပေးအပ်၊ ပြုပေးလျှင် (ဒုက္ကဋ္ဌ)
အာပတ် သင့်စေ”ဟု ဗညတ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သပိတ်
သင်္ကန်း မရှိသူ၊ မပြည့်စုံသူများကို ရဟန်းပြုမပေးရခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။

ရဟန်းဝတ်စဉ်း

၄၃

ကမ္မဝါစာရွတ်ဖတ်ရာ၌ လွယ်ကူစေခြင်းငှာ ရဟန်းလောင်းကို နာဂ၊ မိတ္တ စသည်ဖြင့် အမည်သစ်များ ထပ်ပေးရပါသည်။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကိုလည်း တိဿဟူ၍ အမည်သစ် ထပ်ပေးပါသည်။

ထို့နောက် သိမ်အတွင်း၌ ကမ္မဝါစာရွတ်ဖတ်၍ ရဟန်း(ခံ) ပြုပေးရပါသည်။ ရဟန်း(ခံ) ပြုပေးသောအခါ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံရပါမည်။

ရဟန်းခံသောအခါ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါငါးပါး

- ၁။ ရဟန်းလောင်း၏ ရဟန်း မပြုထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် (၁၃) ယောက်မှလွတ်၍ ရဟန်း ပြုထိုက်သော လူ ယောက်ျား ဖြစ်ခြင်း။
- ၂။ အနာကြီးငါးမျိုးရှိသူ၊ ကြွေးမြီရှိသူ၊ မိဘခွင့်မပြုသူ စသော အန္တရာယ်တို့မှ ကင်းသူဖြစ်ခြင်း။
- ၃။ သိမ်ပျက်(၁၁) လုံးတို့မှ လွတ်၍ ပြည့်စုံသော သိမ် ဖြစ်ခြင်း။
- ၄။ အိန္ဒြိယပြည်၊ မဇ္ဈိမဒေသဖြစ်လျှင် ရဟန်း (၁၀) ပါး၊ မြန်မာပြည်လျှင် အရပ်ဒေသမျိုးဖြစ်လျှင် ရဟန်း(၅) ပါးတို့ တစ်သိမ်တည်းတွင် နှစ်တောင်ထွာအတွင်း၌ တည်ရှိခြင်း။
- ၅။ ရဟန်းမပြုမီ ရှေးဦးစွာ ပြုရမည့် ကိစ္စ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော ဤ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၄၄

ရုက္ခသင်္ဂဟံ ဝိနည်းပေ

သင်္ဂဟံ

။ ဇိနိယပြည် ဗုဒ္ဓဂါယာသို့ တရားပေးသွား
ရင်း ရဟန်း(ခံ)ပြုကြရာမှာ ပြန်မပြည်မှာ
ကဲ့သို့ ရဟန်းငါးပါးတို့ဖြင့် ရဟန်း(ခံ)ပြုပိ
တတ်ကြပေသည်။ ဇိနိယပြည်သည် မဇ္ဈိမ
အရပ်ဒေသဖြစ်၍ ငါးပါးဖြင့် ရဟန်းမဖြစ်။
အနည်းဆုံး ၁၀၀ပါးဖြင့် ရဟန်း(ခံ)ပြုပေး
မှသာ ရဟန်း ဖြစ်သည်ကို ထုတ်ပြုထင်ထု
ပေသည်။

[ရဟန်းဝတ်စား ပြုပေါ်ပြီး]

“ထိလဖြည့်ကျင့်ခန်း”

ပစ္စည်း(၄)ပါးလုံးစောင့်ပုံကို ပြောကြားခြင်း

ရဟန်း၊ ဖြစ်သွားပြီးသောအခါ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ စသော
ထက်ဆိုင်ရာဗုဒ္ဓါလံတို့က မှီဝဲဖို့ရာ ပစ္စည်းများနှင့် ရှောင်ကြဉ်ရ
မည့် အရာများကို ရှေးဦးစွာပြောကြားရပါသည်။ ရဟန်းသစ်
ကလည်း မှတ်သားနာယူ၍ လိုက်နာ ကျင့်ကြံရပါသည်။

ရဟန်းဖြစ်ပြီးသောအခါ မှီဝဲဖို့ရာ ပစ္စည်းများမှာ ဆွမ်း၊
ထက်န်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဟူသော ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ပင်ဖြစ်ပါ
သည်။ ဤပစ္စည်း(၄)ပါးကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်
မူထားသည့် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များနှင့် လျော်ညီစွာ ရှာမှီရပါ
ကုန်။ ရရသမျှပစ္စည်း(၄)ပါးဖြင့် ရောင်းရောင်းတိမ်၍ ဗုဒ္ဓစာ
ပေဆပ်ယူခြင်းနှင့် တရားအားထုတ်ခြင်းဟူသော ရဟန်းတရား
(၂)ပါးကို အားထုတ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

(၁) ဆွမ်းလှူဒါန်းမည့်သူမရှိခဲ့ပါလျှင် နှုတ်ဖြင့် မတောင်း
ခံကောင်း၊ အိမ်စဉ်လှည့်လည်ကာ ရပ်သောကိုယ်အမူအရာဖြင့်
တောင်းခံရရှိသော ဆွမ်းဖြင့်သာ တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်း
တရား (၂)ပါးကို အားထုတ်ရပါမည်။ ဘုန်းကံ ကြီးမား
လာဘ်လာဘပေါများ၍ လှူဒါန်းသူများရှိပါမူ ပင့်ဖိတ်လှူဒါန်း
သော ဆွမ်း၊ အမြဲ-ထိတည့်ထား၍ လှူဒါန်းသောဆွမ်း စသည်
တို့ကိုလည်း ဘုဉ်းပေးသုံးစေနိုင်ပါသည်။

၄၆

ဣတ္ထိတသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

(၂) သင်္ကန်းလှူဒါန်းမည့်သူ မရှိခဲ့ပါလျှင် လမ်းကြိုလမ်းကြား၊ အမှိုက်ပုံများနှင့် သင်္ချိုင်းစသည်တို့၌ စွန့်ပစ်ကားသော အဝတ်စုတ်များကို ကေသင်္ကယူကာ ချုပ်ဆို၍ ဝတ်ရုံရသော ပုံသဏ္ဌာန် သင်္ကန်းဖြင့်သာ တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်းတရား (၂) ပါးကို အားထုတ်ရပါမည်။ ဘုန်းကံကြီးမား လာဘ်လာဘပေါများ၍ လှူဒါန်းသူများ ရှိပါမူ ခါချည်သင်္ကန်း၊ ပိုးချည်သင်္ကန်းစသည်တို့ကိုလည်း ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။

(၃) ကျောင်းလှူဒါန်းမည့်သူမရှိခဲ့ပါလျှင်သစ်ပင်ဆောက်သစ်ပင်ရင်းတို့၌ နေထိုင်၍ ရဟန်းတရား ၂-ပါးကို အားထုတ်ရပါမည်။ ဘုန်းကံကြီးမား လာဘ်လာဘပေါများ၍ လှူဒါန်းသူများရှိပါမူ (၄)အက်စောင်းချ၍မိုးသောကျောင်း၊ (၂)အက်စောင်းချ၍ မိုးသောကျောင်း၊ ပြာသာဒ်ကျောင်း စသောကျောင်းတို့၌လည်း နေထိုင်ကောင်းပါသည်။

(၄) ဆေးလှူဒါန်းသူမရှိခဲ့ပါလျှင် နွားကျင်ငယ် ဖုတ်ဆေးဖြင့်သာ တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်းတရား ၂-ပါးကို အားထုတ်ရပါမည်။ ဘုန်းကံကြီးမား လာဘ်လာဘပေါများ၍လှူဒါန်းသူများရှိပါမူ ထောပတ်၊ ဆီ၊ ထောပတ်ဖြစ်လို့နီးဆီဦး၊ တင်လဲ၊ ပျားရည် စသော ဆေးတို့ကိုလည်း မှီဝဲ သုံးဆောင် ကောင်းပါသည်။

ဆွမ်းလှူသူမရှိခဲ့လျှင် အိမ်စဉ်လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရမည်။ သင်္ကန်းလှူသူမရှိလျှင် ပုံသဏ္ဌာန်သင်္ကန်းကိုရှာမှီး၍ ဝတ်ရုံရမည်။ ကျောင်းလှူသူမရှိလျှင် သစ်ပင်ရင်း၌ နေရမည်။

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၄၇

ဆေးလူသူ မရှိလျှင် နွားကျင်ယေပုတ်ဆေးကို မှီဝဲရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရားမိန့်ကြားတော်မူခြင်းသည် ရရသမျှပစ္စည်း ၄-ပါး ဖြင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်၍ ရဟန်းတရား (၂) ပါးကို အားထုတ်ကြရ မည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရရသမျှ ပစ္စည်း ၄-ပါးဖြင့်မရောင့်ရဲနိုင်ဘဲ ကောင်းနိုးရာရာ ပစ္စည်းများကို ဒကာ ဒကာမများထံ တောင်းခံပါက မအပ်စပ် သော ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင် ခြင်းကြောင့် မစင်ကြယ်သော ရဟန်းများ ဖြစ်သွားကြပေမည်။ ရဟန်းတော်များအတွက်ကြောင့် ဒကာ ဒကာမများ ဝန်လေး ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ အကြည်အညို ပျက်သွားကြရည် ဖြစ်ပေ သည်။ သို့ဖြစ်၍ ရရသမျှသော ပစ္စည်း ၄-ပါးဖြင့် ရောင့်ရဲနိုင် မှီရာ မိန့်ကြားတော်မူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တောင်းခြင်းသည် အကြည်ညိုပျက်၍ ဆုတ်ယုတ်စွယ်ဖြစ်ကြောင်း

တောင်းခြင်းသည် အကြည်ညို ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်း တစ်ပါးဖြစ်၏။ အာဠဝီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် လူတို့ထံ တောင်းခံခြင်းများသောကြောင့် လူတို့ အကြည်ညိုပျက်ကြကုန် ၏။ ရဟန်းတော်တို့ကို မြင်လျှင် တိမ်းရှောင် ပုန်းအောင်း၍ နေကြကုန်၏။ တစ်ချိန်သောအခါ အာဠဝီတိုင်းသား ရဟန်း တို့သည် ကျေးဦးငယ်များကို ကိုယ်တိုင်ဆောက်လုပ်ကြကုန်၏။ ဒကာ ဒကာမတို့ထံ လုပ်အားပေးရန် ထပေးပါ၊ နွားပေးပါ၊ ပဲကွပ်ပုဆိန်ပေးပါစသည်ဖြင့်တောင်းခံကြကုန်၏။ အကြိမ်ကြိမ်

တောင်းခံခြင်း များသောအခါ၊ ဒကာ ဒကာမတို့သည် ရဟန်းတို့ကိုပြင်လျှင် ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ အိမ်ထဲ၌ကို ပိတ်၍ ပုန်းနေကြကုန်၏။

ထိုအခါ အရှင်မဟာကဿပသည် အာဠဝိပြည်သို့ကြွရောက်လာပြီးလျှင် ဆွမ်းခံကြွဝင်တော်မူ၏။ လူတို့သည် အရှင်မဟာကဿပကို ပြင်လျှင် အိမ်ထဲ၌ကို ပိတ်၍ ပုန်းနေကြကုန်၏။ အရှင်မဟာကဿပသည် ရတမုဆွမ်းဖြင့် ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ပြီးသောအခါ အာဠဝိပြည်၌နေကြသော ရဟန်းများထံသွား၍ “ငါ့ရှင်တို့...ရှေးအခါက အာဠဝိပြည်၌ ဆွမ်းရလွယ်၏။ ယခုမူကား ဆွမ်းမလွယ်၊ အဆယ်ကြောင့်ပါနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့က “တောင်းခံခြင်းများ၍ လူတို့ကြောက်လန့်ကြကုန်သောကြောင့် ဆွမ်းမလွယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အရှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ကြွသွား၍ ထိုအကြောင်းကို ဖလျှောက်တားလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝိတိုင်းသား ရဟန်းများကိုခေါ်၍ မေးစစ်တော်မူပြီးလျှင် “ရဟန်းတို့... တောင်းခြင်းသည် အကြည်ညို ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားကာ ၃၈၂ မင်းဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူ၏။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားအလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်၌ များသောစည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသော ပုတ္တားမျိုး၌ ဖြစ်၏။ ဘုရားအလောင်း၌ ညီငယ်တစ်ယောက်လည်း ရှိလေ၏။ မိဘများ ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ထိတ်လန့် သံဝေဂ ဖြစ်၍

သီလပြည့်ကျင့်စဉ်

၄၉

ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် ရသေ့စက်ကြလေကုန်၏။ ဂင်္ဂါ
မြစ်ကမ်းနား၌ သစ်ရွက်မိုးကျောင်း ဆောက်လုပ်၍ နေကြလေ
ကုန်၏။ ဘုရားအလောင်း၏ကျောင်းသည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ အထက်
(အညီ)၌ ဖြစ်၏။ ညီငယ်ရသေ့၏ကျောင်းသည် ဂင်္ဂါမြစ်၏
ဆောက်(အကြေ)၌ ဖြစ်၏။

တစ်နေ့သ၌ ပတ္တမြားရတနာ လည်၍ဆွဲထားသော နဂါး
မင်းသည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနား၌ လှည့်လည်သွားလာသည်ရှိသော်
ရသေ့ငယ်၏ ကျောင်းသို့ ရောက်သွားလေ၏။ ဝမ်းမြောက်
စမ်းသာ စကားပြောဆိုကြသဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အလွန်
အကျွမ်းဝင် ချစ်ခင်သွားကြလေ၏။ နဂါးသည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း
ရသေ့ငယ်ထံလာ၍ အကျွမ်းတဝင် စကားပြောကာ နေထိုင်
လေ၏။ ကြာမြင့်စွာနေထိုင်ပြီး၍ ပြန်ခါနီးတွင် ရသေ့ငယ်
အား ချစ်ခင်သောစိတ်ကြောင့် လူ့အသွင်ကိုစွန့်၍ နဂါးအသွင်
မြွေကိုယ်ခွေဖြင့် ရသေ့ငယ်ကို ရစ်ပတ်၍ ရသေ့ငယ်၏ ဦးခေါင်း
ထက်၌ ပါးပျဉ်းကြိုးကို မှိတ်ထားလေ၏။ အကန်ကြာမှ အခွေကို
ဖြေ၍ နဂါးပြည်သို့ ပြန်သွားလေ၏။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း လာ၍
ပြန်ခါနီးတွင် ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်လေ၏။

ရသေ့ငယ်သည် နဂါး၏ပြုမှုကို ကြောက်သောကြောင့်
ဝိန်ချိုးနေ၏။ အကြောဖြင့်ပြုထားသော အဆင်းမလှ ဖြစ်နေ
၏။ တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့ငယ်သည် နောင်တော် ဘုရား
အလောင်း ရသေ့ကြီးထံသို့ သွားလေ၏။ ဘုရားအလောင်း
ရသေ့ကြီးက “သင် ဘာကြောင့် ဝိန်ချိုးရသနည်း။ အဆင်း
မလှတော့ပြီ”

မလှ ဖြစ်ရသနည်း”ဟု မေးသောအခါ ညီငယ်ရသေ့က “နဂါး၏ ပြုမူပုံများကို ကြောက်သောကြောင့် ဤကဲ့သို့ ပိန်ချိုးရခြင်း၊ အဆင်းမလှခြင်း ဖြစ်ရပါသည်”ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

သင်သည် နဂါးလာခြင်းကို အလိမ္မော်လျှင် နဂါးလာသောအခါ မထိုင်မီ လည်နှိမ့်ဆွဲထားသော ပတ္တမြားကို ပေးပါဟု တောင်းလေသွား၊ ဤသို့တောင်းသည်ရှိသော် နဂါးသည် ကိုယ်အရှေ့ဖြင့်သင့်ကိုမရပ်ပိတ်မူ၍ သာလျှင်ပြန်သွားလိမ့်မည်၊ နောက်တစ်နေ့လာသောအခါ ကျောင်းတံခါးဝဉ္စိလာရပ်စဉ် ပတ္တမြားကို တောင်းလေသွား၊ ၃-ရက်မြောက် နောက်တစ်နေ့လာသောအခါ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနားက သွားစောင့်နေ၍ နဂါးရေမှပေ၇ လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပတ္တမြားကို တောင်းလေသွား၊ ဤသို့တောင်းသည်ရှိသော် သင့်၏ နဂါးလာစော့မည်မဟုတ်ပေ ဟု ဆုတ်အလောင်း ရသေ့ကြီး မိန့်ကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ရသေ့ငယ်သည် လည်ရှိပတ္တမြားကိုတောင်းရာ သုံးရက်မြောက်တောင်းသောနေ့မှစ၍ ရသေ့ငယ်၏ နဂါးမလာစော့ပေ။ ကြည်ညိုခြင်း အချစ်ပျက်သွားလေ၏။

ရသေ့ငယ်ကို နဂါးအကြည်ညိုပျက်သကဲ့သို့ ရရသမျှသော ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးမြင့် မရောင့်ရဲနိုင်ဘဲ ဒကာဒကာမများထံ ခဏခဏ တောင်းခြင်းသည် အကြည်ညိုပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ သာသနာဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရရသမျှဖြင့် ရောင့်ရဲနိုင်ဖို့ဆု မိမိ၏လုံ့လ ဝီရိယဖြင့် ရနိုင်သော ပစ္စည်း(၄)ပါးကို ရှေးဦးစွာ ပြေးကြွားရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သိတဖြည့်ကျင့်စဉ်

၅၁

ရဟန်းတော်တို့သည် တောင်းကောင်း၊ မတောင်းကောင်း စသော ဒကာ ဒကာမ(၄)မျိုးတို့ကို ခွဲခြား၍ သိထားမှသာ အာပတ်သင့်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ စင်ကြယ်သော ရဟန်းတော်များ ဖြစ်ကြပါမည်။ သိမထားကြပါက မစင်ကြယ်သော ရဟန်းများ ဖြစ်ကြရပေမည်။ အပါယ်(၄)ပါးသို့ ကျရောက်သွားသည့်တိုင်အောင် ဆုတ်ယုတ်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဒကာ ဒကာမ(၄)မျိုးတို့ကို ခွဲခြား၍ သိထားကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဒကာ ဒကာမ(၄)မျိုးမှာ....

၁။ တောင်းသာ တောင်းကောင်း၍ မပေးကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ။

၂။ ပေးသာ ပေးကောင်း၍ မတောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ။

၃။ ဘောင်းလည်း တောင်းကောင်း၊ ပေးလည်း ပေးကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ။

၄။ တောင်းလည်း မတောင်းကောင်း၊ ပေးလည်း မပေးကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ။

ဟူ၍ (၄)မျိုးကို သိထားကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၁) အချို့သော ဒကာ ဒကာမတို့သည် ဆရာတော် သံဃာတော်တို့အား “သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး-ပစ္စည်း၊ လေးပါးနှင့်တကွ အလှူရှိတာ တပည့်တော်ထံမှာ တောင်းပါဘုရား” ဟူ၍ ဖိတ်ဆာ ဖိတ်ကြားထားကြကုန်၏။ ဆရာတော်

သံဃာတော်တို့၏ ကျောင်း၊ အိပ်ရာ၊ နေရာ စသည်တို့ကို
 ဆောက်လုပ် ပြုပြင်ပေးခြင်း၊ နေလှန်းခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း၊
 ဆွမ်းခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်တို့ကို စီမံချက်ပြုတ်ပေးခြင်း၊ စသော
 ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်တို့ကို မပြုလုပ်ကြကုန်။ ဆရာတော် သံဃာ
 တော်တို့သည် ထိုဒကာ ဒကာမတို့ထံ၌ တောင်းသော တောင်း
 ကောင်းကြကုန်၏။ မိမိတို့ပစ္စည်းကို မပေးကောင်း။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဝတ်ကားမမှု၊ ဖိတ်ကြားသူ၊ တောင်းယူ
 မပေးအပ်။

(၂) အချို့သော ဒကာ ဒကာမတို့သည် ဆရာတော်
 သံဃာတော်တို့၏ ကျောင်း၊ အိပ်ရာ၊ နေရာစသည်တို့ကို ဆောက်
 လုပ် ပြုပြင်ပေးခြင်း၊ နေလှန်းခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ ဆွမ်း
 ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်တို့ကို စီမံချက်ပြုတ်ပေးခြင်း စသော ဝတ်ကြီး
 ဝတ်ငယ်တို့ကိုသာ ပြုလုပ်ပေးကြကုန်၏။ ပစ္စည်း(၄)ပါးနှင့်
 အလိုရှိသည်များ၊ တောင်းတော်မူပါ ဟူ၍ လျှောက်ထားခြင်း
 မရှိကြပေ။ ဆရာတော် သံဃာတော်တို့သည် ထို ဒကာ ဒကာမ
 တို့အား မိမိတို့၏ပစ္စည်းကို ပေးသောပေးကောင်း၏။ ထို ဒကာ
 ဒကာမတို့ထံမှ မတောင်းကောင်း။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဖိတ်ကြားမကြ၊ ဝတ်ကားကြ၊ ပေးစေ
 မတောင်းအပ်။

(၃) အချို့သော ဒကာ ဒကာမတို့သည် ဆရာတော်
 သံဃာတော်တို့အား ပစ္စည်း(၄)ပါးနှင့်တကွ အလိုရှိသည်
 များကို တပည့်တော်ထံမှ တောင်းတော်မူပါ ဟူ၍

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၁၃

ဖိတ်လည်း၊ ဖိတ်ကြားထားကြကုန်၏။ ကျောင်း၊ အိပ်ရာ၊ နေရာ စသည်တို့ကို စောက်လုပ်ပြုပြင်ပေးခြင်း။ နေလှန်းပေးခြင်း။ တံမြက်လည်းခြင်း။ ဆွမ်းခံပွယ်၊ ဘောဇဉ်တို့ကို စီမံချက်ပြုတ်ပေးခြင်း၊ စသော ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ် တို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ပေးကြကုန်၏။ ဆရာတော် သံဃာတော်တို့သည် ထိုဒကာ ဒကာမများထံ၌ တောင်းလည်း၊ တောင်းကောင်းကုန်၏။ ပေးလည်း ပေးကောင်းကုန်၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဖိတ်ကြားသဖြင့်၊ ဝတ်လည်းကျင့်၊ တောင်းသင့် ပေးသင့်မှတ်။

(၄) အချို့သော ဒကာ ဒကာမတို့သည် ဆရာတော် သံဃာတော်တို့အား ပစ္စည်း(၄)ပါးနှင့်တကွ အလိုရှိသည်များကို တပည့်တော်ထံမှ တောင်းခံတော်မူပါ။ ဘုရား ဟူ၍ ဖိတ်ကြားခြင်းလည်း မရှိကြပေ။ ဆရာတော် သံဃာတော်တို့၏ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်တို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ခြင်း မရှိကြပေ။ ဆရာတော် သံဃာတော်တို့သည် ထိုဒကာ ဒကာမများထံ၌ တောင်းလည်း မတောင်းကောင်း။ ထိုဒကာ ဒကာမများအား ပေးလည်း မပေးကောင်းပေ။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဖိတ်ကြား ကင်းဝေး၊ ဝတ်လည်းဝေး၊ မပေး၊ မတောင်းအပ်။

ဤ ဒကာ ဒကာမ (၄)မျိုးတို့ကို သိထားကြသောရဟန်းတော်တို့သည် ဖြတ်စွာဘုရား၏ ဝိနည်း၊ သာသနာတော် နှင့် လျော်ညီစွာ တောင်းသင့်သူထံမှ တောင်းခြင်း၊ ပေးသင့်သူ

၅၄

ရုက္ခဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

အား ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဝိနည်းအပြစ်ကင်း၍ သီလစင်ကြယ်
သောကြောင့် တရားအားထုတ်သောအခါ သမာဓိ လျင်မြန်
စွာ ဖြစ်ကြပေသည်။ တမာဓိအား ကောင်းသည်နှင့် အမျှ
ဝိပဿနာဉာဏ်များ ပြည့်စုံသောအခါ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်
နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်တိုင်အောင် ကြီးပွားချမ်းသာကြမည် ဖြစ်
ပေသည်။

သာသနာတော်၌ သုံးဆောင်ခြင်း (၄) မျိုး

သာသနာတော်၌ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး
ဟူသော ပစ္စည်း(၄)ပါးကို ရဟန်းသမဏေတို့ သုံးဆောင်
ကြရာ၌ သုံးဆောင်ခြင်း (၄)မျိုး ကွဲပြားပါသည်။

၁။ ရှင်ရဟန်းတို့၏ သီလမရှိဘဲ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊
ဆေး ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် (တေယျ
ပရိဘောဂ) ခိုးစားသည်နှင့် တူ၏။

၂။ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို သုံး
ဆောင်ခြင်းသည် (ဗုဏ္ဍပရိဘောဂ) အကြွေးယူကာ ချေးငှား
စားသည်နှင့် တူ၏။

၃။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည် လည်း
ကောင်း၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
သုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ) အမွေ
ရ၍ စားသည်နှင့် တူ၏။

သီလဋ္ဌိညကျမ်းစာ

၁၁

၄။ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည် (သာမိ ပရိဘောဂ) တဏှာ၏ ကျွန်ုပ်တို့မှ လွတ်ပြီး၍ အရှင်သခင်၏ စားခြင်းနှင့် တူ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဧတေယျ-ဣဏ၊ ဝေါယဇ္ဇန္တံ၊ ပိုင်လှသာမိ၊ စေးဓု ခြို၊ ပရိဘောဂတည်း။

၁။ ဧတေယျပရိဘောဂ- ခိုးစားခြင်းသည် တဝမျှားစွာ သံသရာ၌ အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ကာ ဆင်းရဲဒုက္ခ အပြစ်ဒဏ် အမျိုးမျိုး ခံဖို့ရာ ဖြစ်သည်။

၂။ ဣဏပရိဘောဂ- အကြွေးယူကာ ချေးငှားစားခြင်း သည် လောက၌ အကြွေးတစ်လျှင် ကျန်ဖြစ်သည်။ သာသနာ တော်၌ သံသရာညွှန်၌ နစ်မြုပ်၏။ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခ တို့မှ မလွတ်မြောက်နိုင်၊ နစ်မြုပ်ဖို့ရာ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ရဟန်း သာမဏေတို့သည် (ဧတေယျပရိဘောဂ၊ ဣဏပရိဘောဂ) ဤနှစ် မျိုးမှ လွတ်အောင် ကျင့်သုံးနေထိုင်ကြရပေသည်။

ပစ္စည်း (၄)ပါး သုံးဆောင်တိုင်း ဆင်ခြင်ရန်

ပစ္စည်း (၄)ပါးကို သုံးဆောင်တိုင်း (ဣဏပရိဘောဂ) အကြွေးယူ၍ စားခြင်းမျိုး မဖြစ်ရအောင် ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင် ရမည်။

၃။ သင်္ကန်းဝတ်ရုံသောအခါ ဤသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံခြင်း သည် လှပတင့်တယ်ဖို့ရာ ဝတ်ရုံသည်မဟုတ်၊ အစားအပူတို့ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ၊ အရှက်အကြောက်ကို ဖုံးလွှမ်း ကာကွယ်ဖို့ရာ

၅၆

ရုက္ခဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

ဝတ်ရုံခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု တတ်နိုင်လျှင် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်
တိုင်းပြင်ဝတ်တိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ မတတ်နိုင်လျှင် တစ်နေ့လျှင်
တစ်ကြိမ်အရုဏ်မတက်မီဆင်ခြင်ရမည်။ သင်္ကန်းမှ တစ်ပါးသော
ဝတ်ရုံစရာ အဝတ်အထည် ဟူသမျှတို့ကိုလည်း သင်္ကန်းကို
ဆင်ခြင်သော အတိုင်း ဆင်ခြင်၍ ဝတ်ရုံရပါသည်။

၂။ ဆွမ်းစားသောအခါ ဤဆွမ်းစသော အာဟာရကို
စားခြင်းသည် မြူးတူးပျော်ပါးနိုင်ဖို့ရာ စားသည် မဟုတ်။
အာရုံအဆင်း လှပတင့်တယ်ဖို့ရာ စားသည်မဟုတ်။ အားအင်
ပြည့်ပြီး သန်စွမ်းဖို့ရာ စားသည် မဟုတ်။ သာသနာအကျင့်၊
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဆတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ အကျင့်
တို့ကို ကျင့်နိုင်ဖို့ရာ စားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု တတ်နိုင်လျှင်
ဆွမ်းအလုတ်တိုင်း အလုတ်တိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ မတတ်နိုင်လျှင်
တစ်နေ့လျှင် တစ်ကြိမ် အရုဏ်မတက်မီ ဆင်ခြင်ရမည်။ ဆွမ်းမှ
တစ်ပါးသောစားဖွယ်ဟူသမျှတို့ကိုလည်း ဆွမ်းကိုဆင်ခြင်သော
အတိုင်း ဆင်ခြင်၍ သုံးစေသင့်ရပါသည်။

၃။ ကျောင်း၌ နေထိုင်သောအခါ ဤကျောင်း၌နေခြင်း
သည် အအေး အပူကို ကာကွယ်ဖို့ရာ၊ မှက် ခြင် ယင် များ
ကိုက်ခဲခြင်းကို ကာကွယ်ဖို့ရာ၊ ဥတုကြမ်းနှင့် ဘေးရန်ဘာမျိုးမျိုး
တို့ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ၊ လုံခြုံစွာ စာပေကျမ်းဂန်သင်အလေ့လာ
နိုင်ဖို့ရာ၊ ဝိပဿနာတရား အာရုံတတ်နိုင်ဖို့ရာ နေထိုင်ခြင်းသာ
ဖြစ်သည်ဟု တတ်နိုင်လျှင် ကျောင်းထဲသို့ဝင်တိုင်း၊ ကျောင်း
ပြင်သို့ထွက်တိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ မတတ်နိုင်လျှင် တစ်နေ့လျှင်
တစ်ကြိမ် အရုဏ်မတက်မီ ဆင်ခြင်ရမည်။ ကျောင်းမှ တစ်ပါး

ဆီထဲပြည့်ကျင့်စဉ်

၁၇

သော ခုတင်၊ ကုလားထိုင်၊ ဆိပ်ရာ၊ အခင်း၊ ခြင်္သေ့ဘင်
စသော အဆုံးအဆောင်ဟူသမျှတို့ကိုသည်း ကျောင်းကို ဆင်
ခြင်သောအတိုင်း ဆင်ခြင်၍ အဆုံးပြုရပါသည်။

၄။ ဆေးမှိတ်စားသောက်သောအခါ ဤဆေးကိုစားခြင်း
သည် ရောဂါဝေဒနာများကိုပယ်ဖျောက်ဖို့ရာ၊ ရောဂါ ဝေဒနာ
ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိဖို့ရာ၊ ရောဂါ ဝေဒနာ
ကင်း၍ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသဖြင့် စာအပ်ကျမ်းဂန် ဆင်အံ့လေ့လာ
ခြင်း၊ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း ဟူသော ရဟန်းတရား
(၂)ပါးကို အားထုတ်နိုင်ဖို့ရာ စားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆေး
စား၍ စားတိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ ဆေးမှ တစ်ပါးသော ရေ
သေ၊ ဝက်ခြင်း၊ ဓရချိုးခြင်းစသော ကျန်းမာရေးအတွက် မှိတ်
ဖွယ်ရာ ဟူသမျှတို့ကိုသည်း ဆေးကို ဆင်ခြင်သော အတိုင်း
ဆင်ခြင်၍ မှိတ်ရပါသည်။

အရုဏ်မတက်မီ အားထုံးပေါင်း၍ ဆင်ခြင်ရန်

ဖိနပ် ဆီမီး ထီး တောင်တောက အစပြု၍ ဤယခု နေ့
ရွှေ့ခနာက်အရုဏ်နှစ်ခုအကြား သုံးစားမှိတ်အပ်သမျှ သင်္ကန်း၊
ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို ကစားဓမ္မယ်
မြို့ရယ်မာန်ကြ လှပရေဆင်း ပြည့်ပြီးခြင်းငှာ ဆုံးဆောင်အပ်
သည် မဟုတ်ပါ။ နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗိဒ္ဓ အပ္ပာကဏ သညာဇာတ်
ရုပ်အစစ် အနိစ္စ၊ ဓုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘ အရိုးစု ဖြစ်သော
ဤ ကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်းအပြင် ရောဂါဘေးယဿ ကင်းကွာ၍
ကျန်းမာချမ်းသာ အသက်ရှည်ကြာစွာ တည်နေလျက်၊ စာပေ

၅၀

ဗုဒ္ဓဘာသာသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဝိနည်းဝေ

ကျမ်းဂန် သစ်အံ့ လေ့လာနိုင်ခြင်း၊ သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာအပြား၊ ရဟန်းတရားကို ပွားများအားထုတ်နိုင်ခြင်း၊
အကျိုးငှာသာလျှင် သုံးဆောင်မိမိပါသတည်း။

အကပ်ခံရာဝေ သတိပြုဖွယ်

ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်တို့သည် စားဖွယ်အမျိုးမျိုးနှင့် ဆေး
ပစ္စည်းများကို လူ့ဘဝက ကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူ စားသုံးခဲ့သော
အလေ့အကျင့်က များခဲ့ကြသောကြောင့် ရဟန်းဘဝသို့ရောက်
လာသောအခါ အကပ်မခံရသေးသော စားဖွယ်အမျိုးမျိုးနှင့်
ဆေးပစ္စည်းများကို မသိ၍ဖြစ်စေ၊ သတိမမူ၍ဖြစ်စေ၊ ကိုင်မိ
ယူမိတတ်ကြကုန်၏။ ကိုင်ကောင်း၊ မယူကောင်း၊ ကိုင်မိ
ယူမိခဲ့ပြီးသော စားဖွယ် အမျိုးမျိုးနှင့် ဆေးပစ္စည်းများကို
ပြန်အကပ်ခံပါသော်လည်း မသုံးဆောင်ကောင်းတော့ပါ။ သုံး
ဆောင်လျှင် စားတိုင်းစားတိုင်းအာပတ်သင့်၏။ သို့ဖြစ်၍အကပ်
မခံရသေးသော စားဖွယ် အမျိုးမျိုးနှင့် ဆေးပစ္စည်းများကို
မကိုင်မိ မယူမိအောင် အထူးသတိပြုကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်တို့သည် စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အမျိုးမျိုး
နှင့် ဆေးပစ္စည်းအမျိုးမျိုးတို့ကို လူနှင့်သာမက တစ်ယောက်
ယောက်က ယူပေး၊ ကပ်ပေးမှုသာ စားသုံးကောင်း၏။ စား
သုံးဖွယ်နှင့် ဆေးပစ္စည်းများကို ရဟန်းတော်ကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူ
လာပြီးမှ လူ့ဘဝကတို့ကို တစ်ဖန် ကပ်ခိုင်းတတ်ကြကုန်၏။
အကပ်ပျက်သွားပြီဖြစ်၍ မသုံးဆောင်ကောင်းတော့ပေ သုံး
ဆောင်လျှင် စားတိုင်း စားတိုင်း အာပတ်သင့်၏။ ထို့ဖြစ်၍

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၅၆

ဒုလ္လဘရဟန်းတော်များမှာ အကပ်ခံတတ်ဖို့ရာ အရေးကြီးသော အချက်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

အကပ်ခံမြောက်ခြင်း အင်္ဂါငါးပါး

အာဟာရအဖြစ် စားသုံးဖွယ်ရာများနှင့် ဆေးပစ္စည်းများကို အကပ်ခံသောအခါ အင်္ဂါ(၅)ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ အကပ်ခံခြင်း ကိစ္စ ပြီးမြောက်သည်။

၁။ ရဟန်းတော်အတွက် ရွေးရှု ဆောင်လာသော စားသောက်ဖွယ် ဝတ္ထုဖြစ်ခြင်း။

၂။ လာကပ်သူသည် ရဟန်းတော်၏ နှစ်တောင်ထွာအတွင်း သို့ ရောက်ခြင်း။

၃။ အား အလယ် အလတ် ရှိသူ ယောက်ျား တစ်ယောက် မြောက်နိုင် မ၊နိုင်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်ခြင်း။

၄။ လက်စသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ပေးကပ်ခြင်း၊ ပန်းကန် ခွက်ဖြင့် ပေးကပ်ခြင်း၊ မြောက်၍ပေးကပ်ခြင်း။

၅။ ရဟန်းတော်က လက်စသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ခံယူခြင်း၊ သပိတ်၊ ပန်းကန်ခွက်စသည်ဖြင့်ခံယူခြင်းဟူသော အင်္ဂါ (၅)ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှသာအကပ်မြောက်ပေသည်။အကပ်မြောက်မှ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။ တစ်ပါးပါးချွတ်ယွင်းပါက မသုံးဆောင်ကောင်းစေ။ သုံးဆောင်လျှင် စားတိုင်းစားတိုင်း အာပတ်သင့်ပါသည်။

၆၀

ဓမ္မဘာသီလိယံ ဝိနည်း ငယ်

ဆောင်ပုဒ်။

။ရှေးရှုလည်းစောင့်၊ နှစ်တောင်ထွာရောက်၊
မြောက်နိုင် ဝတ္ထု၊ သုံးစုပေးခြင်း၊ ခံခြင်း နှစ်
လောက်၊ ကျမ်းလာစေသက်၊ ကပ်မြောက်
အင်္ဂါငါးပါးတည်း။

ထို အင်္ဂါ (၅)ပါးတို့တွင်....

(၁)နိပါတ် အင်္ဂါ၌ နှစ်တောင်ထွာ တိုင်းတာရာတွင် လာ
ကပ်သူ၏အရှေ့စွန်းနှင့် အကပ်ခံသော ရဟန်းတော်၏ အနောက်
အစွန်းမှ တိုင်းတာရပါသည်။ ရဟန်းတော် ထိုင်နေသောအခါ
တစ်တောင်ခန့် ကျယ်ပြန့်နေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လာကပ်သူနှင့်
ရဟန်းတော်၏ အကြားတွင် တစ်တောင်ထွာခန့်သာ ကွာဝေး
လျက် ရှိကြရပါမည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်တောင်ထွာဟုဆိုပါသော်
လည်း လာကပ်သူသည် ရဟန်းတော်၏ တစ်တောင်ထွာအတွင်း
သို့ ရောက်မှ အကပ်မြောက်ပါသည်။

(၂)နိပါတ်အင်္ဂါ၌ အားအလယ်အလတ်ရှိသောယောက်ျား
တစ်ယောက် မြောက်နိုင် မ၊ နိုင်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်လျှင်
အားနည်းသူ အမျိုးသမီးများ (၄)ယောက်၊ (၅)ယောက်
ကပ်ပါသော်လည်း အကပ်မြောက်ပါသည်။

ကပ်ပြီးသောဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ရဟန်းတော်ကမစွန့်လျှင်
လူများက ကိုင်ပါသော်လည်း အကပ် မပျက်သောကြောင့်
ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင် ကောင်းပါသည်။

ဓမ္မဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန်းတော်တို့ကို ဆွမ်း
ခံဖွယ် တောဇဉ်များ ကပ်ကြရာ၌ အစားပင် အလေးဂရုပြုကြ

သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

၆၁

ပေသည်။ ရဟန်းတော်များကို ကပ်ပြီးတာနှင့် သွားမထိ၊ သွားမကိုင်ကြနှင့်ဟု အရေးတကြီးတားမြစ်ကြပေသည်။ သို့ပါသော်လည်း ရဟန်းတော်များက မစွန့်ခွာမျှကာလတ်လျှော့ စာယ်လိုပင် ကိုင်ကိုင် ရွှေ့ရွှေ့ အကပ်မပျက်၊ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။

ရဟန်းတော်များကို ကပ်ထားပြီးသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များ အကပ်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်း(၆)ပါး ရှိပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ စွန့်ချပေးလှ၊ မစွဲလိပ်ပြန်၊ ဤခြောက်တန်း၊ ကပ်ခံပျက်ကြောင်းတည်း။

စားသောက်ဖွယ်များကို....

- ၁။ စွန့် - စားသောက်ဖွယ် များကို အာလယပြတ် စွန့်ခြင်း။
- ၂။ ချ - ရဟန်းသိက္ခာချ၊ လူထွက်ခြင်း။
- ၃။ ပေး - စားသောက်ဖွယ်များကို လှူ သာမဏေတို့အား ပေးခြင်း။
- ၄။ လှ - လူတို့လှူမှုသွားခြင်း၊ အကျမ်းစာဝင် ယူသွားခြင်း။
- ၅။ မစွဲ - ရဟန်း ပျံလွန်တော်မူ (စေ) သွားခြင်း။
- ၆။ လိပ်ပြန် - ရဟန်းယောကျ်ား အဖြစ်မှ မိန်းမအဖြစ် လိပ်ပြန်သွားခြင်း။

၆၂

ရုက္ခဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

ဟူသော ဤအကြောင်း(၆)ပါးကြောင့် ရဟန်းတော်များကို ကပ်ထားပြီးသော စားဖွယ်စောက်ဖွယ်များ အကပ်ပျက်ပါသည်။ ရဟန်းတော်တို့ မသုံးဆောင်ကောင်းသော စားသောက်ဖွယ်များ ဖြစ်သွားပါသည်။

ရဟန်းတော်အများ ပိုင်ဆိုင်သည့် အကပ်ခံထားပြီးသော စားသောက်ဖွယ် အမျိုးမျိုးနှင့် ဆေးပစ္စည်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ရဟန်းတော်တစ်ပါးပါးက စွန့်သော်လည်းကောင်း၊ သိက္ခာချလူထွက်သော်လည်းကောင်း၊ လူသားမဏေတို့အား ပေးသော်လည်းကောင်း၊ ပျံလွန်(သေ)သော်လည်းကောင်း၊ မိန်းမဖြစ်(လိင်ပြန်)သွားသော်လည်းကောင်း အကပ်မပျက်၊ (ကျန်)ရဟန်းတော်များ သုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။

စားသုံးဖွယ်တို့၏ အချိန်ကာလအပိုင်းအခြား (၄)မျိုး

ရဟန်းတော်တို့သည် အာဟာရအဖြစ် စားသုံးဖွယ်နှင့် ဆေးပစ္စည်းများကို အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားဖြင့်အကပ်ခံ၍ စားသုံးရပါသည်။

(၁) အာဟာရအဖြစ် သုံးဆောင်ရသော ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဠေ(ယာဇကောလိက)သည် အရုဏ်တက်သည်မှ အကပ်ခံ၍ မွန်းတည့်ချိန်အတွင်းသာ သုံးဆောင်ကောင်း၏။

(၂) ဖျော်ရည်အမျိုးမျိုး (ယာမကာလိက) သည် ယနေ့အရုဏ်တက်သည်မှ အကပ်ခံ၍ နက်ဖြန် အရုဏ်မတက်မီအတွင်းသာ သုံးဆောင်ကောင်း၏။

သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

၆၃

(၃) ထောပတ်၊ လောပတ်ဖြစ်လူနီး ဆီဦး၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လံ ဟူသော (၅)ပါး (သတ္တဘဟကာလိက)သည် အကပ်ခံသည်မှ (၇)ရက်အတွင်း ဆေးအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ကောင်း၏။

(၄) ဇာဒိပ္ပိုလ်၊ လေးညှင်းစသည်တို့နှင့် ပြုလုပ်ထားသော ဆေးနှင့် အာဟာရကိုစွဲကို မပြီးစေနိုင်သောအဖြစ်၊ အခေါက်၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီး (ယာဝဇီဝက) သည် တစ်ခါကပ်ပြီး လျှင် ရဟန်းတော်တို့ တစ်သက်လုံး သုံးဆောင်ကောင်း၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မွန်းတည့်ရုံမျှ၊ အပ်တုံက၊ ယာဝကာလိကာ။
နောက်အရုဏ်မျှ၊ အပ်တုံက၊ ယာမကာလိကာ။
ခုနစ်ရက်မျှ၊ အပ်တုံက၊ သတ္တဘဟကာလိကာ။
တစ်သက်လုံးမျှ၊ အပ်တုံက၊ ယာဝဇီဝိကာ။

အရုဏ်တက်ရာ သတိပြုပါ

ရှေးမထေရ်မြတ်တို့သည် အရုဏ်တက်ချိန်ကို အထူးအလေး ဂရုပြုကြပါသည်။ အရုဏ်မတက်မီ အကပ်ခံခြင်းစသည် ပြုမိပါက အာပတ်အမျိုးမျိုး သင့်ကြရပေသည်။

ဥပမာ။ ။ အရုဏ်မတက်မီ ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်တို့ကို အကပ်ခံ၍ စားမိပါက စာဖွယ်များကို သမီးသိမ်းဆည်းထား၍ စားခြင်းလည်းဖြစ်သောကြောင့် (သန္နိခိကာရက) ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်ပါသည်။ နေလွယ်စာ စားခြင်းလည်းဖြစ်သောကြောင့် (ဝိကာလဘောဇန) ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်ပါသည်။

၆၄

ရတ္တမာဏိယ ဝိနည်းဝေ

သို့ဖြစ်၍ ရဟန်းတော်တို့သည် အရှက်တက်ချိန်ကို အထူးအလေး
ဂရုပြုကြရပါသည်။

ဝါတွင်းအခါ အရှက်မတက်မီ ဆွမ်းခံထွက်မိခြင်းကြောင့်
ဝါကျိုး။ ဝါပြတ် ဖြစ်ရသည်။ ကထိန်သင်္ကန်းခံယူ၍ ကထိန်ခံ
ပါသော်လည်း ကထိန်မှအောင်စံ ဖြစ်ရပေသည်။ ကထိန် အစ
မောဒနာပြုသော်လည်း ကထိန်အကျိုးအာနိသင် မရခြင်းဖြစ်ရ
ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရဟန်းတော်တို့သည် အရှက်တက်ချိန်ကို
အထူး အလေးဂရုပြုကြရပေသည်။

ရဟန်းတော်တို့ စောင့်ထိန်းရမည့် သီလသည် (၄)မျိုးရှိပါ
သည်။

- (၁) ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ
စောင့်ထိန်းသူကို အပါယ် သံသရာဆင်းရဲ စသည်မှ
လွတ်မြောက်စေသော သီလ။
- (၂) ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ
မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့၌
အကုသိုလ်အပြစ်ကင်းစေသော သီလ။
- (၃) အာဇီဝဝါရိသုဒ္ဓိသီလ
မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းမှ စင်ကြယ်စေ
သော သီလ။

သီလဗြည့်ကျင့်စဉ်

၆၅

(၄) ပစ္စယသစ္စိသီတ သီလ

သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်း(၄)ပါး
တို့ကိုသုံးဆောင်ခြင်း၌ မကောင်းသော(အကြွေးယူ)
စားခြင်းမှ သွတ်ကင်းစေသောသီလ ဟူ၍ (၄)မျိုး
ရှိပါသည်။

(၁) ပါတိမမာက္ခသံဝရသီလ အရ အကျဉ်းအားဖြင့်
(၂၂၇)ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ယူရပါသည်။ အကျယ်
အားဖြင့် ကုဋေ ကိုးထောင်တစ်ရာရှစ်ဆယ်ငါးသန်းသုံးသောင်း
ခြောက်ထောင်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ယူရပါသည်။

(က) ကျူးလွန်မိပါက လူထွက်ရသည့် သိက္ခာပုဒ်များ

အကျဉ်းအားဖြင့် (၂၂၇)ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်-
တစ်ကြိမ်တစ်ခါကျူးလွန်မိလျှင် နောင်တစ်ဖန် ရဟန်းပြန်ဝတ်
၍လည်းမရ။ ရဟန်းဘဝဖြင့် ကံစား၍လည်းမရ။ လူထွက်ခြင်း
ဖြင့်သာ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်ကံ (၄)မျိုး ရှိပါသည်။
ပါဏဇိကလို့ ခေါ်ပါသည်။ သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းကြီး
ရှုံးသွားပြီဟု ဆိုလိုပါသည်။

(၁) ရဟန်းဖြစ်သူသည် မေထုန်အမှုကို တိရိစ္ဆာန်မကစ၍
မမှီဝဲကောင်း၊ မှီဝဲမိက ဦးခေါင်းပြတ်သွားသောသူ
သည် အသက်တစ်ဖန်ရှင်ဖို့ရာမဖြစ်နိုင်တော့သကဲ့သို့
မေထုန်မှီဝဲသော ရဟန်းသည်လည်း ရဟန်းတစ်ဖန်

ဝတ်၍ မရ။ သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးသွားရလေသည်။

(၂) ရဟန်းဖြစ်သူသည် သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို တစ်မတ်က စ၍ မခိုးယူအပ်။ ခိုးယူမိပါက အညွှာမှ ကြွေကျသော ဖက်ရွက်ရောင်သည် တစ်ဖန် မစိမ်းလန်း မရှင်သန် သကဲ့သို့ ခိုးယူမိသော ရဟန်းသည်လည်း ရဟန်း တစ်ဖန် ဝတ်၍မရ။ သာသနာတော်မှဆုံးရှုံးသွားရလေသည်။

(၃) ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကိုယ်ဝန်ကျဆေးပေးကာ အခါဝမ်းတွင်း၌ တည်သော သားငယ်ကို ကျစေ၊ သေစေရုံမျှကိုပင် မမြို့လုပ်အပ်။ ပြုလုပ်မိက ကွဲပြီးသော ကျောက်ဖျာကြီးသည် တစ်ဖန်ပြန်စပ်၍မရသကဲ့သို့ ကိုယ်ဝန် ကျစေရုံမျှ လူသတ်မိသော ရဟန်းသည်လည်း ရဟန်းတစ်ဖန် ဝတ်၍မရ။ သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးသွားရလေသည်။

(၄) ရဟန်းဖြစ်သူသည် ဈာန်၊ မဂ် ဖိုလ် တရားတို့ကို မရပါဘဲ ရသည်ဟူ၍ မပြောဆိုအပ်။ ပြောဆိုမိက လည်ဆစ်က ပြုတ်ကျသွားပြီးသော ထန်းပင်သည် အညွန့် တစ်ဖန် မပေါက်နိုင်တော့သကဲ့သို့ ဈာန်၊ မဂ် ဖိုလ် ရ၏ဟု ဝါကြွား ပြောဆိုမိသော ရဟန်းသည်လည်း ရဟန်းတစ်ဖန် ဝတ်၍မရ။ သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးသွားရလေသည်။

သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

၆၇

ဤပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်(၄)ပါးတို့ကို ကျူးလွန်မိသောသူသည် ရဟန်းဘဝ၌နေ၍တရားအားထုတ်ပါသော်လည်း တရားမရနိုင်တော့ပေ။ လူမထွက်ဘဲသေဆုံးသွားပါကလည်း အပါယ်ငရဲသို့သာ ကျရောက်သွားရမည်ဖြစ်ပေသည်။

(ခ) ကျူးလွန်မိပါက သံဃာ(၂၀)ဖြင့်

ကုစားရမည့် သိက္ခာပုဒ်များ

တစ်ကြိမ်တင်ခါကျူးလွန်မိလျှင် အနည်းဆုံး သံဃာ(၂၀)ရှိမှ ကုစားလိုရသော သိက္ခာပုဒ်က(၁၃)ခု ရှိပါသည်။ သံဃာဒိဿိသ်လို့ ခေါ်ပါသည်။ ကုစားခြင်း၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးတို့၌ သံဃာဖြင့်သာ ကုစားရသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

သံဃာဒိဿိသ် သိက္ခာပုဒ်(၁၃)ပါးတို့တွင် သောရဟန်းတော်တို့ ကျူးလွန်မိ၍ အာပတ်သင့်တတ်သော သိက္ခာပုဒ်များကိုသာ ဖော်ပြပါမည်။

(၁) ရဟန်း ဖြစ်သူသည် အိပ်မက်၌ သုက်လွှတ်ခြင်းကို ကြဉ်ပယ်ထား၍ စေတနာဖြင့် သုက်လွှတ်လျှင် သံဃာဒိဿိသ် အာပတ်သင့်၏။ သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားမှ စင်ကြယ်၏။

(၂) ရဟန်းဖြစ်သူသည် ယနေ့မွေးဖွားသောအမျိုးသမီးငယ်မှ စ၍ အမျိုးသမီးများ၏ ကိုယ်လက် အင်္ဂါကြီး-ငယ်တို့ကို သာယာသော စိတ်ဖြင့် ကိုင်ခြင်း၊ ပွတ်သပ်ခြင်း စသည်များကိုပြုလျှင် သံဃာဒိဿိသ်

ရလ္လဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

အာပတ်သင့်၏။ သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားမှု စင်ကြယ်၏။

(၃) ရဟန်းဖြစ်သူသည် အမျိုးသမီးများကို “လုလင်ပျိုများက မိန်းမပျိုများကို မတော်မလျော်သော စကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုသကဲ့သို့” မတော်မလျော်သော စကားတို့ကို ပြောဆိုလျှင် သံဃာဒိဿိသ် အာပတ်သင့်၏။ သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားမှု စင်ကြယ်၏။

(၄) ရဟန်းဖြစ်သူသည် အမျိုးသမီးများကို နေထွန်ကားမတို့ဖြင့် ပြုစု လုပ်ကျွေးဖို့ရာပြောလျှင် သံဃာဒိဿိသ် အာပတ်သင့်၏။ သံဃာ(၂၀)ဖြင့်ကုစားမှု စင်ကြယ်၏။

(၅) ရဟန်းဖြစ်သူသည် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ကို လင်မယားဖြစ်ဖို့ရာ အောင်သွယ်စကားဖြင့် (၂)ဦးလုံးကို ပြောကြားလျှင် သံဃာဒိဿိသ် အာပတ်သင့်၏။ သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားမှု စင်ကြယ်၏။

(၆) ကျူးလွန်မိပါက အာပတ်(၃)မျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးသင့်သော သိက္ခာပုဒ်များ

တစ်ကြိမ်တစ်ခါကျူးလွန်မိလျှင် ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်နှင့် ကျူးလွန်ပုံတို့ကိုလိုက်၍လူထွက်ရခြင်း၊ အနည်းဆုံး သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားရခြင်း၊ ရဟန်း တစ်ပါးပါးထံ ပြော

သီလဗြည့်ကျင့်ခန်း

၆၉

ကြား၍ကုစားရခြင်းဟူသော(၃)မျိုးဖြင့် ကုစားရသောသိက္ခာပုဒ်က (၂)ပါးရှိပါသည်။ အနိယတလို့ ခေါ်ပါသည်။ အမြဲ ခရီး၊ (၃)မျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးလို့ ဆိုလိုပါသည်။

(၁) ရဟန်းဖြစ်သူသည် မျက်စိ၊ နား၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၊ နံရံ စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးကွယ်ရာအခန်းထဲ စသည်၌ အမျိုးသမီးနှင့် ရဟန်းနှစ်ယောက်ထဲ အတူနေရ။ နေလျှင် လူထွက်ခြင်း ဖြင့် ကုစားရသော ပါရာဇိက အာပတ်၊ သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားရသော သံဃာဒိဿိသ်အာပတ်၊ ရဟန်းတစ်ပါးပါးထံပြောကြား၍ ကုစားရသော ပါရိတ်အာပတ်တို့တွင် တစ်ခုခုခုသော အာပတ်သင့်၏။

(၂) ရဟန်းဖြစ်သူသည် နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးကွယ်ခြင်းမရှိ၊ မျက်စိ၊ နား၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ အမျိုးသမီးနှင့် ရဟန်း နှစ်ယောက်ထဲ မနေရ။ နေလျှင် သံဃာ(၂၀)ဖြင့် ကုစားရသော သံဃာဒိဿိသ်အာပတ်၊ ရဟန်းတစ်ပါးပါးထံ ပြောကြား၍ ကုစားရသော ပါရိတ်အာပတ်တို့တွင် တစ်ခုခုခုသော အာပတ်သင့်၏။

ဤကဲ့သို့ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ အမျိုးသမီးနှင့် ရဟန်း နှစ်ယောက်ထဲအတူနေကြရာ၌ အာပတ်အမျိုးမျိုးသင့်နိုင်သောကြောင့် ဒုလ္လဘရဟန်းတော်တို့သည် မိမိတို့နေရာ အခန်းတွင်း၌ အမျိုးသမီးနှင့် ရဟန်း နှစ်ယောက်ထဲ အတူနေမိအောင် သတိပြုကြ ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

(ဆ) ကျူးလွန်မိပါက ပစ္စည်းကိုစွန့်ပြီးမှ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်များ

တစ်ကြိမ် တစ်ခါ ကျူးလွန်မိလျှင် ဂိုဏ်း၊ သံဃာ၊ ဂိုဏ်းတော်တို့ထံ ပစ္စည်းကိုစွန့်၍ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်က (၃၀) ရှိပါသည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ ခေါ်ပါသည်။ ပစ္စည်းကိုစွန့်ပြီးမှ ကုစားရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ထို (၃၀) သော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်တို့ ကျူးလွန်မိ၍ အာပတ်(အပြစ်)သင့်တတ်သော သိက္ခာပုဒ်များ ရှိသော ဖော်ပြပါမည်။

သင်္ကန်း၌ သိပ္ပံနိကာယ

(၁) ရဟန်းဖြစ်သောသူသည် (ပထမကထိနိ သိက္ခာပုဒ် အရ) မိမိအတွက်ရရှိသော သင်္ကန်းနှင့် အလျား တစ်ထောင့်ထွာ၊ အနံ တစ်ထွာ (၆) သစ်ရှိသော အဝတ်အထည်မှစ၍ (၁၀) ရက်မလွန်မီ အဓိဋ္ဌာန် တင်ခြင်း၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်၍ အသုံးပြုရပါသည်။ (၁၀) ရက်လွန်သွားလျှင် သင်္ကန်း၊ အဝတ်အထည်တို့ကိုလည်း စွန့်၊ ပါဏိတ်အာပတ်ကိုလည်း ရဟန်းတစ်ပါးပါးထံ (ဒေသနာ) ပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်တို့သည် အဝတ်သင်္ကန်းများ (၁၀) ရက်လွန်လျှင် အာပတ်အပြစ်ရှိသည်ဟု မသိ၍ဖြစ်စေ၊ မေ့နေ၍ ဖြစ်စေ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ (၁၀) ရက် ကျော်လွန်

သိတပြည့်ကျင့်စန်း

၅၀

နေသော အဝတ်သင်္ကန်းတို့ကို ကိုင်တိုင်း ကိုင်တိုင်း အပြစ်ရှိ၏။
ဗုဒ္ဓ၏အာပတ်သင့်၏။ သို့ဖြစ်၍ (၁၀)ရက်မလွန်မီ အဓိဋ္ဌာန်တင်
ဝိကပ္ပနာပြုကြရသည်။

“သင်္ကန်းစာစစ်စာလည်တို့ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ”

သင်္ကန်းတစ်ထည် - လှမံ စီဝရံ ပရိက္ခာရ စောဋ္ဌာနိ- ဟု
ဆို၍ တင်ရပါသည်။

အနက်။ ။ လှမံစီဝရံ-ဤသင်္ကန်းကို ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ-
အသုံးအဆောင် သင်္ကန်းဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာနိ-
အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏။

“ဤသင်္ကန်းကို အသုံးအဆောင် သင်္ကန်း
ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏”ဟု မြန်မာလိုဆို၍
လည်း တင်နိုင်ပါသည်။

သင်္ကန်းအမျှားကို - “ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရ စောဋ္ဌာနိ
အဓိဋ္ဌာနိ”ဟု ဆို၍ တင်ရပါသည်။

အနက်။ ။ ဣမာနိ စီဝရာနိ- ဤ သင်္ကန်းတို့ကို၊
ပရိက္ခာရ စောဋ္ဌာနိ- အသုံးအဆောင်
သင်္ကန်းတို့ ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာနိ-အဓိဋ္ဌာန်
တင်ပါ၏။

“ဤ သင်္ကန်းတို့ကို အသုံးအဆောင်
သင်္ကန်းတို့ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏”ဟု
မြန်မာလိုဆို၍လည်း တင်နိုင်ပါသည်။

၇၂

ဗုဒ္ဓဘာသာသိပ္ပံနိဗ္ဗာန် ဝိနည်းငယ်

အလျား(၁)တောင့်ထွား၊ အနံ(၂)ထွား(၆)သစ်ရှိ မျက်နှာ
သုတ် ပဝါစသည်များကို အဓိဋ္ဌာန်တင်သောအခါ။

မျက်နှာသုတ်ပဝါတစ်ထည်ကို-“ဣမံ(မုခပုဉ္ဇ) ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ
အဓိဋ္ဌာမိ”ဟု ဆို၍ တင်ရ
ပါသည်။

အနက်။ “ဣမံ(မုခပုဉ္ဇ) = ဤမျက်နှာ
သုတ်ပဝါကို၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ-
အသုံး အဆောင် မျက်နှာသုတ်
ပဝါဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာမိ-အဓိဋ္ဌာန်
တင်ပါ၏။

“ဤမျက်နှာသုတ်ပဝါကိုအသုံး
အဆောင် မျက်နှာသုတ် ပဝါ
ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏” ဟု
မြန်မာလို ဆို၍လည်း တင်နိုင်
ပါသည်။

မျက်နှာသုတ်ပဝါများကို-ဣမာနိ (မုခပုဉ္ဇာနိ)ပရိက္ခာရ စော
ဋ္ဌာနိ အဓိဋ္ဌာမိ”ဟု ဆို၍ တင်ရပါ
သည်။

အနက်။ “ဣမာနိ (မုခပုဉ္ဇာနိ) = ဤမျက်နှာ
သုတ်ပဝါတို့ကို၊ ပရိက္ခာရ စော
ဋ္ဌာနိ = အသုံးအဆောင် မျက်နှာ

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၇၃

သုတ်ပဝါတို့ ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာမိ -
အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏။

“ဤမျက်နှာသုတ်ပဝါတို့ကို အသုံး
အဆောင် မျက်နှာ သုတ် ပဝါ တို့
ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန် တင်ပါ၏” ဟု
မြန်မာလို ဆို၍လည်း တင်နိုင်ပါ
သည်။

အခင်း တစ်ထည်ကို - “ဣမံ(ပစ္စတ္ထရဏံ)ပရိက္ခာရ စောဋ္ဌ
အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဆို၍ တင်ရပါသည်။

အနက်။ ။ဣမံ (ပစ္စတ္ထရဏံ) - ဤအခင်းကို
ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ - အသုံးအဆောင်
အခင်းဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာမိ-အဓိဋ္ဌာန်
တင်ပါ၏။

“ဤအခင်းကို အသုံးအဆောင်
အခင်းဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန် တင်ပါ၏”
ဟု မြန်မာလို ဆို၍လည်း တင်နိုင်
ပါသည်။

အခင်းမျှားကို- “ဣမာနိ(ပစ္စတ္ထရဏာနိ) ပရိက္ခာရ
စောဋ္ဌာနိ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဆို၍
တင်ရပါသည်။

အနက်။ ။ ဣမာနိ(ပစ္စတ္တရဏာနိ) - ဤအရင်း
 တို့ကို၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ - အသုံး
 အဆောင် အခင်း တို့ ဟူ၍၊ အဓိ
 ဋ္ဌာမိ - အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏။
 “ဤအရင်းတို့ကို အသုံးအဆောင်
 အခင်းတို့ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏”
 ဟု မြန်မာလို ဆို၍လည်း တင်ပြ
 ပါသည်။

“(၁၀)ရက်လွန်၍ ခွန်ပုံနှင့် ကုစားပုံ”

အဓိဋ္ဌာန်မတင်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုမိ၍ (၁၀)ရက် ကျော်လွန်
 သောအခါ...

သင်္ကန်းတစ်ထည်ကို - “ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ ဒသယဟာ
 တိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယတ္တ
 တော နိဿဇ္ဇာမိ” ဟု ဆို၍ ရဟန်း
 တစ်ပါးထံ ခွန်ရပါသည်။

“အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်၏ ဤသင်္ကန်းသည် (၁၀)
 ရက်လွန်သွား၍ နိဿဂ္ဂိဖြစ်၏။ ဤသင်္ကန်းကို အရှင်
 ဘုရားအား ခွန်ပါ၏” ဟု မြန်မာလိုဆို၍လည်း ရဟန်း
 တစ်ပါးထံ ခွန်နိုင်ပါသည်။

သင်္ကန်းကို ခွန်ပြီးသောအခါ ဒေသနာပြောကြား၍ ပါမိတ်
 အာပတ်ကို ကုစားရပါသည်။

ဒေသနာပြောကြား ကုစားပြီးသောအခါ သင်္ကန်းလက်ခံ
စားသော ရဟန်းက “ဣမံ စိဝရံ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗိ” ဟု
ဆို၍ ပြန်ပေးရပါသည်။

“ဤသင်္ကန်းကို အရှင်ဘုရားအား ပြန်ပေးပါ၏” ဟု မြန်မာ
လို ဆို၍လည်း ပေးနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ သင်္ကန်းကို ပြန်ရပြီးသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း
တင်ထားရပါသည်။ ဝိကပ္ပနာဆောင်လည်း ပြုထားရပါသည်။

သင်္ကန်းအများကို။ “ဣမာနိ မေ ဘန္တေ စိဝရာနိ ဒဿဟာ
တိက္ကန္တာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဣမာနာဟံ
အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ” ဟု ဆို၍
ရဟန်းတစ်ပါးထံ စွန့်ရပါသည်။

“အရှင်ဘုရား....တပည့်တော်၏ ဤ-
သင်္ကန်းတို့သည် (၁၀)ရက် လွန်ကုန်၍
နိဿဂ္ဂိတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသင်္ကန်းတို့ကို
အရှင်ဘုရားအား စွန့်ပါ၏” ဟု မြန်မာ
လို ဆို၍လည်း ရဟန်းတစ်ပါးထံ စွန့်
နိုင်ပါသည်။

သင်္ကန်းများကို စွန့်ပြီးသောအခါ ဒေသနာပြော၍ ပါမိတ်
အာပတ်ကို ကုစားရပါသည်။ ဒေသနာပြော၍ ကုစားပြီး
သောအခါ သင်္ကန်းများကို လက်ခံထားသော ရဟန်းက...
“ဣမာနိ စိဝရာနိ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗိ” ဟု ဆို၍ ပြန်ပေးရ
ပါသည်။

၇၆

ဗုဒ္ဓဘာသာစာအုပ်စာအုပ်စာအုပ်စာအုပ်

ဤသင်္ကန်းတို့ကို အရှင်ဘုရားအား ပြန်ပေးပါ၏”ဟု မြန်မာ
ဆိုလို၍လည်း ပေးနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ သင်္ကန်းများ ပြန်ရပြီးသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်သော်
လည်း စာစီစာကုံးပါသည်။ ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုထားရ
ပါသည်။

မျက်နှာသုတ်ပဝါနှင့် အခင်းတို့၏ စွန့်ပုံနှင့် ကုစားပုံတို့ကို
လည်း သင်္ကန်းကိုစွန့်ပုံ၊ ကုစားပုံနှင့် အလားတူသာ ပြုလုပ်
ရပါသည်။ မူပုဒ္ဓါ - ဓမ္မတ္ထရဏ်-ဟူ၍ ဆိုရသည်မျှသာ ထူးပါ
သည်။

“သင်္ကန်းကပ်စည် ဝိကပ္ပနာပြုပုံ”

ရဟန်းကပ်ပါ။ထံ ရှဉ်းကပ်၍....

“ဣမံ စိဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ”ဟု ဆို၍ သင်္ကန်းကို ပေး
ရပါသည်။

အနက်။ ။ဣမံ စိဝရံ-ဤသင်္ကန်းကို၊ တုယံ-အရှင်ဘုရား
အား၊ ဝိကပ္ပေမိ-အပ်စေအောင်ပြုဖို့ရာ အပ်နှင်း
ပါ၏။

“ဤသင်္ကန်းကို အပ်စေအောင်ပြုဖို့ရာအရှင်ဘုရားအားအပ်နှင်း
ပါ၏”ဟု မြန်မာလို ဆို၍လည်း ဝိကပ္ပနာ ပြုနိုင်ပါသည်။

သင်္ကန်းကိုမူပုဒ္ဓါသောရဟန်းက “မယံ သန္တကံ ပရိဘူဝါ
ဝိသံဇေဟိဝါ ယထာပစ္စယံ ကဓောဟိ”ဟု ဆို၍ ပြန်ပေးရ
ပါသည်။

“တပည့်တော်ပိုင်သောသင်္ကန်းကို သုံးလိုလျှင်လည်းသုံးပါ။
စွန့်လိုလျှင်လည်းစွန့်ပါ။ အလိုရှိတိုင်း အသုံးပြုပါ” ဟု မြန်မာလို
ဆို၍လည်း ပြန်ပေးနိုင်ပါသည်။

“သင်္ကန်းများကို ဝိကပ္ပနာပြုပုံ”

ရဟန်းတစ်ပါးထံ ချဉ်းကပ်၍-
ဣမာနိ စိဝရာနိ တုယံ ဝိကပ္ပမိ” ဟုဆို၍ သင်္ကန်းတို့ကို
ပေးရပါသည်။
အနက်။ ။ဣမာနိ စိဝရာနိ-ဤသင်္ကန်းတို့ကို၊ တုယံ-အရှင်
ဘုရားအား၊ ဝိကပ္ပမိ- အပ်အောင်ပြုဖို့ရာ အပ်နှင်း
ပါ၏။

“ဤသင်္ကန်းတို့ကို အပ်အောင်ပြုဖို့ရာ အရှင်ဘုရားအား
အပ်နှင်းပါ၏” ဟု မြန်မာလိုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

သင်္ကန်းတို့ကို ခံယူသောရဟန်းက-

“မယံ သန္တကာနိ ပရိဘုဉ္ဇဝါ ဝိသုဇ္ဈဟိဝါ ယထာပစ္စယံ
ကရောဟိ” ဟု ဆို၍ ပြန်ပေးရပါသည်။

“တပည့်တော်ပိုင်သောသင်္ကန်းတို့ကို သုံးလိုလျှင်လည်းသုံး
ပါ။ စွန့်လိုလျှင်လည်းစွန့်ပါ။ အလိုရှိတိုင်းအသုံးပြုပါ” ဟု မြန်မာ
လိုဆို၍လည်း ပြန်ပေးနိုင်ပါသည်။

တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာနိ

တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်သော သင်္ကန်းတို့၏ အလျား
အနံ ပမာဏမှာ စုက္ခန္တုနိယမိသင်္ကန်းကြီးနှင့် ကိုယ်ရုံ ကေသီ

၇၀

ဒုလ္လဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

သင်္ကန်းတို့သည် အလျားအားဖြင့် ၄-တောင်နှင့် ဘောင်ဆုပ် ၁-ခုရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သာသနာတော် အခေါ်အားဖြင့် ၅-တောင်ဆုပ် ဟုခေါ်ပါသည်။ အနံအားဖြင့် ၂-တောင်နှင့် တောင်ဆုပ် ၁-ခု ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ သာသနာတော်အခေါ်အားဖြင့် ၃-တောင်ဆုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ငါးတောင် တောင်ဆုပ်၊ သုံးတောင်ဆုပ်၊ ဒုက္ကဋ္ဌ ကိုယ်ရုံမှာ။

အတွင်းမှတ်ရသော ခါးဝတ်သင်းပိုင်သည် အလျားအားဖြင့် ဒုက္ကဋ္ဌ ကိုယ်ရုံတို့နှင့် တူပါသည်။ ၅-တောင် တောင်ဆုပ် ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အနံအားဖြင့် ၂-တောင် ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။အလျားထိုဟန်၊ နှစ်တောင်နံ၊ တင်ရန် သင်းပိုင်မှာ။

ဤသို့ ဒုက္ကဋ္ဌနှင့် ကိုယ်ရုံတို့၌ အလျား ၅-တောင် တောင်ဆုပ်၊ အနံ ၃-တောင် တောင်ဆုပ်ရှိမှ တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်လို့ရပါသည်။ ထို့အောက်ငယ်လျှင် တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်လို့မရပါ။ ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်လို့ရပါသည်။

သင်းပိုင်၌ အလျား ၅-တောင် တောင်ဆုပ်၊ အနံ ၂-တောင် ရှိမှ တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်လို့ ရပါသည်။ ထို့အောက်ငယ်လျှင် တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်လို့မရပါ။ ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန် တင်လို့ပါသည်။

သီလပြည့်ကျွမ်းကျင်မှု

၇၉

ယခု ပြုခဲ့ပြီးသော တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တစ်ခုရမည့် သင်္ကန်းတို့၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏသည် ဝိနယသံနီပိကျမ်း စသည်တို့၌ ပြုအပ်သော အတိုင်းအတာ ပမာဏဖြစ်ပါသည်။

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ၏ ဝိနည်းဘာသာ ရှိကာကျမ်းများ၌ သင်္ကန်းအတိုင်းအတာကိုပြရာတွင် တောင်ရှည်မပါ၊ လက်ဆုပ်အတောင် သက်သက်ဖြင့် တိုင်းတာ၍လည်းပြပါသည်။ ဆိုဖြစ်၍ ခုကုဋ်နှင့် ကိုယ်ရုံတို့၏ အလျားမှာ လက်ဆုပ်တောင် ၅-တောင်၊ အနံမှာ လက်ဆုပ်တောင် ၃-တောင် ဖြစ်ပါသည်။ သင်းပိုင်၏ အလျားမှာ လက်ဆုပ်တောင် ၅-တောင် အနံမှာ ၂-တောင် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာကို ယူနိုင်ကြပါသည်။

တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တစ်ခု၍ ဆောင်လိုသော ရဟန်းများ အတွက် ဒုတိယကထိန သိက္ခာပုဒ်တစ်ခုကို ဖြတ်ခွာဘုရားပညတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ၊ ခုကုဋ်ဘူသော ဤသင်္ကန်း (၃)ထည်ကို တစ်ထည်စီ သူ့အမည်နှင့်သူ အဓိဋ္ဌာန် တင်ပူပါသည်။ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးသောအခါ ဤသင်္ကန်းများနှင့် တစ်ညမျှ ကင်းကွာလို့မရ။ အရှု၏မတက်မီ (၂)တောင့်ထွာအတွင်းမှာ အမြဲရှိနေရမည်။ (၂)တောင့်ထွာမှ ကင်းကွာ၍ အရှု၏ဘက် ထွားလျှင် သင်္ကန်းကိုလည်းစွန့်၊ ပါဂိတ် အာပတ်ကိုလည်း ရဟန်းတစ်ပါးထံတွင် ဓမ္မသနာမပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

“တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ”

“ဣပံ အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ”

ဤသင်းပိုင်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ဟု ဆို၍ တင်ရပါသည်။

ဗုဒ္ဓတစ်ပုဒ် ဝိနည်းငယ်

ဣမံ ဥတ္တရသံသံ အဓိဋ္ဌာမိ။

“ဤကိုယ်ရုံသင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏” ဟု ဆို၍
တင်ရပါသည်။

ဣမံ သံသာဋ္ဌိံ အဓိဋ္ဌာမိ။

“ဤ ဗုဒ္ဓကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏” ဟု ဆို၍ တင်ရ
ပါသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ချပုံ

ဤ ဝိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်၍ မစတင်နိုင်သော အခါ၊
မစတင်လိုသောအခါ၌ အဓိဋ္ဌာန် ချထားရပါသည်။
သင်းပိုင်ကို - ဣမံ အဋ္ဌရဝါသကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။

“ဤသင်းပိုင်ကို အဓိဋ္ဌာန်ချပါ၏” ဟု
ဆို၍ ချရပါသည်။

ကိုယ်ရုံကို

- ဣမံ ဥတ္တရသံသံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။

“ဤကိုယ်ရုံကို အဓိဋ္ဌာန်ချပါ၏” ဟု
ဆို၍ ချရပါသည်။

ဗုဒ္ဓသင်္ကန်းကို

- ဣမံ သံသာဋ္ဌိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။

“ဤ ဗုဒ္ဓကို အဓိဋ္ဌာန်ချပါ၏” ဟု
ဆို၍ ချရပါသည်။

သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ၊ ဗုဒ္ဓတို့ကို ပရိက္ခာမစောင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်
ခြင်း၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ထားပါက တိစိဝရိတ်
အဓိဋ္ဌာန်မတင်သော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ သို့ပါသော်လည်း
ကုသိုလ်တရား တိုးပွားလိုသော အမျိုးကောင်းသော ရဟန်း

သီတဗြဟ္မကျင့်ခန်း

၈၁

တော်များအတွက် ကျင့်ကြံဖို့ရာ ဤ ဒုတိယကထိန သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ၊ ဒုက္ခဋ္ဌာန်ကို တိစိစိရိတ်အဓိဋ္ဌာန် တင်လျှင် တစ်ထည်စီသာ တင်ရမည်။ ပရိက္ခာရစောင့် အဓိဋ္ဌာန်တင် လျှင် အထည်များစွာ တင်နိုင်ပါသည်။ မျည်နှာသုတ်ဝဂါ၊ အိပ်ရာခင်း၊ အထွေထွေသုံး အဝတ်ပိုင်းတို့ကို အထည်များစွာ တင်နိုင်ပါသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ဖျက်ကြောင်း (၈)ပါး

ဆောင်ပုဒ်။ ထွက်၊ ယူ၊ ပေး၊ ထု၊ မစွဲ - ဖိတ်ပြန်၊ အဓိဋ္ဌာန်ချ၊ သိက္ခာကျ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဖျက်ကြောင်းတည်း။

၁။ ထွက် - သိက္ခာမချဘဲ၊ သင်္ကန်းကိုမငဲ့မူ၍ လူထွက်ခြင်း။

၂။ ယူ - အကျွမ်းဝင်သူများ ယူသွားခြင်း။

၃။ ပေး - သူတစ်ပါးတို့အား ပေးခြင်း။

၄။ လှ - မိုးထူ စသည်တို့ လှယူသွားခြင်း။

၅။ မစွဲ - ဖျံလွန် (ဆေး) သွားခြင်း။

၆။ ဖိတ်ပြန် - ရဟန်းဇယာကျီးအဖြစ်မှ မိန်းမဖြစ်သွားခြင်း။

၇။ အဓိဋ္ဌာန်ချ - အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးသည်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြန်ချခြင်း။

၈။ သိက္ခာကျ - လူထွက်လို၍ သိက္ခာချခြင်း၊ ပါရာဇိက အာပတ်သင့်၍ သိက္ခာကျခြင်းဟူသော

၆-ဒုတိယကထိန

၁၂

ရုတ္တတသိပ္ပယ် ဖိနည်းငယ်

ဤ (ဂ) ပါးသော အကြောင်းတို့
ကြောင့် အဓိဋ္ဌာန် တစ်ထားပြီးသော
အဝိတ်သင်္ကန်းများ အဓိဋ္ဌာန် ပျက်ပါ
သည်။

အမျိုးမစတင်သူတို့ထံ တောင်းရာ၌ သိပ္ပယ်ရာများ
ရဟန်းဖြစ်သူသည် အမျိုးမစတင်သော ဒကာ ဒကာမများ
သံ သင်္ကန်းတောင်းလျှင် နိဗ္ဗာန်သိပ္ပာယ်စိတ် အာပတ်သင့်၏။
သင်္ကန်းကိုလည်း စွန့်ရပါသည်။ ပါဠိ အာပတ်ကိုလည်း
ဒေသနာကြား၍ ကုစားရပါသည်။ ဝိနည်းကံအရ ကုစားပြီး
သောအခါ ထိုသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံးစောင်ကောင်း၏။

တောင်းကောင်းသော တရားများ

သင်္ကန်းကို သူနိုး၊ ဒြပ်တို့ ခိုးယူ လုယူသွားသော အခါနှင့်
မီးလောင်၊ ရေခဲမု၍ ပျက်စီးသွားသော အခါတို့၌ အမျိုး
မစတင်သူတို့ထံ တောင်းကောင်း၏။ (၃)ထည် ပျောက်ဆုံး
လျှင် သင်းပိုင်နှင့် ကိုယ်ရုံ (၂)ထည် တောင်းကောင်း၏။
(၂)ထည် ပျောက်ဆုံးလျှင် (၁)ထည် တောင်းကောင်း၏။
(၁)ထည် ပျောက်ဆုံး၍ (၂)ထည် ကျန်ရှိလျှင် တစ်ထည်မျှ
တောင်းကောင်းတော့ပေ။

“သင်္ကန်းကို အလိုရှိသောအခါ တောင်းတော်မူပါ” ဟု
ဖိတ်ကြားထားသော ဒကာ ဒကာမတို့ ထံ၌လည်း တောင်း
ကောင်း၏။ သို့သော် သံဃာအားလုံးအတွက် (သံဃိက)ဖိတ်
ထားရာ၌ ဝါးဝတ်သင်းပိုင်နှင့် ကိုယ်ရုံ ဤနှစ်ထည်ကိုသာ

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၈၃

တောင်းကောင်း၏။ တစ်ပါးတည်းအတွက် ပုဂ္ဂသိကဇိကံထား
ရာ၌ အလိုရှိတိုင်း တောင်းကောင်း၏။

ဖိတ်ထားသူတို့ထံ၌ တောင်းရာတွင် တစ်ပါးသော ရဟန်း
အတွက် ဖိတ်ထားသော ဒကာ ဒကာမများနှင့် ထိုရဟန်း၏
ဆွေမျိုးများထံ အခြား ရဟန်းတစ်ပါးက သွားတောင်းပေး
လျှင် အာပတ်မသင့်၊ တောင်းကောင်း၏။

၁။ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို
နှုတ်ဖြင့် တိုက်ရိုက်တောင်းခြင်းသည် “ဝိညတ်” မည်၏။

၂။ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ လိုချင်သည်ဟု တိုက်
ရိုက်မဟုတ်ဘဲ တစ်နည်းနည်းဖြင့် အလိုကိုသိအောင်ပြုခြင်းသည်
“နိမိတ်” မည်၏။

၃။ “ဒကာ...၊ သင်နေသောအိမ်မျိုး၊ သင်စားသောအစာ
မျိုးတို့ကို ရဟန်းတို့အား မနေစေောင်းမစားကောင်းသလော”
စသည်ဖြင့် ပြောခြင်းသည် အရိပ်အရောင်ပြုခြင်း “ဩဘာ”
မည်၏။

၄။ “ဒကာ...၊ ရဟန်းတို့အား ကျောင်းကျဉ်းနေသည်၊
ဆွမ်းမပြည့်စုံ၊ သင်္ကန်းနှုမ်းပါးသည်။ ဆေးမရှိဟုပြောခြင်းသည်
ပရိယာယ်ပြောခြင်း “ပရိကထာ” မည်၏။

— ဆွမ်းနှင့်သင်္ကန်းတို့၌ ဝိညတ်၊ နိမိတ်၊ ဩဘာ၊ ပရိကထာ
(၄)မျိုးလုံး မိမိအတွက်လည်းမအပ်၊ သူတစ်ပါးအတွက်
လည်း မအပ်။

ရုက္ခတသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

- ကျောင်း၌ (ရတင်မဆောင်သောရဟန်းအား) ဝိညတိ တစ်မျိုးသာ မအပ်။ နိမိတ်၊ ဩဘာ၊ ပရိကထာ (၃) မျိုး အပ်၏။
- ဆေး၌ မကျန်းမာသော ရဟန်းအား ဝိညတိ၊ နိမိတ်၊ ဩဘာ၊ ပရိကထာ (၄) မျိုးလုံး အပ်၏။

ရွှေ၊ ဓဋ္ဌကို မခံယူဘဲ ပယ်ရပုံ

ရဟန်း ဖြစ်သူသည် ရွှေ၊ ဓဋ္ဌကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မခံယူ အပ်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း မိမိအတွက် မခံယူစေအပ်။ ခံယူမိ လျှင် ရွှေ၊ ဓဋ္ဌကိုလည်း စွန့်ပစ်ရသည်။ ပါဝိတ် အာမတ်ကို လည်း ဓဓသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

ဧကော ဧကောမတို့ ရွှေ၊ ဓဋ္ဌ လာလှူလျှင် “ဤ ရွှေ၊ ဓဋ္ဌ တို့ သည် ရဟန်းတို့အားမအပ်”ဟု ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ပယ်အပ်၏။ စိတ်ဖြင့်ဆော်လည်း ဤ ရွှေ၊ ဓဋ္ဌတို့သည် ငါတို့အား မအပ်ဟု နှလုံးသွင်းရပါသည်။

ကိုယ် နှုတ်တို့ဖြင့်လည်း မပယ်အပ်။ စိတ်အားဖြင့်လည်း သာယာ၍ ရွှေ ဓဋ္ဌကို ခံယူမိလျှင် သံသာ အလယ်၌သာ စွန့်ရ ပါသည်။ လူတစ်ယောက်ယောက်ကို စေခိုင်း၍ ရွှေ ဓဋ္ဌ တို့ကို စွန့်စေအပ်၏။ ထိုသူသည် မစွန့်ဘဲ သူပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ယူလျှင် မတားမြစ်အပ်။ တစ်သီးစသည် ဝယ်လှူမပါဟူ၍လည်း မပြော ကောင်း။ ဝယ်၍ လှူလျှင် ရွှေ ဓဋ္ဌ အလှူခံသော ရဟန်းမှ တစ်ပါးသောရဟန်းတို့ သုံးဆောင်ကောင်း၏။

သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

၈၅

ရွှေ ငွေ အလှူခံသော ရဟန်း မထိုးစေောင်ကောင်း။ ထို သစ်သီး၏ အစေ့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သစ်ပင်၏ မွှန်းတည့် အရိပ်၌ပင် မနေကောင်း။ နေလျှင် အာပတ်သင့်၏။

ရွှေ ငွေကို ခံယူမိလျှင် ဤကဲ့သို့ အဖြစ်များလှသောကြောင့် သာယာ၍ ရွှေ ငွေကို ခံယူခြင်းမှ အလှူ ရှောင်ကြဉ် သင့်လှ ပေသည်။

ရွှေ ငွေတို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရဟန်းတော်တို့အား အပ်စပ်သော လိုရာရာ ပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းပါ၏ဟု ဆိုကာ ကပ္ပိယထံ၌ အပ်နှံ၍ လှူဒါန်းလျှင် အပ်စပ်သော လှူဒါန်းခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဧကာ ဧကာမများက မလှူဒါန်းတတ် သော ကြောင့် ဆရာတော် သံဃာတော်များက အပ်စပ်အောင် ဆို ပေး၍ လှူဒါန်းစေလျှင်လည်း အပ်စပ်သော လှူဒါန်းခြင်း ဖြစ် ပါသည်။

ရဟန်း ဖြစ်သူသည် ရွှေ ငွေတို့ဖြင့် အဘယ် ပစ္စည်းကိုမှ လဲလှယ် ဖလှယ်၍ မယူအပ်။ လဲလှယ်၍ ခံယူမိလျှင် ပစ္စည်းကို လည်း စွန့်ပစ်ရပါသည်။ ပါမိတ်အာပတ်ကိုလည်း ခံသော ခြေကြား၍ ကုစားရပါသည်။

ရွှေ ငွေဖြင့် လဲလှယ်ယူ၍ရသော သပိတ်ကို စွန့်ပစ်ပြီးသော အခါ၌ ယင်းသပိတ်၏ သံကို ပြုလုပ်အပ်သော ငါးမျှားချိတ် ဖြင့် မျှား(ပမ်း)၍ ရသော ငါးကိုပင် ရွှေ ငွေဖြင့် လဲသော ရဟန်း မစားကောင်း။ စားလျှင် အာပတ်သင့်၏။

ပစ္စည်းချင်းလဲရာတွင် သိတင်းသုံးပေ၌ ရဟန်းအာမဏေတို့
အချင်းချင်း အပ်သောပစ္စည်းကိုသာ လဲကောင်းပါသည်။ လူ
တို့နှင့် မည်သည့် ပစ္စည်းကိုမျှ မလဲကောင်း။ လဲလျှင် အာပတ်
သင့်၏။

ရဟန်းဖြစ်သူသည် ခွေ ငွေ မဟုတ်၊ သင်္ကန်း၊ စသော အပ်
သော ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အပ်စပ်သော အသုံးအဆောင်
ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း မပြု
အပ်။ ပြုမိလျှင် ပစ္စည်းကိုလည်း စွန့်ပစ်ရပါသည်။ ပါမိတ်
အာပတ်ကိုလည်း ဒေသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

မိတ်တို့နှင့်သော်လည်း ပစ္စည်းချင်း မလဲကောင်း။ လဲမိလျှင်
ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါမိတ် အာပတ်သင့်၏။

ဤဆွမ်းကို စား၍ မြက်သုတ်သင် ရှင်းလင်းပေးလေ့ ဟု
ခိုင်းလျှင်လည်း လဲခြင်းပင်ဖြစ်၍ နိဿဂ္ဂိပါမိတ် အာပတ်သင့်၏။
စွန့်စရာ ပစ္စည်းမရှိသဖြင့် ပါမိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာ ပြော
ကြား၍ ကုစားရပါသည်။

ပစ္စည်း၏ ဈေးနှုန်းဟန်ပိုးကို မေးကောင်း၏။ ဤမျှ အဖိုး
ထားပုံဟု ဈေးမဆစ်ကောင်း။ ဈေးဆင်လျှင် မအပ်သော
စီရင်ခြင်း ဖြစ်၏။

သပိတ်ဦးသိပ္ပယ်ရာ

ရဟန်းဖြစ်သူသည် မိမိအတွက် သပိတ် ရလာသောအခါ
(၁၀)ရက် မလွန်မီ အဓိဋ္ဌာန်လောင်းလည်း တပ်ထားရသည်။

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၈၇

ဝိကပ္ပနာစေသလည်း ပြုစားရသည်။ ဤ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကို မပြုမိ၍ (၁၀)ရက် လွန်သွားပါက နိဿဂ္ဂံ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ သပိတ်ကိုလည်း ခွန်ရပါသည်။ ပါမိတ်အာပတ်ကိုလည်း ဓမ္မသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

သပိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ

သပိတ်ပိုင်ရှင်ရဟန်းသည် သပိတ်ကို ကိုင်၍...
ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိ- ဤသပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ ဟုဆို၍ တင်ရပါသည်။

ဝိကပ္ပနာ ပြုပုံ

သပိတ်ပိုင်ရှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းတစ်ပါးထံ ရျဉ်းကပ်၍- ဣမံ ပတ္တံ တုယု ဝိကပ္ပမိ- ဤသပိတ်ကို အပ်အောင်ပြုပို့ရာ အရှင်ဘုရားအား အပ်နှံပါ၏ ဟု ဆို၍ သို့ရဟန်းအား ပေးရပါသည်။

သပိတ်ကို လက်ခံသောရဟန်းက...

ဗယု သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇဝါ ဝိဿေဇ္ဇဟိဝါ ယထာပစ္စယံ ကဓောဟိ- တပည့်တော်ပိုင် သပိတ်ကို အသုံးပြုရန်က အသုံးပြုပါ။ ခွန်လိုကခွန်ပါ။ အလိုရှိတိုင်း အသုံးပြုပါ ဟု ဆို၍ သပိတ်ပိုင်ရှင်ရဟန်းအား ပြန်ပေးရပါသည်။

သပိတ်ကို တစ်လုံးသို့ အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်းပါသည်။ နှစ်လုံးသုံးလုံး စသည်တို့ကို အဓိဋ္ဌာန် မတင်ကောင်း။ တစ်လုံးကို

၈၈

ရုက္ခဏာစိတ္တံ ဝိနည်းမော်

အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားပြီးသောအခါ နောက်ထပ် ရလာသော သပိတ်များကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ ထားရပါသည်။

မူလသပိတ် မကောင်းလျှင်ဖြစ်စေ၊ ဟောင်းလျှင်ဖြစ်စေ သပိတ် တစ်ကို အသုံးပြုလိုပါက မူလသပိတ်ဟောင်းကို “ဗ္ဗု ပိတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ” ဤသပိတ်ကို ဖွင့်ပါ၏” ဟု ဆို၍ ဖွင့်ရပါသည်။ သပိတ်သစ်ကို အဓိဋ္ဌာန် တင်လိုက အဓိဋ္ဌာန် တင်ရပါသည်။ ဝိကပ္ပနာပြုလိုက ဝိကပ္ပနာပြုရပါသည်။ သပိတ်ဟောင်းကိုလည်း အသုံးပြုလိုက ဝိကပ္ပနာ ပြုထားရပါသည်။

(၁၀) ရက်လွန်၍ ကုစားပုံ

(၁၀)ရက် လွန်သော သပိတ်ကိုယူကာ ရဟန်းတစ်ပါးထံ ချဉ်းကပ်၍....

“အယ် မေ တစ္ဆေ ပစ္ဆော ခသာဟတိက္ကန္တာ နိဿဂ္ဂိ ဟော၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ” ဟု ဆို၍ ပေးရပါ သည်။

တပည့်တော်၏ ဤသပိတ်သည် (၁၀)ရက်လွန်၍ နိဿဂ္ဂိ ပြန်၏။ ဤသပိတ်ကို အရှင်ဘုရားအား ပေးဖွင့်ပါ၏ ဟု မြန်မာ လို ဆို၍လည်း ဖွင့်နိုင်ပါသည်။

ဖွင့်ပြီးသောအခါ ပါမိတ်အာရုံကို ခေသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။ ထို့နောက် သပိတ် လက်ခံထားသော ရဟန်းက....

သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

၈၉

“ဣမံ ပုတ္တံ အာယသ္မတော ဓမ္မိ”- ဤသပိတ်ကို အရှင်
ဘုရားအား ပြန်ပေးပါ၏ ဟု ဆို၍ သပိတ်ပိုင်ရှင် ရဟန်းအား
ပြန်ပေးရပါသည်။ ပိုင်ရှင်ရဟန်းသည် သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်
သော်လည်း တင်ကားရပါတည်။ ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုထား
ရပါသည်။

ရဟန်း ဖြစ်သူသည် ထောပတ်၊ ဆီ၊ ထောပတ်ပြစ်လွန်း
ဆီဦး၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ ဟူသော ဤ(၅)မျိုးသော ဆေးတို့ကို
အကပ်ခံပြီးသောနေ့မှစ၍ (၇)ရက်သာ သုံးဆောင်ကောင်းပါ
သည်။ (၇) ရက် လွန်သွားလျှင် ဆေးပစ္စည်းကိုလည်း စွန့်ပယ်
သည်။ ပြန်ပေး၊ ပြန်ကပ်ပါသော်လည်း မသုံးဆောင်တော့
ပါ။ ဝိတ် အာပတ်ကိုလည်း ဧဝံသာ ပြောကြား၍ ဘုရားရပါ
သည်။

ထောပတ်၊ ဆီ၊ ဆီဦး၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ ဟူသော ဆေး
(၅)မျိုးကို (၇)ရက်မလွန်မီ လိမ်းဆေးအဖြစ်ဖြင့် ထားတော့အံ့
ဟု ဆောက်တည်၍ ထားသည်ရှိသော် (၇)ရက်လွန်သော်လည်း
အာပတ်မသင့်။ ရက်များစွာလွန်ပြီးမှ စားလိုလျှင် အကပ်ခံ၍
(၇)ရက် သုံးဆောင်ကောင်းပါ၏။

ရဟန်းဖြစ်သူသည် သံဃာအားလူမည်ဟု ရည်ညွှန်းပြီးသော
ပစ္စည်းကို သိလျက်နှင့် မိမိအား ညွှတ်စေ၊ လှူစေလျှင် နိဿိဂ္ဂို
မာဝိတ် အာပတ်သင့်၏။ ပစ္စည်းကိုလည်းစွန့်၊ အာပတ်ကိုလည်း

၆၀

ရုက္ခဏသီလ္လိယ ဝိနည်းငယ်

ဝေလနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။ ကုစားပြီးစောအခါ
လစွန်းကို အထုံးပြုကောင်း၏။

နိဿိပ္ပပါစိတ် သိက္ခာပုဒ်များ ပြီးပါပြီ။

* * *

“ဝေလနာပြော၍ အာပတ်ကုစားပုံ”

မိမိအာပတ်ကို ကုစားလိုသောအခါ ရဟန်းတစ်ပါးထံ ချဉ်း
ကပ်၍....

(ငယ်)။ ။အဟံ ထန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိ
ကဓရေမိ။

တပည့်တော်သည် အလုံးစုံသော အာပတ်တို့ကို
ထင်ခွာပြောကြားပါသည် အရှင်ဘုရား။

(ကြီး)။ ။သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု၊
ကောင်းပါတယ်၊ ကောင်းပါတယ်၊ ကောင်းပါ
တယ်၊ ပြောကြားပါ။

(ငယ်)။ ။အဟံတန္တေ သဗ္ဗဟုသာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
အာပတ္တိယော အာပတ္တိ၊ တာတုမ္ပမ္ပေတ ပဋိ
ဝေသေမိ။

သီလပြည့်ကျင့်စဉ်

၉၁

အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် သင့်ကုန်သော
အာပတ်တို့ တပည့်စော်မူ ရှိနေပါသည်။ အရှင်
ဘုရား။

ထို အလုံးစုံသော အာပတ်တို့ကို အရှင်ဘုရား
ထံမှာ ပြောကြားပါ၏။

(ကြီး)။ ။ ပဿသိ အာရုဏသော တာအာပတ္တယော။
သင့်နေသော အာပတ်တို့ကို ငါ့ရှင် မြင်အောင်
ကြည့်ပါ။

(ငယ်)။ ။ အာမဘန္တေ ပဿာမိ။
သင့်နေသော အာပတ်တို့ကို မြင်ပါပြီ အရှင်
ဘုရား။

(ကြီး)။ ။ အာယတိ အာတုသော သံဝရေယျာသိ။
ငါ့ရှင်... နောင်အခါ အာပတ် မသင့်အောင်
စောင့်စည်းပါ။

(ငယ်)။ ။ သာဓု၊ သုဋ္ဌာဘန္တေ သံဝရိသာမိ။
ကောင်းပါပြီ၊ မသင့်အောင် ကောင်းစွာ စောင့်
စည်းပါမည် အရှင်ဘုရား။

(ကြီး)။ ။ သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။
ကောင်းပါပြီ၊ ကောင်းပါပြီ၊ ကောင်းပါပြီ။

အငယ်စေသနာပြောကြားပုံ ပြီးပါပြီ။

* * *

၆၂

ဗုဒ္ဓဘဏ္ဍာရန် ဝိနည်းငယ်

ကျူးလွန်မိက ခေသနာပြောကြား၍ ကုစားရသော
သိက္ခာပုဒ်များ

တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကျူးလွန်မိလျှင် ရဟန်း တစ်ပါးပါးထံ
ခေသနာပြောကြား၍ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ် (၉၂) ပါး
ရှိပါသည်။ “ပါစိတ်” လို့ ခေါ်ပါသည်။ အပါယ်ငရဲသို့ ကျ
ရောက်စေသည် ဟု ဆိုလိုပါသည်။

တို့(၉၂)ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာ ရဟန်းတော်တို့
ကျူးလွန်မိ၍ အာပတ်(အမြစ်) သင့်တတ်သော သိက္ခာပုဒ်များ
ကိုသာ ဖော်ပြပါမည်။

(၁) ရဟန်းဖြစ်သူသည် လူ၊ သာမဏေ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၊ တို့နှင့်
အမိုးအကာရှိသောကျောင်း၌ (၃)ညထက်အလွန် အိပ်
လျှင် ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏၊ ခေသနာ ပြောကြား၍
ကုစားရပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာရဟန်းတော်သည် လူ၊ သာမဏေ၊ တိရစ္ဆာန်
တို့ရှိသောကျောင်း၌ အိပ်သောအခါ အရက်မတက်မီ အိပ်ရာ
မှ ထကြရပါသည်။ မထဘဲ အိပ်ခဲ့သော် (၄)ရက်မြောက်နေ့
နေဝင်သည်မှစ၍ အိပ်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထ၍ပြန်အိပ်
တိုင်း ပြန်အိပ်တိုင်း ပါစိတ် အာပတ်များ ထပ်၍ထပ်၍ သင့်၏။

(၂) ရဟန်းဖြစ်သူသည် အမျိုးသမီးနှင့် တစ်မိုးတစ်ရံတည်း
သောကျောင်း၌ တစ်ညမျှအတူအိပ်ရ။ အတူအိပ်လျှင်

သီလပြည့်ကျင့်ခန်း

၉၃

ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဒေသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော အဆောက်အအုံ၌ အမျိုးသမီးများနှင့် မရှောင်လွှဲသာ၍ အတူတကွ အိပ်ကြရသောအခါတွင် အမျိုးသမီးများက အိပ်နေသောအခါ ရဟန်းတော်ကထိုင်နေလျှင်၊ ရဟန်းတော်က အိပ်သောအခါ အမျိုးသမီးများက ထိုင်နေလျှင် အာပတ်သင့်ခြင်းမှလွတ်၏။

(၃) ရဟန်းဖြစ်သူသည် (၁၂)တောင်အတွင်း၌ ကောင်း/ဆိုးစကားကိုနားလည်သောလူယောက်ျားတစ်ယောက် မရှိပါဘဲ အမျိုးသမီးအား (၆)ခွန်းထက်အလွန် ပါဠိဓမ္မဖြင့် ထူးစောလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဒေသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

(၄) ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကျောက်စရစ်၊ အိုးခြမ်းကွဲ၊ သဲထက်ဝက်မရောသောမြေကို ကိုယ်တိုင်တူးလျှင်၊ သူတစ်ပါးကိုတူးစေလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဒေသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

ကျောက်စရစ်၊ အိုးခြမ်းကွဲ၊ သဲထက်ဝက်ထက် ပို၍ရောနေသော မြေဖြစ်ပါက ကိုယ်တိုင်တူး၊ စေခိုင်း၍ တူးသော်လည်း အာပတ်မသင့်။ ထူးကောင်းပါသည်။

(၅) ရဟန်းဖြစ်သူသည် စိမ်းစိုရှင်သန်နေသော မြက်ပင်များ၊ သစ်ပင်များကိုဖြတ်လျှင်/ဖျက်ဆီးလျှင် ပါစိတ်အာပတ်

၉၄

ရုတ္တတထိပ္ပယ် ဝိနည်းဇယ့်

သင့်၏။ ဓမ္မသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

အပင် ပေါက်နိုင်သော မျိုးစေ့ကို ခွဲ-ဖောက်-ဖျက်ဆီး-
လျှင် ရုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မသနာ ပြောကြား၍
ကုစားရပါသည်။

အပင် ပေါက်နိုင်သော အညွန့်နှင့် အခစုတို့ကို စားသုံးလို-
သောအခါ လက်သည်း၊ မီး၊ ဓားတို့ဖြင့် ကပ္ပိပြီးမှ စားသုံး-
ရပါသည်။

“ကပ္ပိပျံ”

ရဟန်းလက်ဖြင့် ကိုင်ထားသော စားဖွယ်အညွန့်၊ အခစုတို့ကို
ရဟန်းက ကပ္ပိယံကရောဟိ-ဟု ဆိုလျှင် လူဖြစ်စေ၊ သာမဏေ
ဖြစ်စေ၊ တစ်ယောက်ယောက်က “ကပ္ပိယံ ဘန္ဓေ” ဟု ဆို၍
လက်သည်းဖြင့် ဆိတ်-ဖြတ် ရ၏။ ဓားငယ်ဖြင့် သော်လည်း
ပေါက်ရုံ-ဖြတ်ရုံ လှီးဖြတ်ရ၏။

(၆) ရဟန်းဖြစ်သူသည် ပိုးရှိသောဓရကို ပိုးရှိမှန်း သိလျက်
မြက်ပေ၊ မြေပေတို့၌ သွန်း-လောင်းလျှင် ပါဓိတ်
အာပတ်သင့်၏။ ဓမ္မသနာပြောကြား၍ ကုစားရပါသည်။

ပိုးကောင်ကျ၍ သေမည်ကို သိလျက်နှင့် ကုသိုလ်ဖြစ် ဘုရား
မီးထွန်းသောရဟန်းအား ပါဓိတ်အာပတ်သင့်၏။ သိက္ခာပုဒ်ကို
မသိသောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ပါဓိတ်အာပတ်သင့်နိုင်၏။

သီလဖြည့်ကျင့်ခန်း

၉၅

(၇) ရဟန်းဖြစ်သူသည် (၄)ပါး (၄)ပါးထက်အလွန် ဖြစ်
ထော ရဟန်းတို့ကို ထမင်းစားကြွပါ-စသည်ဖြင့် မအပ်
ဆော ဖိတ်ခြင်းမျိုးဖြင့် ဖိတ်သော ဆွမ်းကိုစားလျှင်
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဆွမ်းစားကြွပါ စသည်ဖြင့်
ပင့်ဖိတ်လျှင် စားကောင်း၏။ အာပတ်မသင့်။

(၈) ရဟန်းဖြစ်သူသည် ရွှေရွှေပင့်ဖိတ်သူ၏ ဆွမ်းကို မစားဘဲ
နောက်နောက်ပင့်ဖိတ်သူ၏ ဆွမ်းကို စားလျှင် ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။

(၉) ရဟန်းဖြစ်သူသည် မွန်းလွဲသောအခါ ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊
ဘောဇဉ်ကို စားလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မွန်းလွဲသောအခါ ဆာလျှင် ဓမ္မာရည်(ယာမကာလိက)
ကို အကပ်ခံ၍ သုံးဆောင်ကောင်း၏။

အနာဓရာဂါ ရှိလျှင် ထောပတ်၊ ဆီ၊ ဆီဦး၊ ပျားရည်၊
တင်လဲ၊ (လတ္တာဟာကာလိက)ကို အကပ်ခံ၍ (၇)ရက်သုံးဆောင်
ကောင်း၏။

သကြား မပါသော ပရုဆ၊ အင်္ဂုလိပ်ဆေး၊ (ယာဝ
ဇီဝက)ကို အကပ်ခံ၍ တစ်သက်လုံးသုံးဆောင်ကောင်း၏။

(၁၀) ရဟန်းဖြစ်သူသည် အကပ်ခံပြီး၍ တစ်ညသိမ္ပိသိမ်းသည်။
ထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုစားလျှင် ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

၉၆

ရုက္ခဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

(၁၁) ရဟန်း၊ ဖြစ်သူသည် အကပ် မခံရသေးသော ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်၊ ဖျော်ရည်နှင့် ဆေးပစ္စည်းများကို စားသုံးလျှင် စားတိုင်း စားတိုင်း ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။

ရေနှင့်တံပူကို အကပ်မခံဘဲ သုံးဆောင်ကောင်း၏။ သို့ပါ သော်လည်း ရေ၌အနယ်ရှိလျှင်အကပ်ခံအပ်၏။ တံပူ (သွားတိုက် ဆေးရေ) ဝမ်းထဲဝင်သွားလျှင်ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ သို့ဖြစ်၍ တံပူ (သွားတိုက်ဆေး) ကိုလည်း အကပ်ခံ၍သုံးဆောင်လျှင် ပို၍ အပြစ်ကင်း၏။

အကပ်မခံဘဲ ရဟန်းကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူလိုက်သော အစာ အာဟာရတို့ကို ပြန်ကပ်ဆော်လည်း မစားကောင်းတော့ပေ။ စားလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

အကပ်ခံပြီးသော သစ်သီးနှင့် ကြံတို့ကို ဓားဖြင့်ခွဲစိတ်သော အခါ သစ်သီး၊ ကြံတို့၌ အညှို့ရောင်၊ အမည်းရောင်များ ထင်လာလျှင် ပြန်၍ အကပ်ခံရသည်။

(၁၂) ရဟန်းဖြစ်သူသည် သင်္ကန်းအသစ် ရသောအခါ -

(၁) အညှို့ရောင်၊ (၂) ရွံညှန်ရောင်၊ (၃) အမည်းရောင်၊ ဤသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် သင်္ကန်း၏ လေး ထောင့်၌ဖြစ်စေ၊ သုံးထောင့်၌ဖြစ်စေ၊ နှစ်ထောင့်၌ ဖြစ်စေ၊ တစ်ထောင့်၌ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းပိုးကျောကုန်းခန့် လုံးလုံးဝိုင်းဝိုင်း

ထိမ္မပြည့်ကျင့်စဉ်

၉၇

အစက်(မိစ္ဆ)ထိုးပြီးမှဝတ်ရုံရသည်။ မထိုးဘဲဝတ်ရုံလျှင် ပါမိတ်
အာပတ်သင့်၏။

ထက်နီးစွသောတစ်ခုတည်း၌ အစက်(မိစ္ဆ)ကို ဒွပ်ခု၊ လုံ၊ရ၊
လေးခုမထိုးအပ်၊ တစ်ခုသာ ထိုးရမည်။

၁၃။ ရဟန်းဖြစ်သူသည်ဆေးစေလိုသောစေတနာဖြင့်တိရစ္ဆာန်
သတ္တဝါကိုသတ်လျှင် ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ ကြမ်းပိုး
ဥခွဲလျှင် ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ဆင်ကို ဆတ်လျှင်လည်း
ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဆင်ကို သတ်ရာ၌ လူလူ၊
ပရောဂ၊ စေတနာပိုများ၍ အကုသိုလ်အပြစ်ပိုကြီး၏။

၁၄။ ရဟန်းဖြစ်သူသည် အမျိုး၊လမ်းနှင့် ခရီးသွားရိန်ကို
တိုင်ပင်၍ ခရီးဝေ။ ခရီးရှည် မသွားအပ်။ အယုတ်ဆုံး
တစ်ရွာမှတစ်ရွာသို့ အကူသွားလျှင် ပါမိတ် အာပတ်
သင့်၏။

၁၅။ ရဟန်းဖြစ်သူသည် သံဃာအား လှူမည်ဟု ရည်ညွှန်းပြီး
သော ပစ္စည်းကိုသိလျက်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၊ပါးအား
ဣန္ဒဝေ၊ လှူစေလျှင် ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

၁၆။ ရဟန်းဖြစ်သူသည် မွန်းလုံသောအခါ မြို့ထဲ ရွာထဲသို့
သွားလိုလျှင် ရဟန်းတစ်ပါး၊ပါးကို ပန်ကြားပြီးမှသွား
ရသည်။ မပန်ကြားဘဲသွားလျှင် ပါမိတ် အာပတ်
သင့်၏။

၇- ရတီယအကြိမ်

၉၈

ရလ္လတုသိဒ္ဓိသံ နိရုဋ္ဌာယ်

(၁၂) ထောင်အတွင်း၌ရှိသော ရဟန်းကို....

“အဟံတစ္ဆေ ဝိကာလေ ဂါမပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ”ဟု ပါဠိလိုဖြစ်စေ၊

“အရှင်ဘုရား....၊ တပည့်တော် မှန်းလှသောအခါ မြို့ထဲ ရွာထဲသို့ ထွားဖို့ရာ ပန်ကြားပါ၏”ဟု မြန်မာလိုဖြစ်စေ ပန်ကြားရပါသည်။

ပါမိတ်သိက္ခာပုဒ်များ ပြီးပါပြီ။

(၁) အပြစ်ကိုဖော်ပြ၍ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်များ

ကျူးလွန်မိလျှင် ကျူးလွန်သောအပြစ်ကို သီးခြားဖော်ပြ၍ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်(၄)ပါး ရှိပါသည်။ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် ယခုခေတ် ယခုအချိန်အခါ၌ အာပတ်သဗ္ဗိခြင်း နည်းပါးကြသဖြင့် အာပတ်သင့်ပုံနှင့် ကုစားပုံတို့ကိုမဖော်ပြတော့ဘဲ ချန်ထားခဲ့ပါသည်။

(၂)ပါး၊ (၃)ပါး ဓေသနာကြားကောင်း၏၊ (၃)ပါး ထက်လွန်လျှင် အဓိကဖြစ်၍ (၄)ပါး တစ်ပေါင်းတည်း ဓေသနာ မကြားကောင်းသည်သာ ဖြစ်၏။

အပြစ်ကိုဖော်ပြ၍ ကုစားရသော သိက္ခာပုဒ်များ ပြီးပါပြီ။

သီလဗြည့်ကျင့်ခန်း

၉၉

(ဆ) “ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ကျင့်ဖွယ်ရာ သိက္ခာပုဒ်များ”

ဝတ်မှု၊ စားမှု၊ ဟောပြောမှု စသည်တို့၌ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု ဖြစ်အောင်ကျင့်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်က (၇၅)ပါး ရှိပါသည်။

ဤ(၇၅)ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာရဟန်းတော်တို့ ကျူးလွန်မိ၍ အာပတ်သင့်တတ်သော သိက္ခာပုဒ်များကိုသာ ဖော်ပြပါမည်။

ဤသေခံယသိက္ခာပုဒ်တို့ကို မရိုမသေ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ကျူးလွန်လျှင် ရဟန်းတော်တို့အား ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယအာပတ် သင့်၏၊ ဓမ္မသနာကြား၍ ကုစားရပါသည်။ သာမဏေတို့အား ခဏ်သင့် ၏၊ ခဏ်ထမ်းရပါသည်။

၀။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည်ခါးဝတ်သင်္ကန်း(သင်းပိုင်)ကို ဝတ်သောအခါ ခူးနှစ်ဘက်၊ ချက်၊ ဤ(၃)ပါးကို ပုံးလွှမ်းမိအောင် ဝတ်ရမည်။

ဗူးအောက် လက်ရှစ်သစ်ခန့်ချ၍ ဝတ်ရမည်။

၂။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် မကျန်းမာသူ (ဂိလာန)ပင် ဖြစ်သော်လည်း သင်းပိုင်ကို ခါးတောင်း(အောက်ပိုး) မကျိုက်အောင်။

ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို တစ်ထည်ဝတ်ပြီးမှ တစ်ထည်ထပ် ၍ မဝတ်ကောင်း၊ (၂)ထည်ကို တစ်ခါတည်း ထပ်၍ ဝတ်လျှင်အပြစ်မရှိ၊ ဝတ်ကောင်း၏။

၃။ ခါးဝတ်ဆင်ပိုင်ကို ဝတ်သောအခါ ညီညာစွာဝတ်
မည်ဟုနည်းသွင်း၍ ပတ်ရမည်။ ဤသို့ နည်းသွင်းထား
လျက် မညီလျှင်စေ့စပ်အရှိ၍ အာပတ်မသင့်။ သတိ
မရ၍ မညီမညာဝတ်မိလျှင်လည်း အာပတ်မသင့်။ မညီ-
ဟု မသိလျှင်လည်း အာပတ်မသင့်။ အနာရှိလျှင် မညီ
သော်လည်း အာပတ်မသင့်။ ခြေဆလုံး (မြင်းခေါင်း)
သားဝလွန်းသူ၊ ကြိုးလွန်းသူ၊ ပိန်လွန်းသူ၊ သေးလွန်း
သူများ ဆင်ပိုင်ကို မြှင့်တင်၍သော်လည်းကောင်း၊
နှိမ့်ချ၍ သော်လည်းကောင်း ဝတ်လျှင် အာပတ်
မသင့်။ ဖတ်နည်း၊ ဖတ်တံသေးလျှင်လည်း အာပတ်
မသင့်။ တတ်အောင်ဆင်ရသည်။ မဆင်ချင် အပြစ်
ရှိ၏။

၄။ ကိုယ်ရုံနှင့် ဒုက္ကဋ် (နှစ်ထပ်သင်္ကန်း)တို့ကို ဗုဒ္ဓအောက်
လက်လေးသစ်ခန့်ချ၍ ညီညာစွာဝတ်ရမည်။ ညီညာ
စွာ ဝတ်ရမည်ဟုနည်းသွင်း၍နေရာမရွေးကျင့်ရသည်။
၅။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် သံဃာ အစည်းအဝေးသို့
ချဉ်းကပ်နေထိုင်သောအခါ၊ မထေရ်ကြီးများထံ ချဉ်း
ကပ်နေထိုင်သောအခါ၊ ဆွမ်းစားသောအခါ၊ ဘုရား
ရှိခိုး ဝတ်တက်သောအခါ စသည်တို့၌ ဘယ်ဘက်
တဖက်ဆစ်ကို ကိုယ်ရုံသင်္ကန်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍အလေး
ပြုကာ နေထိုင်ကြရပါသည်။ ညာဘက်ပခုံးကိုလည်း
ကိုယ်ရုံသင်္ကန်းဖြင့် မဖုံးမီး မခြုံမိအောင် သတိပြု၍
နေထိုင်ကြရပါသည်။

သီလဋ္ဌာန်ကျင့်ခန်း

၁၀၁

၆။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် မြို့ရွာတွင်းသို့သွားသောအခါ ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို ခူးအောက် လက်ရှစ်အစိန်ချ၍ ဝတ်ကာ ကိုယ်ရုံကိုလည်ပင်းနှင့်လက်ကောက်ဝတ်တို့ကို ဖုံးလွှမ်းမိအောင် ရုံ၍သွားအပ်၏။

ဗူး၊ လည်ပင်း၊ လက်ခမာဂ်၊ ရင်ပတ်တို့ကိုမပေါ်အောင် သတိပြု၍ သွားအပ်၏။

၇။ ရဟန်းသမဏေတို့သည်မြို့ရွာတွင်း၌နေထိုင်သောအခါ လည်မျိုမှစ၍ ဦးခေါင်းကို ကိုယ်ရုံဖြင့် မဖုံးမိအောင်၊ လက်ကောက်ဝတ်မှစ၍ လက်ဖျားတို့ကို မဖုံးမိအောင် ခြေသလုံးသားမှစ၍ ခြေသလုံးတို့ကို မဖုံးမိအောင် (ဖော်ထား၍)နေထိုင်ရပါသည်။ကြွင်းသောကိုယ်အင်္ဂါ တို့ကို ဖုံး၍နေထိုင်ရပါသည်။

မြို့တွင်း-ရွာတွင်းမှာ ညဇာိပ် ညနေ နေထိုင်ကြသော ရဟန်း သမဏေတို့အား သင်္ကန်း မရုံသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်၊ နေထိုင်ကောင်း၏။

ရဟန်း သမဏေတို့နေသမျှ ကျောင်းအဖြစ် လူဒါန်း၊ ပါဏ်-ဟု ချွေ့ကပ်ထားသော်လည်း သင်္ကန်းရုံဖျက်၍ မနေဘဲကောင်း။

မြို့-ရွာတွင်း၌ ဆွမ်းစားသောအခါ လက်ကောက်ဝတ် ပေါ်ရုံမျှဖြင့် အာပတ်မသင့်၊ ဗူးနှင့် ရင်ပတ်ပေါ်မှ အာပတ်သင့်၏၊ ဒဏ်သင့်၏။

၈။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် မြို့ရွာတွင်း၌ သွားသောအခါ၊
 နေသောအခါတို့၌ (၄) တောင်ခန့်မျှ ကြည့်၍ သွား
 ရသည်။ နေထိုင်ရသည်။ ချောင်းတိမ်ဖွယ်ရာ တောရန်
 ကို ကြည့်သောအခါ (၄) တောင်ထက်ပို၍ ကြည့်
 ကောင်း၏။

၉။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ နေထိုင်သော
 အခါ ခါးအထက်၊ ခါးပခုံးကြီး စသည်ပေါ်အောင်
 သင်္ကန်းကိုပင့်၍ မနေထိုင်ကောင်း။ ထိုင်သောအခါ
 ရံထားသော ကိုယ်ရံ၊ ဗုက္ကုဋ်တို့ကို ဖိ၍ မထိုင်ကောင်း။
 ဖိမထိုင်မိအောင် အနည်းငယ် ပင့်-မ၍ ထိုင်ရသည်။

၁၀။ ရဟန်း သမဏေတို့သည် မြို့ရွာတွင်း၌ (၁၂) တောင်
 ကွာတွင်နေသူများ ကြားသောကြား၍ နားမလည်သော
 အသံဖြင့် စကားပြောရသည်။ (၁၂) တောင်ကွာမှာ
 နေသူများ နားလည်လျှင် ရဟန်း အာပတ်သင့်၏။
 သာမဏေ ဒဏ်သင့်၏။

၁၁။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် မြို့ရွာတွင်း၌ ခေါင်းကိုခြုံ၍
 မသွားကောင်း၊ မနေထိုင်ကောင်း၊ မြို့ရွာတွင်းမှာညအိပ်
 ညနေ နေထိုင်ကြသောရဟန်းသမဏေတို့အား ခေါင်း
 ကိုခြုံသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်၊ နေထိုင်
 ကောင်းပါသည်။

သီလဗြည့်ကျင့်စဉ်

၁၀၃

၁၂။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းခံသောအခါ ဆွမ်းကိုခံယူအံ့-ဟု ထုတ်ပြု၍ရှိစေစွာခံယူအပ်၏။ စွန့်ပစ်လိုဟန် မရှိမစေခံယူလျှင် ရဟန်း (ဒုက္ကဋ်) အာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဒဏ်သင့်၏။

၁၃။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်း ခံ သော အခါ ဆွမ်းလောင်းထည့်ပြီးသည်/မပြီးသည်ကိုသိအောင် သပိတ်၌ အာရုံပြု၍ ခံယူအပ်၏။

သပိတ်၌ ဆွမ်းလောင်းထည့်သည်ကို မသိ၊ အခြားကို ကြည့်လျက်ခံယူလျှင် ရဟန်း အာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဒဏ်သင့်၏။

၁၄။ ရဟန်းသမဏေတို့သည်လက်ဖြင့်ကော်လို့ရသောပဲဟင်းကို ဆွမ်း၏(၄)ဖို့(၁)ဖို့ထက်ခံယူလျှင် ရဟန်းအာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဒဏ်သင့်၏။ လက်ကော်မရသောပဲဟင်း၊ ဝါး၊ အမဲစသောဟင်းနှင့် ဖိတ်ထားသူများထံ၌ (၄)ဖို့(၁)ဖို့ထက်ပို၍ ခံယူသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်။ အပြစ်မှ လွတ်၏။

၁၅။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် သပိတ်၏အတွင်း နှုတ်ခမ်းရေးနှင့်အညီ ဆွမ်းခဲပွယ်-တောဝဠာကို ခံယူအပ်၏။ သပိတ်ဝှံး၊ ပန်းကန် စသည်ဖြင့် ခံယူလျှင်အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်။ အပြစ်မှလွတ်၏။

- ၁၆။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ မစားရ၍သလို-ခွန်ပစ်ဟန်လို မရှိ မသေစားလျှင် ရဟန်းအာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဖြစ်သင့်၏။ ရိရိသေသေ အလေးပြု၍ စားရ၏။
- ၁၇။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ သပိတ်၊ ပန်းကန်၌ အမှတ်သညာမရှိဘဲ ဟိုဟိုသည်သည်ကြည့်၍ စားလျှင် ရဟန်းအာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဖြစ်သင့်၏။
- ၁၈။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ အစဉ်အတိုင်းမစားဘဲ ဟိုတစ်စသည်တစ်စ စားလျှင် ရဟန်းအာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဖြစ်သင့်၏။ လက်သုပ်ဟင်းလျှာကို ဟိုတစ်စသည်တစ်စယူ၍စားလျှင် အာပတ်မသင့်၊ ဖော်မဆင့်၊ စားကောင်း၏။ သူတစ်ပါးကို ပေးလို၍/အခြားသော ခွက်၌ ထည့်လို၍ ဟိုတစ်စသည်တစ်စယူလျှင်လည်း အပြစ်မရှိ။ ယူကောင်း၏။
- ၁၉။ ရဟန်း သမဏေတို့သည် လက်ဖြင့် ကော်လို့ရသော ပဲဟင်းကို ဆွမ်း၏(၄)ဖို့(၁)ဖို့ထက်ပို၍စားလျှင် ရဟန်းအာပတ်သင့်၏။ သာမဏေ ဖြစ်သင့်၏။ လက်ကော်မရသော ပဲဟင်း၊ ငါး၊ အမဲစသော ဖောင်းနှင့်ပိတ်ထားသတို့၏ လက်ကော်ရသောပဲဟင်းတို့ကို (၄)ဖို့ (၁)ဖို့ထက်ပို၍စားသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ဖော်မသင့်၊ အပြစ်မှလွတ်၏။

လိမ္မာပြည့်ကျင့်စဉ်

၁၀၅

၂၀။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ ဝေါင်းဥ
လောက်ဆွမ်းလှတ်သည် ကြီးလွန်း၍ အာပတ်သင့်၏။
ကြက်ဥလောက် ဆွမ်းလှတ်သည် ငယ်လွန်းသော်လည်း
အာပတ်မသင့်။ ယင်းနှစ်လှတ်တို့၏အကြား ဆွမ်းလှတ်
သည် သင့်လျော်၍ ရဟန်းသမဏေတို့စားဖို့ဆု ဆွမ်း
လှတ်ဖြစ်၏။

၂၁။ ရဟန်း သမဏေတို့သည် စကားမပီအောင် ပါးစပ်၌
ဆွမ်းလှတ်ရှိနေစိုက် စကားပြောလျှင် အာပတ်သင့်၏။
တရားဟောစဉ် ဖန်ခါးသီးစသည် ပါး
စပ်၌ဝံ့၍ဟောလျှင်၊ စကားပီလောက်သော ဆွမ်းလှတ်
အနည်းငယ်ရှိ၍ ပြောလျှင် အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်။
ပြောကောင်း၏။

၂၂။ ရဟန်းသမဏေတို့သည်ထမင်း၊ ငါးအသား၊ ဆန်ဖြင့်ပြု
လုပ်သောမုန့်၊ ဂျုံဖြင့်ပြုလုပ်သောမုန့်၊ ဤ(၅)မျိုးတို့
ကို ကိုက်ဖြတ်၍စားလျှင် အာပတ်သင့်၏။ ဒဏ်သင့်၏။
(ဆွမ်း၊ ကောက်ညှင်းပေါင်းစသည်တို့ကို အဆုပ်အလုံး
ပြုလုပ်ကာ ကိုက်ဖြတ်စားခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။)
သစ်သီး၊ ကြီးငယ်၊ ခဲဖွယ်၊ လက်သုပ်တို့ကို ကိုက်ဖြတ်၍
စားသော်လည်း အာပတ်မသင့်။ ဒဏ်မသင့်။ ကိုက်
ဖြတ်၍ စားစေကောင်း၏။

၂၃။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ လျှာကို
ထုတ်၍စားလျှင်၊ “စပ်စပ်” အသံကိုပြည်စေ၍ စားလျှင်
အာပတ်သင့်၏။ ဒဏ်သင့်၏။

၂၄။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် နှိမ့်သောက်သောအခါ၊ ဟင်း
 ရေရသောက်သောအခါ၊ လက်ဘက်ရည် ရောင်းဖိသောက်
 သောအခါ၌ “ရှူးရှူးရှုတ်ရှုတ်” အသံပြည်အောင်
 သောက်အပ်၏။ အသံပြည်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ စက်
 သင့်၏။

၂၅။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ လက်
 ချောင်းများကို လျှာဖြင့်လျက်၍ မစားအပ်။ စားလျှင်
 အာပတ်သင့်၏။ စက်သင့်၏။ သပိတ်၊ ပန်းကန်တို့ကို
 လက်ချောင်းဖြင့်ခြစ်၍ မစားအပ်။ နှုတ်ခမ်းကိုလျှာဖြင့်
 လျက်၍ မစားအပ်။ စားလျှင် အာပတ်သင့်၏။ စက်
 သင့်၏။

ဆွမ်းဟင်းများ၊ ပေနေသော လက်ဖြင့် သောက်ရ
 ခွက်ကိုမကိုင်အပ်။ ကိုင်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ စက်သင့်၏။
 ဆွမ်းလုံးများ၊ ဟီဝင်သော သပိတ်ဆေးရည်ကို မြွေခွာ
 တွင်း၌မထွန်အပ်။ ထွန်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ စက်သင့်၏။

၂၆။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် အဝတ်ထိုး၊ ဝါ၊ခြမ်းထိုး၊
 ဆစ်ခွက်ထိုး၊ ဤထုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကို လက်
 ဖြင့်ကိုင်ထားသော ကျန်းမာသူကို တရားမဟောအပ်။
 (၆)တောင်ခန့်ရှိသော တုတ်၊တောင်ဓားကို လက်ဖြင့်
 ကိုင်ထားသော ကျန်းမာသူကို တရားမဟောအပ်။
 တစ်ဘက်သွား၊ နှစ်ဘက်သွားရှိသော ခါးလက်နက်
 ကိုလက်ဖြင့်ကိုင်ထားသော ကျန်းမာသူကို တရားမဟော

သီလပြည့်ကျင့်ရန်

၁၀၇

အပ်။ ခလေး၊ ခသနတ်၊ လက်နက်ကို လက်ဖြင့်ကိုင်
ထားသော ကျန်းမာသူကို တရားမဟောအပ်။

စိုက်ထားသော ထီးရိပ်အောက်၌ နေသောသူတို့အား
ထီးကို ကိုင်မထားလျှင် တရားဟောမကောင်း၏။

၂၇။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် သစ်သား၊ ထန်းလက်၊ ဝါး
စသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ခုံဖိနပ်(ခြေနင်း)
စီးထားသော ကျန်းမာသူကို ထရားမဟောအပ်။

၂၈။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် သစ်သား၊ ထန်းလက်၊ ဝါး
စသည်တို့ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ခုံဖိနပ်ကို မစီးကောင်း။
ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ရာခုံ၊ သန့်သက်ရေအေးရာခုံတို့၌
သာ စီးကောင်း၏။

၂၉။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် ရထား၊ လည်း စသော ယာဉ်
တို့၌နေသော ကျန်းမာသူကို တရားမဟောကောင်း။
လူနှစ်ယောက် လက်ချင်းယှက်၍ ဆောင်သော ယာဉ်၌
နေသူ၊ အဝတ်ထမ်းစင်ယာဉ်၌နေသူ၊ ဖျက်ထားသော
ယာဉ်၌နေသူ၊ ဘီးသက်သက်၌ နေသော သူတို့ကိုလည်း
တရားမဟောကောင်း။ ဟောလျှင် ရဟန်းအာပတ်
သင့်၏။ သာမဏေ ဒဏ်သင့်၏။

ရဟန်း သာမဏေတို့သည် မထေရ်ကြီးရှိလျှင် မထေရ်
ကြီးက တိုက်တွန်းမှုဖြစ်စေ၊ မထေရ်ကြီးကိုပန်ကြားပြီးမှ
ဖြစ်စေ တရားဟောရသည်။

၃၀။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ခြေပြင်၌အိပ်နေသူကိုပင် ဖြစ်စေ တရားမဟောကောင်း၊ ဟောလျှင် အာပတ်သင့်၏၊ ဒဏ်သင့်၏။

လျောင်း အိပ်နေသော ရဟန်း သမဏေ တို့သည် အိပ်သူ၊ ထိုင်သူ၊ ရပ်သူတို့ကို တရား ဟောကောင်း၏။ ထိုင်နေသော ရဟန်းသမဏေတို့သည် ထိုင်သူ၊ ရပ်သူတို့အား တရား ဟောကောင်း၏။ အိပ်နေသူကို မဟောကောင်း။

ရပ်နေသော ရဟန်း သမဏေ တို့သည် ရပ်သူဆိုသာ တရားဟောကောင်း၏။ အိပ်သူ၊ ထိုင်သူ တို့ကို မဟောကောင်း၊ ဟောလျှင် အာပတ်သင့်၏။ ဒဏ်သင့်၏။

၃၁။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ခူးကိုသိုင်းလျက် လက်ချင်း ယှက်၍နေသော ကျန်းမာသူကို၊ ခူးခေါင်း ကျောဆစ်ကို ပုဆိုးဖြင့် ရစ်ပတ်ထားသော ကျန်းမာသူကို တရား မဟောကောင်း။

၃၂။ ရဟန်းသမဏေတို့သည် ပဝါစသည်ဖြင့် ဆံစ မပေ၍ အောင် ခေါင်းကို ရစ်ပေါင်းထားသော ကျန်းမာသူ၊ ခေါင်းကို စွပ်ထားသော ကျန်းမာသူတို့အား တရား မဟောကောင်း။

ခေါင်းကို စောင် စသည်ဖြင့်နှံထားသော ကျန်းမာသူအား တရား မဟောကောင်း။ ဟောလျှင် အာပတ်သင့်၏၊ ဒဏ်သင့်၏။

သီတဠာရသုတ်

၁၀၉

၃၃။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် မြေ၌နေ၍ အဝတ်မျှ မြက်မျှ
ခင်းထားသောနေရာ၌နေသော ကျန်းမာသူကို တရား
မဟောကောင်း။

နိမ့်ရာ၌နေ၍ မြင့်ရာ၌နေသော ကျန်းမာသူကို တရား
မဟောကောင်း။ ရပ်၍ထိုင်နေသော ကျန်းမာသူကို
တရားမဟောကောင်း။ ဟောလျှင် အာပတ်သင့်၏။
ဒဏ်သင့်၏။

၃၄။ ခရီးသွားသောအခါ နောက်မှသွားသော ရဟန်း
သာမဏေတို့သည် ရွှေကသွားသော ကျန်းမာသူအား၊
လမ်းမဟုတ်သည့်မှ သွားသော ရဟန်းသာမဏေတို့
သည် လမ်းဟုတ်သည်ကသွားသော ကျန်းမာသူအား
တရား မဟောကောင်း။ ဟောလျှင် အာပတ်သင့်၏။
ဒဏ်သင့်၏။

၃၅။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် ကျန်းမာပါလျက် မတ်တတ်
ရပ်၍ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို မစွန့်အပ်၊ စွန့်လျှင်
အာပတ်သင့်၏။ ဒဏ်သင့်၏။

လုံခြုံ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်သို့ သွားစဉ် အဆောတလျှင်
ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့သည် ထွက်ကျသည် ဖြစ်အံ့၊
အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်၊ အပြစ်မလွတ်၏။

ဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်တို့သည် လူ့ဘဝက ရပ်သူရက်
ကျင်ငယ်စွန့်လေ့ရှိခဲ့သောကြောင့် ရဟန်းတစ်ဦးလည်း
ရပ်လျက်ပင် ကျင်ငယ်စွန့်တတ်ကြကုန်၏။ မစွန့်ကောင်း။

ဒုလ္လဘတိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

စွန့်တိုင်းစွန့်တိုင်း အာပတ်သင့်၏။ အထူးသတိပြုကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၃၆။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် ကျန်းမာပါလျက် စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်တို့၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ တံတွေးတို့ကို မစွန့်အပ်၊ စွန့်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ ဒဏ်သင့်၏။ ဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်တို့သည် ကျင်ကြီးစွန့်ရာ ခွက်၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရာ ခွက်တို့၌ တံတွေး ထွေးမိတတ်ကြကုန်၏။ မမထွေးကောင်း၊ ထွေးတိုင်း ထွေးတိုင်း အာပတ်သင့်၏။ အထူးသတိပြုကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်မရှိရာ၌ စွန့်သော်လည်း စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်ရှိရာသို့ စီးသွားလျှင် အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်။ အပြစ်မူလွတ်၏။

၃၇။ ရဟန်းသာမဏေတို့သည် ကျန်းမာပါလျက် သောက်/ချိုး/သုံးဆောင်ကောင်းသော ဧရ၌ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် တံတွေးတို့ကို စွန့်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ ဒဏ်သင့်၏။ ကုန်း၌ စွန့်သော်လည်း သောက်/ချိုး/သုံးဆောင်ကောင်းသော ဧရသို့ စီးကျသွားလျှင် အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်။ ဧရပြင်ကျယ်၌ ဧရလွတ်ရာကို ရှာမရ၍ စွန့်လျှင် အာပတ်မသင့်၊ ဒဏ်မသင့်၊ အပြစ်မူလွတ်၏။ သေခါယသိက္ခာပုဒ်များ ပြီးပါပြီ။

သီလဖြည့်ကျင့်ရန်

၁၁၁

ဖြစ်ပေါ်လာသောပြဿနာအဓိကရုဏ်းများ၊

ငြိမ်းဖို့ရာကိုပြသော သိက္ခာပုဒ်များ၊

ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာအဓိကရုဏ်းများ၊ ငြိမ်းဖို့ရာကို
ပြသော သိက္ခာပုဒ်က (၇)ပါး ရှိပါသည်။ အာပတ် အားခြား
မရှိ။ အဓိကရုဏ်းငြိမ်းဖို့ရာသာ ဖြစ်ပါသည်။

အဓိကရုဏ်း သမတ ပြီးပါပြီ။

x x x

ဤ(၂၂၇)ပါးသော သိက္ခာပုဒ်များသည် ပါတိမောက္ခ
ထံဝရ သီလမည်၏။ ယုံကြည်ခြင်းသစ္စာတရား ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ပါတိမောက္ခမှာ၊ သစ္စာသာ၊ မှန်စွာပြဋ္ဌာန်း
ဆည်း။

ဤ(၂၂၇)ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည် မိမိတို့၏ အပါယ်
ဘေး၊ အပါယ်သံသရာမှ လွတ်မြောက်ဖို့ရာ အားကိုးရာ အစစ်
ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းရှိစေ၊ အမျိုးကောင်းသား ရဟန်း
တော်များ လိုက်နာဖြည့်ကျင့်သော သီလဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် ရရှိ
ပါသည်။

x + x

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ဟူသော ခွါရ
ခြွေးကိုပါ၌ လောဘ၊ ခေါသ၊ မေဃတို့ မပြစ်ရအောင် သတိ
ထား၍ စောင့်စည်းရသော သီလသည် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ
မည်၏။ သတိ ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဣန္ဒြိယမှသာ ဆတိသော၊ မှန်စွာပြဋ္ဌာန်းသည်။

မျက်စိ၌ အဆင်း၊ နား၌ အသံ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့၊ လျှာ၌
အရသာ၊ ကိုယ်၌ အတွေ့၊ စိတ်၌ အာရုံအမျိုးမျိုး လာတိုက်သော
အခါ လောဘ၊ ခေါသ၊ မေဃတို့ မပြစ်ပေါ်လာရအောင်
သတိဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းရှိသော အမျိုးကောင်းသော ရဟန်း
တော်များ ပြည့်ကျင့်သော သီလဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရရှိပါသည်။

* * *

စာဇီဝပါရှိသမျှသီလ

မိမိ၏လုံ့လဝိရိယဖြင့် ပစ္စည်း(၄)ပါးကိုရှာမှီး၍ စင်ကြယ်
စွာ အသက်မွေးခြင်းသည် စာဇီဝပါရှိသမျှသီလ မည်၏။ ဝိရိယ
ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။စာဇီဝမှသာ စိရိယာ၊ မှန်စွာပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဗေဒင်ဟောခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း စသည်ဖြင့် သက်န်း၊ ဆွမ်း၊
ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို ရှာဖွေကာ အသက်မွေး
ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ မိမိ၏လုံ့လဝိရိယဖြင့် ဆွမ်းခံခြင်း၊ ပံ့သကူ

သီလဖြည့်ကျင့်စဉ်

၁၁၃

သင်္ကန်း၊ ရွာဖွေ ကောက်ယူခြင်း စသည်တို့ဖြင့် စင်ကြယ်စွာ အသက်မွေးခြင်းရှိစေသော အမျိုးကောင်းသား၊ ရဟန်းတော်များ ဖြည့်ကျင့်သောသီလဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။

ပစ္စယ သန္တိသီတ သီလ

ပစ္စည်း(၄)ပါးကို မှီဝဲသုံးဆောင်သောအခါ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းသည် ပစ္စယသန္တိသီတ သီလ မည်၏၊ ပညာပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပစ္စယမှသာ ပညာသာ၊ မှန်စွာ ပြဋ္ဌာန်းသည်။

သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်သောအခါ ဤပစ္စည်း(၄)ပါးတို့ကို လှပတင့်တယ် ဖို့ရာ၊ မြူးတူးပျော်ပါးဖို့ရာမှီဝဲသုံးဆောင်သည်မဟုတ်။ သာသနာ အကျင့်၊ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်းသီလ၊ အမာဓိ၊ ဝိပဿနာအကျင့် တို့ကို ကျင့်နိုင်ဖို့ရာသာ မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ မှီဝဲသုံးဆောင်ကြသောအမျိုးကောင်းသား၊ ရဟန်း တော်များ ဖြည့်ကျင့်သောသီလဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရရှိပါသည်။

ဒုလ္လဘ ရဟန်းတော်တို့သည် ဤသီလ(၄)ပါးကို ပြည့်စုံ နိုင်သမျှပြည့်စုံစေရန် လိုက်နာကျင့်သုံးကြရပေသည်။ ဤသီလ (၄)ပါးပြည့်စုံလျှင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သော အခါ သမာဓိအမြန်ဖြစ်လာတတ်ပါသည်။ လွယ်ကူချမ်းသာစွာ ရှုမှတ် လို့ ရတတ်ပါသည်။ ထူးထူးခြားခြား တရား တွေ့မြင်တတ်ပါ သည်။

ဂ - ဒုတိယအကြိမ်

၁၁၄

ဗုဒ္ဓဘာသာရပ် ဝိနည်းဝေ

ဤသီလ(၄)ပါးနှင့် ပြည့်စုံကြသော ရဟန်းတော်တို့သည်
ဣန္ဒြေ(၅)ပါးတို့တွင် သမ္မိန္ဒြေ၊ ဝိရိယိန္ဒြေ၊ ဆတိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊
ဟာသောဣန္ဒြေ(၄)ပါး ပြည့်စုံနေကြပြီးဖြစ်၍ သမာဓိန္ဒြေတစ်ခု
ဖြစ်ပို့သော လိုတော့သည်။ သမာဓိဖြစ်အောင် သတိပဋ္ဌာန်
ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လိုက်သောအခါ မိမိတို့၏ ပါရမီ
အားလျော်စွာ တရားထူး တရားမြတ်များ ရသွားကြမည် ဖြစ်
ပေသည်။

ရှေးမထင်မြတ်တို့ တရားထူး တရားမြတ် ရသွားကြသည်
မှာလည်း ဤ သီလ(၄)ပါးနှင့် ပြည့်စုံကြ၍ ရသွားကြခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာရဟန်းတော်တို့သည် သီလ(၄)
ပါးတို့ကို ပြည့်စုံအောင် လိုက်နာကျင့်သုံးကြရပေသည်။

သီလပြည့်ကျင့်စဉ်း ပြီးပါပြီ။

* * *

“ဝိပဿနာရှုခန်း”

လူ့ဘဝသည် စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေး၊ တိုင်းပြည်ရေး စသည်ဖြင့် ရေးရာကိစ္စအားဖြင့်လည်း များပြားလှပေသည်။ နတ်ဗြဟ္မာသေများနှင့် နှိုင်းစာလိုက်ပါက ထက်တမ်းအား ဖြင့်လည်း တိုတောင်းလှပေသည်။ လူ့ပြည်၌ အနှစ် (၁၀၀) သည် မရနိမ့်တဝသဝတ္တိနတ်ပြည်၌ (၁)နာရီခွဲမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ရေးရာကိစ္စကလည်းများ၊ ထက်တမ်းကလည်းတို ပါသော်လည်း လူ့ဘဝသည် စုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ရောက်ကြမ်း ကုသိုလ်ပါရမီ အထူးတို့ကို ဆည်းပူးရယူဖို့ရာ အကောင်းဆုံးဘဝဖြစ်ပေသည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ စံဝင်သွားကြသော ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း ဤလူ့ဘဝကပင် ကုသိုလ်ပါရမီ အထူး တို့ကို ဆည်းပူး၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရယူသွားကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ အလွန်ရခဲသည့် လူ့အဖြစ်ကိုရပြီး ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်ရှိနေခိုက် မိမိအတွက် ရရှိထားသော အချိန်များကို အကျိုးအရှိဆုံးအလုပ်၌ အသုံးပြုရန် လိုအပ်လှပေသည်။ မိမိအတွက် ရရှိထားသော အချိန်များကို အကျိုးအရှိဆုံး အသုံးပြုလိုပါလျှင် ဆတ်ပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရမည်

ဖြစ်ပေသည်။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းသည် မိမိအတွက် ရရှိထားသောအချိန်ကို အကျိုး အရှိဆုံး အသုံးချခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း အလုပ်သည် ရှုမှတ်ခြင်း အလုပ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့ကို အပါယ်ဘုံဘဝ၊ အပါယ်ဆင်းရဲများသို့ ကျရောက်စေမည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိသော ကိလေသာတို့ကို (တစ်ဘက်က) ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စကိုလည်း ပြီးစေပါသည်။ မိမိတို့ကို အမြတ်ဆုံး ချမ်းသာ(နိဗ္ဗာန်သို့) ပို့ပေးရောက်စေမည့် သမာဓိဉာဏ်တို့ကို (တစ်ဘက်က) တိုးတက်ရင့်ကျက်ခြင်း ကိစ္စကိုလည်း ပြီးမြောက်စေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရွာန်းဘဝသို့ရောက်ရှိနေခိုက် မိမိအတွက် အကျိုးအရှိဆုံး သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်သင့်လှပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်အပါယ်သံသရာ အပါယ်ဆင်းရဲများမှ လွတ်မြောက်စေမည့် မဂ်ဉာဏ် ဗိုလ်ဉာဏ်သို့ ကေန့်မချ ရောက်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်တိုင်း ပြုလုပ်တိုင်း ဆုတောင်းခဲ့ကြသည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့လည်း ကေန့်မချ ရောက်သွားကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းအကျင့်လမ်းစဉ်စတင်ပြီး အခြားအကျင့်လမ်းစဉ်ဖြင့် မဂ်ဗိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားသည်ဟူ၍ မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်ရှိနေခိုက် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်သင့်လှပေသည်။

ဝိပဿနာရှုခန်း

၁၁၇

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းသည် မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ အလျဉ်းအမြန်ပြောင်းလဲ နေသောသဘောကို အမှန်အတိုင်းသိအောင် ရှုမှတ်ရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ အလျဉ်းအမြန်ပြောင်း လဲနေသောသဘောကို အမှန်အတိုင်းသိအောင် ရှုမှတ်ရမည့် တရားများမှာ (၄)ပါး ရှိပါသည်။

- (၁) ကာယာနုပဿနာ = ကိုယ်အမူအရာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ကို သိအောင် ရှုမှတ်ရခြင်း။
- (၂) ဝေဒနာနုပဿနာ = ဝေဒနာ(၃)မျိုးကို သိအောင် ရှုမှတ်ရခြင်း။
- (၃) စိတ္တာနုပဿနာ = အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲနေသော စိတ်အမူအရာကို သိအောင် ရှုမှတ်ရခြင်း။
- (၄) ဓမ္မာနုပဿနာ = ပြဆိုခဲ့ပြီးသော (၃)ပါးမှ ကြွင်း သော သဘောတရားများကိုသိအောင်ရှုမှတ်ရခြင်း ဟူ၍ (၄)ပါး ရှိပါသည်။

ကာယရှုမှတ်ပုံ

(၁) ကာယာနုပဿနာ = ကိုယ်အမူအရာဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို သိအောင် ရှုမှတ်ရခြင်းဟူသည် သွားသောအမူအရာ၊ ရပ်သော အမူအရာ၊ ထိုင်သောအမူအရာ၊ ထ-သောအမူအရာ၊ လက်ခြေ တို့ကို ကျွေးဆန့်သောအမူအရာတို့၏ သဘောကို အမှန်အတိုင်း သိအောင် ရှုမှတ်ရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ရှုမှတ်ခါစ၌ ကိုယ်အမှုဆရာအားလုံးကိုသိအောင် ရှုမှတ်လို့ ပရမေသပေ။ ထိုင်မှတ်ခြင်းဖြင့် စိတ်တည်ငြိမ်မှုဖြစ်အောင်ရှုမှတ် ရပါသည်။ ထိုင်မှတ်ခြင်းဖြင့် စိတ်တည်ငြိမ်မှု ဖြစ်လာပြီးသော အခါ ကိုယ်အမှုဆရာအားလုံးကို တဖြည်းဖြည်းရှုမှတ်လို့ ရလာ ပါလိမ့်မည်။

ထိုင်၍ရှုမှတ်သောအခါ တစ်ယျဉ်းခွဲ၍ ဖြစ်စေ၊ ခူးတုပ်၍ ဖြစ်စေ၊ ကြာကြာထိုင်နိုင်သော ထိုင်ခြင်းမျိုးဖြင့် ထိုင်ရပါ သည်။ ခါးကိုလည်း တည့်တည့်မတ်မတ်ထားရပါသည်။ ခေါင်း ကိုလည်း တည့်တည့်မတ်မတ်ထားရပါသည်။ စိတ်ကို ဝမ်းဗိုက်၌ စူးစိုက်ထားရပါမည်။

လေရှူထွင်းလိုက်၍ ဝမ်းဗိုက်အဆင့်ဆင့် ပေးဝမ်းကြွတက် လာသောအခါ ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်)ကို ခွာနိုင်သမျှ ခွာ-(အာရုံမပြုပါဘဲ)၊ အဆင့်ဆင့် တောင့်တင်းတုန်းကန်မှု သဘော (ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ “ပေးဝမ်း တယ်”ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။

လေရှူထွင်းလိုက်၍ ဝမ်းဗိုက်အဆင့်ဆင့် ပိန်ကျသွားသော အခါမှာလည်း ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန်(ပညတ်)ကို ခွာနိုင်သမျှခွာ- (အာရုံမပြုပါဘဲ)၊ အတွင်းက အဆင့်ဆင့် လှုပ်သွား၊ ရွေ့သွား၊ လျော့သွားသောသဘော(ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ “ပိန်တယ်”ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။

အကယ်၍ ခမ်းဗိုက်က ပောင်းတာ၊ ပိန်တာ မထင်ရှားခဲ့လျှင် ထိုင်တယ်-ထိတယ် ဟု ပြောင်း၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ထိုင်တယ်-ဟု ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ အပေါ်ပိုင်း ဦးခေါင်းပိုင်းမှ စ၍ အောက်ပိုင်းသို့ ခြုံချသကဲ့သို့ တစ်ရွေ့ပြီး တစ်ရွေ့ ရွေ့ချကာ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ခေါင်းကိုယ်၊ ခြေ၊ လက် ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို ခွာနိုင်သမျှခွာ - (အာရုံမပြုပါဘဲ)၊ တောင့်တင်းမှု သဘော (ပရမတ်) ကို ထိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

“ထိတယ်” ဟု ရှုမှတ်တဲ့ အခါမှာလည်း ထိနေသည့် တင်ပါ။ ခြေထောက် စသော ပုံသဏ္ဌာန်များ (ပညတ်) ကို ခွာနိုင်သမျှခွာ - (အာရုံမပြုပါဘဲ)၊ မာနေတဲ့သဘော၊ တင်းနေတဲ့သဘော (ပရမတ်) ကို ထိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

“ပောင်းတယ်-ပိန်တယ်” ဟု ရှုမှတ်၍လည်း ရနေသည်။ စိတ်ကလည်း တခြားအာရုံသို့ ထွက်နေသည်ဟူ၍ သိရပါလျှင် “ထိတယ်” ဟု အမှတ်တစ်ချက်တိုး၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ တစ်ချက်တိုး၍ ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ စိတ်ထွက်မှုမရှိတော့ဘဲမှတ်လိုကောင်းလာသတ်ပါသည်။ “ထိတယ်” ဟု တစ်ချက်တိုး၍မှတ်ပါသော်လည်း စိတ်က တခြား အာရုံသို့ ထွက်သွားနိုင်သေးလျှင် “ထိုင်တယ်” ဟု အမှတ်တစ်ချက် ထပ်တိုး၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ပောင်းတယ်-ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်-ထိတယ်ဟု အစဉ်တား၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

၈၂၀

ရုက္ခဘသိဖုယ် ဝိနည်းငယ်

စကြိုလျှောက်၍ ရှုမှတ်ပုံ

စကြိုလျှောက်၍ တရား ရှုမှတ်ရာ၌ အမှတ်(၄)မျိုး ရှိပါသည်။ ခြေတစ်လှမ်း၌ (၁)ချက်၊ ခြေတစ်လှမ်း၌ (၂)ချက်၊ ခြေတစ်လှမ်း၌ (၃)ချက်၊ ခြေတစ်လှမ်း၌ (၆)ချက် ဟူ၍ (၄)မျိုးရှိပါသည်။

ခြေတစ်လှမ်း(၁)ချက်မှတ်၌ ဘယ်ခြေက လှမ်းသောအခါ “ဘယ်လှမ်းတယ်”၊ ညာခြေက လှမ်းသောအခါ “ညာလှမ်းတယ်” ဟု စိတ်ဖြင့် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ခြေလှမ်းနှေးသည်ထက် နှေးအောင် ချုပ်၍မလှမ်းရ။ မနှေးမြေ့ သာယာသိမ်မွေ့စွာ လှမ်းရပါမည်။ ခြေထောက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို အာရုံမပြုဘဲ (ခွာနိုင်သမျှခွာ၍) လှမ်းစမှ လှမ်းဆုံးတိုင် အောင် ရွှေ့သွားသောသဘော(ပရမတ်) ကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

ခြေတစ်လှမ်း (၂) ချက် မှတ် ၌ “ကြွတယ်-ချတယ်” ဟု စိတ်ဖြင့် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ခြေထောက်ကို သာယာသိမ်မွေ့စွာ ကြွရ၊ ချရပါသည်။ ခြေထောက် ကြွတက်လာသောအခါ ခြေထောက် ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုပါဘဲ)၊ ခွာနိုင်သမျှခွာ၍ ကြွစမှကြွဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ အပေါ်သို့ ပေါ်မေ့၊ တက် လာ သော သဘော (ပရမတ်) ကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

နင်းချလိုက်သောအခါ ခြေထောက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုဘဲ) ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍ ချစမှ ချဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ရွှေ့ကျ၊ လေးကျသွားသည့်သဘော (ပရမတ်) ကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

ခြေတစ်လှမ်း (၃) ချက်မှတ်၌ “ကြွတယ်-လှမ်းတယ်-ချတယ်” ဟု စိတ်ဖြင့် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ နှေးသည်ထက် နှေးသွားအောင်လဲ ချုပ်၍ ကြွခြင်း၊ လှမ်းခြင်း၊ ချခြင်းတို့ကို မပြုလိုပဲ။ မနှေးမမြန် မှန်မှန် သာယာသိမ်မွေ့စွာ ကြွ-လှမ်း-ချရပါမည်။ အလွန်နှေးအောင် ချုပ်၍ ကြွ-လှမ်း-ချခဲ့ပါလျှင် ဝီရိယလွန်ကဲ၍ တရားသဘောများကို မတွေ့ဘဲ ဖြစ်နေဘတ် ပါသည်။

ခြေထောက်ကြွတက်လာသောအခါ ခြေထောက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုဘဲ) ခွာနိုင်သမျှခွာ၍ ကြွစမှကြွဆုံး တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် တစ်ရွှေ့ပြီးတစ်ရွှေ့ ပေါ့ပေါ့တက် လာသောသဘော (ပရမတ်) ကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ပေါ့ပေါ့ တက်လာသည် ကို သိခြင်းသည် ဟေဇော-မီးဓာတ်နှင့် ဝါဇော-လေဓာတ်ကို သိခြင်းပင်ဖြစ် ပေသည်။

ခြေထောက် လှမ်းလိုက်သော အခါ၌လည်း ခြေထောက် ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုဘဲ) ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍ လှမ်းစမှ လှမ်းဆုံးတိုင်အောင် ရွှေ့သို့ အဆင့်ဆင့် တစ်ရွှေ့ပြီး တစ်ရွှေ့ ပေါ့ပေါ့သွားသောသဘော (ပရမတ်) ကို သိနိုင်သမျှ

သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ပေါ့ ပေါ့ သွား၊ ယော
ဆတော့ကို သိခြင်းသည် တေဇော-မီးခတ်နှင့် ဝါယော-
လေခတ်ကိုသိခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။တေနှင့် ဝါမှာ၊ ခတ်နှစ်ဖြာ၊ ပေါ့တာ
ထင်ရှားသည်။

ခြေထောက် နင်းချလိုက်သော အခါ၌လည်း ခြေထောက်
ပိုသဏ္ဌာန် (ပညတ်)ကို (အာရုံမပြုပါဘဲ) ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍
ချစ်မှ ချဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် တစ်ရွေ့ ပြီးတစ်ရွေ့ လေး
လေးကျသွားသောသဘော (ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှသိအောင်
စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ လေးလေးကျသွားသောသဘောကို
သိခြင်းသည် ပထဝီ-အမာခံမြေခတ်နှင့်အာပေါ-ရေခတ်ကို
သိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ပ-နှင့် အာမှာ၊ ခတ်နှစ်ဖြာ၊ လေးတာ
ထင်ရှားသည်။

အဆင့်ဆင့်မှ ဖြစ်ပျက်

သမာဓိဉာဏ်များ အသင့်အတင့် ရင့် သန် အား ရှိ လာ
သောအခါ ကြွတယ်ဟု မှတ်လိုက်သည် ရှိသော် ပေါ့ပါး၍
အထက်သို့ အဆင့်ဆင့် ရွေ့တက်သွားသော သဘော၊ လှမ်း
တယ်-ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ပေါ့ပါး၍ ရွေ့သို့ အဆင့်
ဆင့် ရွေ့သွားသောသဘော၊ ချတယ်တို့ မှတ်လိုက်သည်ရှိသော်
လေး၍ အောက်သို့ အဆင့်ဆင့် ကျသွားသော သဘောတို့ကို
တွေ့သိလာကြပေမည်။

ဝိပဿနာရှုခန်း

၁၂၃

ထို့ထက်တစ်ဆင့် သမာဓိဉာဏ်များ ရင့်သန် အားရှိလာ၍ ရိရိဓမ္မဓမ္မ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ တစ်ဆင့်နှင့် တစ်ဆင့် မစပ်စော့ပါဘဲ ပြတ်ပြတ်သွားသည်ကို တွေ့သိလာ တတ်ကြပေသည်။ ပထမတစ်ဆင့်ဖြစ်ပေါ်လာပြီးပြတ်သွားတာ၊ ပျက်သွားတာ၊ နောက်နောက်လဲ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ဖြစ်ပေါ် လာပြီး (ပြတ်ပြတ်သွားတာ) ပျက်ပျက်သွားတာတို့ကို တွေ့သိ လာတတ်ကြပါသည်။ အဆင့်ဆင့်တို့သည် ဖြစ်ပျက်တို့ပင် ဖြစ် သွားကြပါသည်။

ခြေတစ်လှမ်း (၆)ချက်မှတစ်ဆင့် ကြွစ-ကြွဆုံး၊ လှမ်းစ- လှမ်း ဆုံး၊ ချစ- ချဆုံး ဟူ၍ (၆)ချက်ရှုမှတ်ရပါသည်။ ခြေတစ်လှမ်း (၃)ချက်မှတစ်ဆင့်ပင် အစနှင့်အဆုံးကို သိအောင်၊ ကွဲပြားအောင် တိုး၍ ရှုမှတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကြွစဆိုသည်မှာ ခြေထောက်ကြွသောအခါ ဖနောင့်ကသာ ကြွ၍ ခြေဖျားကမကြွသေးမီ အခိုက်အတန့်ဖြစ်ပါသည်။ ကြွဆုံး ဆိုသည်မှာ ခြေဖျားပါ ကြွတက်ပြီး၍ ကြွတက်ခြင်းအဆုံး အခိုက်အတန့် ဖြစ်ပါသည်။

လှမ်းစ ဆိုသည်မှာ ခြေထောက် ရှေ့သို့ စ၍ ရှေ့သော အခိုက်အတန့် ဖြစ်ပါသည်။ လှမ်းဆုံးဆိုသည်မှာ လှမ်းသဖြင့် ရှေ့သို့ ရှေ့သွားသောအရှိန် ကုန်ဆုံး၍ အနည်းငယ် ရပ်တန့် သွားသော အခိုက်အတန့်ဖြစ်ပါသည်။ ချစ ဆိုသည်မှာ အောက် သို့ ခြေထောက်ကျဆင်းသွားသော အခိုက်အတန့်ဖြစ်ပါသည်။ ချဆုံးဆိုသည်မှာ ကြမ်းပြင်၊ မြေပြင် စသည်တို့၌ ခြေထောက် ထိသွားခြင်းအဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နည်း- ခြေတစ်လှမ်း (၆)ချက်မှတ်၌ ကြွချင်တယ်-
ကြွတယ်၊ လှမ်းချင်တယ်- လှမ်းတယ်၊ ချချင်တယ်-ချတယ် ဟူ၍
(၆)ချက် ရှုမှတ်ရပါသည်။

တရားအားထုတ်၍ အကြောင်းအကျိုးကို သိသော ပစ္စယ
ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ မကြမီ ကြွချင်သောစိတ် ဖြစ်
ပေါ်လာတာ၊ မလှမ်းမီ လှမ်းချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတာ၊
မချမီ ချချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတာများ ထင်ရှားလာတတ်
ပါသည်။ ယင်းစိတ်များကိုပါ ထည့်၍ ရှုမှတ်သဖြင့် (၆)ချက်
ဖြစ်ပါသည်။ ကြွချင်စိတ်၊ လှမ်းချင်စိတ်၊ ချချင်စိတ်များက
အကြောင်း၊ ကြွ-လှမ်း-ချ အမှုဆရာများက အကျိုး ဖြစ်
သည်။

တစ်နည်း- ခြေတစ်လှမ်း (၆)ချက်မှတ်၌ ကြွတယ်၊ မတယ်၊
လှမ်းတယ်၊ ချတယ်၊ ထိတယ်၊ ဖိတယ် ဟူ၍ (၆)ချက် ရှုမှတ်ရ
ပါသည်။

ကြွတယ်ဆိုသည်မှာ ခြေဖနောင့်ကသာ ကြွ၍ ခြေဖျားကမကြွ
သေးမီ အစိုက်အတန့်ဖြစ်ပါသည်။ မတယ်ဆိုသည်မှာ ခြေဖျား
ကပါ မတက်သွားခြင်းကို ဆိုပါသည်။ လှမ်းတယ်ဆိုသည်မှာ
ရှေ့သို့ အဆင့်ဆင့်ရွေ့သွားသည်ကိုဆိုပါသည်။ ထိတယ်ဆိုသည်
မှာ ခြေနှင့်ကြမ်းနဲ့၊ ခြေနှင့်မြေနှင့် ထိသွားသည်ကို ဆိုပါသည်။
ဖိတယ်ဆိုသည်မှာ တစ်ဘက် ခြေတောက်ကြွဖို့ရာ ဖိနှင်းခြင်းကို
ဆိုပါသည်။

ဝိပဿနာရှုစဉ်း

၁၂၅

“အသောစိတ်ရှုမှတ်ပုံ”

ထိုင်ဖို့ရာ အကြောင်းကိစ္စရှိလာသောအခါ ရှေးဦးစွာ ထိုင်ချင်သောစိတ်ကို “ထိုင်ချင်တယ်-ထိုင်ချင်တယ်” ဟု ရှုမှတ်ပြီးမှ ဖြည်းညှင်း သာယာသိမ်မွေ့စွာ ထိုင်ရပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုပါဘဲ) ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍ ထိုင်စမှ ထိုင်ဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ အောက်သို့ လေးကျလေးကျသွားသော သဘော(ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ “ထိုင်တယ်-ထိုင်တယ်” ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။

ထိုင်ရာမှ ထဖို့ရာ အကြောင်းကိစ္စရှိလာသောအခါ ရှေးဦးစွာ ထချင်သောစိတ်ကို “ထချင်တယ်-ထချင်တယ်” ဟု ရှုမှတ်ပြီးမှ ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ ထရပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုပါဘဲ) ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍ ထ-စ မှ ထဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ အထက်သို့ ပေါ့ပေါ့ တက်လာသောသဘော(ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ “ထတယ်-ထတယ်” ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။

လက်ကို ကွေးဖို့ရာ အကြောင်းကိစ္စရှိလာသောအခါ ရှေးဦးစွာ ကွေးချင်သောစိတ်ကို “ကွေးချင်တယ်-ကွေးချင်တယ်” ဟု ရှုမှတ်ပြီးမှ ဖြည်းညှင်းသာယာသိမ်မွေ့စွာ ကွေးရပါသည်။ လက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို (အာရုံမပြုပါဘဲ) ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍ ကွေးစမှ ကွေးဆုံးတိုင်အောင် ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းဘက်သို့ အဆင့်ဆင့် တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ ရွေ့လာသော သဘော

၁၂၆

ရုက္ခဘသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်

(ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ “ကွေးတယ်-ကွေးတယ်” ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။

ကွေးရာမှ ဆန့်ဖို့ရာ အကြောင်းကို စွဲ ခိုလာသောအခါ ရှေ့ဦးစွာ ဆန့်ချင်သောစိတ်ကို “ဆန့်ချင်တယ်- ဆန့်ချင်တယ်” ဟု ရှုမှတ်ပြီးမှ ပြည်းညှင်း ထာယာ သိမ်မွေ့စွာ ဆန့်ရပါသည်။ လက်ပုံသဏ္ဌာန်(ပညတ်)ကို (အာရုံမပြုဝါတ်) ခွာနိုင်သမျှခွာ၍ ဆန့်စေ့ဆန့်ဆုံးတိုင်အောင် ခန္ဓာကိုယ်အပြင်စာကံ၊ အောက်ဘက်သို့ အဆင့်ဆင့် တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ ရွေ့ရွေ့ကျသွားသော သတော(ပရမတ်)ကို သိနိုင်သမျှသိအောင်စူးစိုက်၍ “ဆန့်တယ်-ဆန့်တယ်” ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။

စားသောအခါ ရှုမှတ်ပုံ

စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များကို မြင်ရသောအခါ “ပြင်တယ်-မြင်တယ်” ဟု မြင်ကာမျှ မတ္တမ္မာ တည်အောင် ရှုမှတ်ရပါသည်။ ဆွမ်းပွဲဆိုသို့လက်လှမ်းတော့ “လှမ်းတယ်-လှမ်းတယ်” ဆွမ်းနှင့်လက်နဲ့ထိတော့ “ထိတယ်-ထိတယ်”၊ ဆွမ်းလုတ် ပြင်တော့ “ပြင်တယ်-ပြင်တယ်”၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုယူတော့ “ယူတယ်-ယူတယ်”၊ ခေါင်းငုံ့တော့ “ငုံ့တယ်-ငုံ့တယ်”၊ ပါးစပ်ဟတော့ “ဟတယ်-ဟတယ်”၊ ဆွမ်းလုတ်ကို ခွန့်တော့ “ခွန့်တယ်-ခွန့်တယ်”၊ ခေါင်းပြန်ထူတော့ “ထူတယ်-ထူတယ်”၊ ဝါးတော့ “ဝါးတယ်-ဝါးတယ်”၊ အရသာကိုသိတော့ “သိတယ်-သိတယ်”၊ မျိုချလိုက်တော့ “မျိုတယ်-မျိုတယ်” ဟူ၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။

ရှုမှတ်၍စားရာ၌ ရှုမှတ်ခါစတွင် ရှုမှတ်လို့မရ၊ လွတ်လွတ် ထွားတော့ကပ် ပျားပါသည်။ နောင် ရှုမှတ်ဖန်ပျား၍ အလေ့ အကျင့်ရလာသောအခါ အားလုံးကိုပင် ရှုမှတ်၍ရလာတတ်ပါ သည်။ ရှုမှတ်ခါစမှာ ထင်ရှားသောအမူအရာတစ်ခုခုကို အဓိက ထား၍ရှုမှတ်ရပါသည်။ ဆွမ်းပွဲတော်သို့ လက်လှမ်းတဲ့အမူအရာကို ဖြစ်စေ၊ ခေါင်းဝိုက်အမူအရာကိုဖြစ်စေ၊ ဝါးတဲ့ အမူအရာကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုကိုအဓိကထား၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ တစ်ခုခုကို ရှုမှတ်လို့ရလာပါက နောင်တဖြည်းဖြည်း အားလုံးကိုပင်ရှုမှတ် လို့ရလာတတ်ပါသည်။

“ဝေဒနာ ရှုမှတ်ပုံ”

(၂) ဝေဒနာနုပဿနာ - ဝေဒနာ(၃)မျိုးကို သိအောင် ရှုမှတ်ခြင်း၌ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဝေဒနာ အစဉ်အားဖြင့် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူ၍-သုခဝေဒနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သောအခါမှာမူ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို ရှေးဦးစွာ တွေ့ကြုံရပေသည်။

ယင်းဒုက္ခဝေဒနာကို ရှုမှတ်ပုံမှာ (၃)မျိုး ကွဲပြားလျက် ရှိပေသည်။

- (၁) ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသွားအောင် ချဉ်ရွယ်၍- ရှုမှတ်ခြင်း၊
- (၂) ဝိဝေဒနာကို အပြတ်တိုက်မည်ဟု စိတ်ကြမ်းကြီး ထူထောင်၍-ရှုမှတ်ခြင်း။

(၃) ဝေဒနာ၏ သဒ္ဓတာကိုသိအောင် ရှုမှတ်ခြင်းဟူ၍ -

(၃)မျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိပေသည်။

(၁) ဝေဒနာပျောက်ကင်းသွားရအောင်ရည်ရွယ်၍ ရှုမှတ်ခြင်း၌ ဝေဒနာပျောက်ကင်းလိုသော အာသာဆန္ဒသည် ချမ်းသာကိုလိုချင်သော လောဘပင် ဖြစ်ပေသည်။ တရားရှုမှတ်ခြင်းသည် လောဘကင်းအောင် ရှုမှတ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဝေဒနာပျောက်ကင်းသွားရအောင် ရည်ရွယ်၍ ရှုမှတ်ခြင်း၌ လောဘပါဝင်၍ ကိလေသာ ကြားညှပ်နေသောကြောင့် တရားအတွေ့နေ၊ တရားအတက်နေတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝေဒနာပျောက်ကင်းသွားရအောင် ရည်ရွယ်၍ ရှုမှတ်သောနည်းကို မယူသင့်ပေ။ ရှောင်သင့်သည်။

(၂) ဒီဝေဒနာကို အပြတ်တိုက်ထုတ်မည်ဟု စိတ်ကြမ်းကြီးထူထောင်၍ ရှုမှတ်ခြင်း၌ စိတ်ကြမ်းကြီးဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် မှတ်သိစိတ်နှင့် အတူတကွဖြစ်သော ဝေဒါသပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဒီဝေဒနာကို အပြတ်တိုက်ထုတ်မည်ဟု စိတ်ကြမ်းကြီးထူထောင်၍ ရှုမှတ်ခြင်း၌ ဝေဒါသပါဝင်၍ ကိလေသာကြားညှပ်နေသောကြောင့် တရားအတွေ့နေ၊ တရားအတက်နေတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝေဒနာကို အပြတ်တိုက်ထုတ်မည်ဟု စိတ်ကြမ်းကြီးထူထောင်ကာ ရှုမှတ်သောနည်းယိုလည်းမယူသင့်ပေ။ ရှောင်သင့်ပေသည်။

(၃) ဝေဒနာ၏သဘောကိုသိအောင် ရှုမှတ်ခြင်းဟူသောနည်းကိုသာ ယူသင့်ပေသည်။

ဝိပဿနာရှုခန်း

၁၂၉

ဝေဒနာ၏သဘောကိုသိအောင် ရှုမှတ်ဖို့ရာမှာ တရားရှုမှတ်
နေစဉ် နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာ
သောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်းမတင်းမိအောင်၊ စိတ်ကိုလည်း
မတင်းမိအောင်သတိပြုရမည်။ တင်းလျက်မိပါက ဝီရိယလွန်ကဲ
ခြင်းဖြစ်၏။ ပုံမှန်အတိုင်းမလျော့မတင်းရှိစေရမည်။ ဝေဒနာ
အပေါ်မှာ မှတ်စိတ်ကို တည့်တည့်ချထားရမည်။

ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာလည်း ခြေကနာသည်၊ လက်ကနာသည်၊
ဒူးကနာသည်၊ တင်ပါးကနာသည် စသည်ဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်များ
ကိုထည့်၍ မရှုမှတ်ရ။ နာကျင်ကိုက်ခဲမှုသဘော သက်သက်မျှ
ကိုသာ စူးစိုက်၍ရှုမှတ်ရပါမည်။ ဤကဲ့သို့ရှုမှတ်ပါမူ ဝေဒနာ၏
သဘောကို သိနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

တရားရှုမှတ်နေစဉ်နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသောဝေဒနာများ
ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ နာကျင် ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဝေဒနာ
သည် အသားပေါ်၊ အရေပေါ်၊ လောကီကပ် နာကျင်ကိုက်ခဲ
သည်။ အကြောထိအောင်နာကျင်ကိုက်ခဲသည်၊ အရိုးထိအောင်
နာကျင်ကိုက်ခဲသည် စသည်ဖြင့် နာပုံ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို
သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ “နာတယ်-ကျင်တယ်-ကိုက်
တယ်”ဟူ၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ဒုတိယ၊ တတိယစသည့်မှတ်ချက်
များ၌လည်း နည်းတူ နာပုံအတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိအောင်
စူးစိုက်၍ရှုမှတ်ရပါသည်။

သမာဓိဉာဏ်များ အဆင့်အတင့် အားရှိထက်သန်လာသော
အခါ (၄)ချက် (၅)ချက်လေးကို စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုမှတ်လိုက်
၉-ဒုတိယအကြိမ်

၁၃၀

ဗုဒ္ဓဘာသာသိပ္ပံနိကာယ

လျှင် ပို၍ပို၍နာကျင်ကိုက်ခဲသောဝေဒနာ၏သဘောကို သိလာ
တတ်ကြပေသည်။ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်အောင် နာကျင်
ကိုက်ခဲပြီး၍ ပြန်လျော့လာသည့် အခါမှာလည်း (၄)ချက်၊
(၅)ချက်လောက် မှတ်လိုက်လျှင် တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ဆက်သာ
သွားတာ၊ အခြားနေရာသို့ ရွှေ့သွားတာများကို တွေ့သိကြရ
ပေမည်။

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ်
များတစ်ဆင့်ထက်သန်အားရှိလာပြန်သောအခါ တစ်ချက်မှတ်
လျှင်တစ်ချက် ပိုနာ၊ ပိုကျင်၊ ပိုကိုက်တဲ့ဝေဒနာ၏သဘောကို
တွေ့သိ ကြရပေသည်။ ဝေဒနာပြန်လျော့တဲ့ အခါမှာလည်း
တစ်ချက်မှတ်တစ်ချက် ဆက်သာသွားသော ဝေဒနာ၏သဘော
ကို တွေ့သိကြရပေသည်။

ထို့နောက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိ
ဉာဏ်များ တစ်ဆင့် အားရှိ ထက်သန် လာပြန်သော အခါ
“နာတယ်-ကျင်တယ်” ဟု ရှုမှတ်လိုက်လျှင် တစ်ချက်မှတ်
တစ်ချက် ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်လာပြီး ကုန်ပျက်ကုန်ပျက် သွား
တာများကို တွေ့သိကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဉာဏ်ထက်မြက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များမှာ “နာတယ်-
နာတယ်”လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် တစ်ချက်မှတ် တစ်ချက်နာတာ
ကုန်ပျက်သွားတာကို သိပြီးတဲ့အပြင် နာတယ်လို့ သိနေတဲ့
စိတ်လည်း ကုန်ပျက်သွားတာ၊ နာတယ်လို့ မှတ်လိုက်တဲ့ စိတ်
လည်း ကုန်ပျက်သွားတာများကို တွေ့သိကြရပေသည်။

ကုန်ပျက်သွားတာများကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်ကြသော ယေးဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝေဒနာလည်းမမြဲ၊ မှတ်သိစိတ်လည်း မမြဲ ဟူ၍ မမြဲခြင်းအနိစ္စလက္ခဏာကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိလားကြပေသည်။ ကုန်ပျက်တာများက လျင်မြန်စွာကုန်ပျက်နိုင်စက် နေခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသဘောပင် ဖြစ်သည်ဟု ဒုက္ခလက္ခဏာကိုလည်း သိလာကြပေသည်။ ကုန်ပျက်နိုင်စက်နေခြင်းကို စာယ်လို့မူ ကာကွယ်လို့မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက်နိုင်စက်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု အစိုးမရသော အနတ္တလက္ခဏာကိုလည်း သိလာကြပေသည်။

“စိတ်ကို ရှုမှတ်ပုံ”

(၃) စိတ္တာနုပဿနာ- စိတ်အမှုအရာကို ရှုမှတ်ခြင်း ဟူသည် စိတ်ထဲက အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အာရုံတစ်ခုခုကို စိတ်ကူးကြံစည်မှု ရှိလာသောအခါ ယင်းကြံစည် စိတ်ကူးမှုကို နောက် မှတ်သိစိတ်က “ကြံစည်တယ်-စိတ်ကူးတယ်” ဟု စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ သမာဓိဉာဏ်များ အားရှိ လက်သန်၍ ဘဂဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ စိတ်ကူးကြံစည်မှုများ တစ်ချက်မှတ်လျှင် တစ်ခု ပျောက်ပျောက်သွားတာ၊ ပျက်ပျက်သွားတာများကို တွေ့ကြုံရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ကြံစည် စိတ်ကူးမှုများ အလျင်အမြန် ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကို တွေ့ရသဖြင့် စိတ်ကူးကြံစည်မှုများလည်း မမြဲခြင်း အနိစ္စပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကုန်ပျက်တာများက လျင်မြန်လှသဖြင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခပင် ဖြစ်ပေသည်။

အလျင်အမြန် ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေခြင်းကို ဘယ်လိုမှကာကွယ်လို့ မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေ၍ အစိုးမရခြင်း အနတ္တပင်ဖြစ်ပေသည်ဟု လက္ခဏာရေး (၃)ပါး ထင်ရှားလာ ကြပေသည်။

“ဓမ္မာနုပဿနာ-အဘောတဗျာကို ဂ္ဂမုတ်ပုံ”

မြင်စရာ၊ ကြည့်စရာ ရှိလာသောအခါ ကြည့်ချင်သောစိတ် ကို ကြည့်ချင်တယ်၊ ကြည့်ချင်တယ် ဟု ရှေးဦးစွာ ဂ္ဂမုတ်ရပါ သည်။ ကြည့်သောအခါ အပေါ်မျက်ခွံက အပေါ်သို့တက်၊ အောက်မျက်ခွံက အောက်သို့ကျ၊ အတွင်း မျက်လုံးအိမ်က အားယူလှုပ်ရှား၍ ကြည့်သော အမှုအရာကို “ကြည့်တယ်- ကြည့်တယ်” ဟု ဂ္ဂမုတ်ရပါသည်။ အဆင်းကို မြင်သောအခါ မြင်ကာမျှမတ္တမှာ စိတ်ကို တည်အောင်ထား၍ “မြင်တယ်- မြင် တယ်” ဟု (မြင်ကာမျှမတ္တ) သဘောရှိ သိအောင် ဂ္ဂမုတ်ရပါ သည်။

သမာဓိဉာဏ်များ အားရှိ ထက်ဆန်လာသောအခါ “မြင် တယ်- မြင်တယ်” ဟု ဂ္ဂမုတ်လိုက်သည်ရှိသော် မြင်ရတဲ့ အဆင်း (ရူပါရုံ) များ တရိပ်ရိပ် အလျင်အမြန် ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သွား တာ၊ မြင်သိစိတ်များ အလျင်အမြန် ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သွား တာများကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် မမြဲခြင်းအနိစ္စပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကုန်ပျက်တာ များက လျင်မြန်လှသဖြင့် (မျက်စိက) နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခပင် ဖြစ်ပေသည်။ အလျင်အမြန် ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေခြင်းကို ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်

ဝိပဿနာရှုခန်း

၁၃၃

လို့မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက်နိုင်စွမ်းရှိ အစိုးမရခြင်း အနတ္တပင်ဖြစ်ပေသည်ဟု လက္ခဏာရေး(၃)ပါး ထင်ရှားလာကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ “အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ”ဟု မြင်အောင် ရှုနိုင်သောကြောင့် ဣန္ဒြေ (၅)ပါး ညီမျှသွားသောအခါ တရားထူးတရားမြတ်များ ရသွားကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

မှသာတာပတ္တိမဂ်ညွှတ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ တစ်ကြိမ်ရောက်သွားပြီးသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယခုဘဝမှ ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ငရဲများကျရဦးမည်လော၊ တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ရဦးမည်လော၊ ပြိတ္တာများ ဖြစ်ရဦးမည်လော၊ ရုပ်ရည် အလွန်ဆိုးဝါးသည့် အသုရကာယ်များ ဖြစ်ရဦးမည်လောဟု စိတ်ထဲ၌ ယုံမှား သံသယပင် မရှိတော့ပါဘဲ ဘဝသံသရာ၌ မကြောက်မရွံ့ ကျင်လည်သွားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဘဝသံသရာ၌ ကျင်လည်ရတဲ့ အခါမှာလည်း ယခုဘဝထက် မြင့်မြတ်သည့်ဘဝများသို့သာ ရောက်ရောက်သွားရသဖြင့် ဘဝသံသရာ၌ ပျော်မွေ့၍ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းကို မေ့နေသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် (၇)ဘဝထက် ပို၍ မမေ့နိုင်ပေ။ (၇)ဘဝ ပြည့်သွားသည်ရှိသော် အကူးသံဝေဂရပြီး သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်လိုက်သောအခါ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံရလေသည်။

၁၃၄

ဓုလ္လဘသိဖ္ဋယံ ဝိနည်းငယ်

သို့ဖြစ်၍ ဓုလ္လဘ ရဟန်းတော်တို့သည် အလွန်ရခဲသော လူ့အဖြစ်ကိုရရှိပြီး ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်ရှိနေခိုက်မှာ မိမိအတွက် ရရှိထားသော အချိန်များ၌ အကျိုးအရှိဆုံး သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း အလုပ်ကို ပြုလုပ်သင့်လှပေသည်။

“ဝိပဿနာရှုခန်း ပြီးပါပြီ”

x

x

x

“နိဂုံး”

ဤ ဓုလ္လဘသိဖ္ဋယံ ဝိနည်းငယ်စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြရသော အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီး တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိနည်းအဆုံးအမတို့ကို ဖတ်သိနားလည်ကြ၍၊ နားလည်ကြသောအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို နုကွပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လွယ်ကူသော အကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက် ရောက် ၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဓုလ္လဘသိဖ္ဋယံ ဝိနည်းငယ် ပြီးပါပြီ။

“ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်း၏ အကျိုး ၁၀-ပါး”

- ၁။ သံဃာတော်၏ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံစေခြင်းငှာ၊
 - ၂။ သံဃာတော်၏ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှာ၊
 - ၃။ သီလမဲ့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှိပ်ခြင်းငှာ၊
 - ၄။ သီလချစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊
 - ၅။ မျက်မှောက်၌ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို ပိတ်ဆို့ခြင်းငှာ၊
 - ၆။ တမလွန်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ၊
 - ၇။ မကြည်ညိုသေးသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ၊
 - ၈။ ကြည်ညိုပြီးသူတို့အား တိုး၍ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ၊
 - ၉။ သာသနာတော်၏ အခွန်ကြာရှည် တည်နေစေခြင်းငှာ၊
 - ၁၀။ ဝိနည်းတရားတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊
- ဗုဒ္ဓသည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို ပညတ်တော်မူ၏။

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ဒုလ္လာသိပ္ပယ် ဝိနည်းငယ်